

การศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี
และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

อุดมพันธ์ มณีรัตน์

อธิการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. ๒๕๔๔

ISBN 974 - 665 - 312 - 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

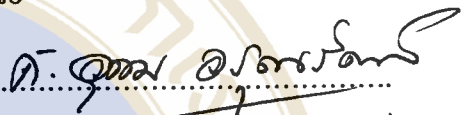
เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรีและกิจกรรมดนตรี
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนงสตา จังหวัดยะลา

นายอุดมพันธ์ มณีรัตน์

ผู้วิจัย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอุดม อรุณรัตน์ กศ.บ.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

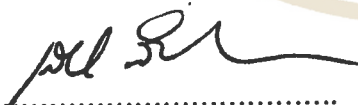
กศ.บ., M.M.E., D.A.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์กิตติ ศรีเปารยะ นศ.บ., ศศ.ม.

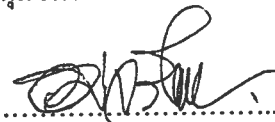
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เลี่ยมล้อมวงศ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรณ จรรย์ยานนท์

ค.บ.(ดนตรี), M.M.(Musicology)

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรีและกิจกรรมดนตรี

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนั้งस्ता จังหวัดยะลา

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

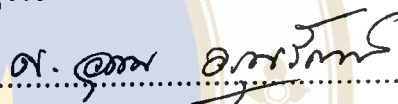
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2544

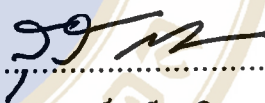
นายอุดมพันธ์ มณีรัตน์

ผู้วิจัย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอุดม อรุณรัตน์ กศ.บ.

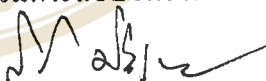
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., D.A.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์กิตติ ศรีเปารยะ นศ.บ., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ประพนธ์ เรืองณรงค์

พ.ม., กศ.บ., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เลียงชัย ลิ้มล้อมวงศ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข กศ.บ.,

M.M.E., D.A.

ผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
อุดม อรุณรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุกรี เจริญสุข อาจารย์กิตติ ศรีเปารยะ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์ รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกธวัช ที่แนะ
นำให้คำปรึกษา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ดร.โมหัมหมัด อับดุลกาเดร์ อาจารย์วรรณศักดิ์ แสงเสงี่ยม ศึกษาพิเศษสำนัก
งานการประถมศึกษา จังหวัดยะลา ที่ช่วยดูแลและให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม ขอ
ขอบคุณอาจารย์สมชาย เอื้อวสกุล ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดยะลา ที่ให้ความ
อนุเคราะห์ช่วยเหลือการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์

ขอขอบคุณอาจารย์นิวัฒน์ วรรณธรรม อาจารย์สมชาย รัชมี อาจารย์ธนาคาร แพทย์วงศ์
อาจารย์สมภพ พึ่งปริดา และเพื่อนๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัยในขณะที่กำลังศึกษา
อยู่

ขอขอบคุณอาจารย์คมสันต์ วงศ์วรรณ ที่ช่วยเหลือตรวจทานความถูกต้อง และแนะนำการ
ทำรูปเล่มของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคุณพ่อสนธิ คุณแม่ผ่อง ผู้ให้กำเนิดเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน สนับสนุน และเป็น
กำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวมณีรัตน์ คุณจิตติมา สันธิกร พลสิทธิ์ ที่คอยเป็นกำลังใจ
ให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณคณะครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลาทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลากรอกข้อมูลแบบสอบถามโดยไม่มีข้อ
บกพร่อง คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันพึงมี ขอมอบให้โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา ทุกโรง เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีต่อไป.

อุดมพันธ์ มณีรัตน์

3936598 MSMS/M : สาขาวิชา : ดนตรี ; ศศ.ม. (ดนตรี)

คำสำคัญ : ความคิดเห็น / ครูไทยมุสลิม / สภาพการสอนวิชาดนตรี / โรงเรียนสังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา

อุดมพันธ์ มณีรัตน์ : การศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรีและกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา (THAI MUSLIM INSTRUCTORS' WORLD VIEW CONCERNING ELEMENTARY SCHOOLS' MUSICAL TEACHING CIRCUMSTANCES AND MUSICAL ACTIVITIES IN THE AREA OF BANNANGSATA DISTRICT, YALA PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อุดม อรุณรัตน์, กศ.บ., สุกรี เจริญสุข, M.M.E., D.A., กิตติ ศรีเปารยะ, นศ.บ., ศศ.ม. 157 หน้า. ISBN 974 - 665 - 312 - 1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นในด้านสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม และเปรียบเทียบความแตกต่างตามตัวแปร เพศ อายุ การศึกษาด้านศาสนาของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา กลุ่มประชากรได้แก่ ครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โดยใช้แบบสอบถามที่ส่งไป 108 ฉบับ ได้รับคืนมา 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ
2. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรรายคู่ พบว่าแตกต่างกัน 2 คู่โดยครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็นดีกว่าครูไทยมุสลิมชาย ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 มีความคิดเห็นดีกว่าครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาศาสนาระดับ 4 ขึ้นไปส่วนตัวแปรเรื่องอายุ ไม่พบความแตกต่าง
3. ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรรายคู่ พบว่าแตกต่างกัน 2 คู่โดยครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็นดีกว่าครูไทยมุสลิมชาย ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 มีความคิดเห็นดีกว่าครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาศาสนาระดับ 4 ขึ้นไปส่วนตัวแปรเรื่องอายุ ไม่พบความแตกต่าง

3936598 MSMS/M : MAJOR :MUSIC ; M.A. (MUSIC)

KEY WORD : THAI MUSLIM INSTRUCTORS / WORLD VIEW / MUSICAL
TEACHING CIRCUMSTANCES / ELEMENTARY SCHOOL OF
BANNANGSATA DISTRICT, YALA PROVINCE.

UDOMPAN MANEERAT : THAI MUSLIM INSTRUCTORS' WORLD VIEW
CONCERNING ELEMENTARY SCHOOLS' MUSICAL TEACHING CIRCUMSTANCES
AND MUSICAL ACTIVITIES IN THE AREA OF BANNANGSATA DISTRICT , YALA
PROVINCE. THESIS ADVISORS : UDOM AROONRAT, B.ED., SUGREE CHAROENSOOK
M.M.E.,D.A., KITTI SRIPAORAYA, B.A.,M.A. 157 p. ISBN 974 – 665 – 312 - 1

The purpose of this research is to study the opinions of Thai Muslim instructors concerning musical arrangement, general view about the music, the opinions about the content, activities and musical skill for teaching a Thai Muslim student class. A comparison was made between gender, age, and religious study of Thai Muslim teachers at Bannangsata Elementary Schools, Yala Province for the first semester of 1998. 108 questionnaires were set and returned (100%) to gather information. The computer assessment results were as follows:

1. The General view of musical teaching circumstances at Bannangsata Elementary Schools was considered below the average level.
2. The General view concerning musical teaching was considered on an average level when taking into account that the female Muslim teachers have a better opinion than male Muslim teachers. But those who took up religious studies less than level 4 had a better opinion than those who have taken up religious studies more than level 4. There was not a difference between the ages.
3. The opinion about the contents, activities and musical skill teaching of the Thai Muslim students was considered on the average level when making a comparison between female Muslim teachers and male Muslim teachers. The female Muslim teachers have better opinions than male Muslim teachers. At the same time, Muslims who have taken up religious studies less than level 4 had a better opinion than those who have taken up religious studies more than level 4. There was not a difference between the ages.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของหัวข้อวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2. การทบทวนวรรณกรรม.....	10
ทฤษฎีการกระทำทางสังคม.....	10
แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	12
สภาพทั่วไปของอำเภอบ้านนิงสง จังหวัดยะลา.....	14
สภาพประวัติศาสตร์ของผู้นับถือศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้....	15
ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับชาวไทยมุสลิม ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้....	19
บางทัศนะของผู้นับถือศาสนาอิสลามเกี่ยวกับดนตรี.....	24
ดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านของไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้....	24
สาระสำคัญของหลักสูตรดนตรีระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533).....	28
ความสำคัญของการสอนทักษะดนตรี.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.ระเบียบวิธีการวิจัย.....	32
ประชากร.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	41
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5. อภิปรายผล สรุปผล และข้อเสนอแนะ.....	108
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	115
วิธีดำเนินการวิจัย.....	116
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	117
การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	117
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
สรุปการทดสอบสมมุติฐาน.....	119
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	121
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	122
บรรณานุกรม.....	123
ภาคผนวก ก. คำอธิบายรายวิชาคณิตรี ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 - (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6	127
ภาคผนวก ข. เนื้อหาวิชาคณิตรีในแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ตามหลัก- สูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6.....	130
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	142
ประวัติผู้วิจัย.....	157

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา (ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541).....	32
2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพประชากร.....	45
3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา โดยภาพรวม.....	46
4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี ด้านหลักสูตร เนื้อหา และกิจกรรม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา.....	47
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี ด้านสื่อ อุปกรณ์ วิชาดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา.....	49
6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี ด้านบุคลากร การนิเทศ อบรม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา.....	50
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี ด้านสภาพแวดล้อม และชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา.....	51
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา..	52
9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็นดนตรีกับการศึกษา ของครูไทยมุสลิมชายและครูไทยมุสลิมหญิง.....	53
10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็นดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของครูมุสลิมชายและครูมุสลิมหญิง..	55
11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็นความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี ของครูไทยมุสลิมชายและครูไทยมุสลิมหญิง....	56
12 แสดงค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิมชายและครูไทยมุสลิมหญิง.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ใน ประเด็นคนตรีกับการศึกษา ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทย มุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป.....	59
14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ใน ประเด็นคนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป.....	60
15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ใน ประเด็นความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องคนตรี ของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และ ครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป.....	62
16 แสดงค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยว กับคนตรี ของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป.....	64
17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ใน ประเด็น คนตรีกับการศึกษา ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป.....	65
18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ใน ประเด็น คนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้าน ศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป.....	67
19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ใน ประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องคนตรี ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป.....	69
20 แสดงค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยว กับคนตรี ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มี การศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป.....	71
21 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูมุสลิมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา โดยภาพรวม ต่อ เนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางคนตรี ในชั้นเรียนที่เป็น นักเรียนไทยมุสลิม.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง.....	73
23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง.....	74
24 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี.....	76
25 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง.....	77
26 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี.....	78
27 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี.....	80
28 แสดงค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมของครูมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง.....	82
29 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ด้านทักษะการฟัง.....	83
30 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลงของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการ สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่น ดนตรี ของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป	86
32 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการ สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหว ประกอบเพลง ของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป...	88
33 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการ สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ ทางดนตรี ของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป	89
34 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการ สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทาง ดนตรี ของครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป	91
35 แสดงค่าการทดสอบที (t- test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมของ ครูมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป.....	93
36 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการ สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง ของ ครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้าน ศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป.....	94
37 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการ สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้าน ศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป.....	96
38 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการ สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้าน ศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
39	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป.....	99
40	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป.....	101
41	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี ของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป.....	102
42	แสดงค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมของครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป.....	104

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของหัวข้อวิจัย

ดนตรีเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่แสดงออกถึงสุนทรียภาพ ซึ่งเป็นความงามที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตา แต่เป็นความงามที่มองเห็นด้วยจิตใจและพลังความนึกคิด (สมโภชน์ รอดบุญ, 2518: 8) และณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2534: 1 - 2) ยังกล่าวเสริมว่า ดนตรีเป็นเรื่องของโสตศิลป์ คือความงามที่สัมผัสได้ด้วยการฟัง ซึ่งต่างจากศิลปะแขนงอื่นๆ ที่สัมผัสได้จากการเห็นด้วยตา

สุกรี เจริญสุข (2532: 12) กล่าวว่าดนตรีเป็นเรื่องสุนทรียศาสตร์ที่ว่าด้วยความสวยงามและความไพเราะ ไม่สามารถถ่ายทอดได้ด้วยการอ่าน การท่องจำ หรือการคิดหาเหตุผล ดนตรีต้องอาศัยการรับรู้และสัมผัสด้วยตัวเองซึ่งอุษณีย์ จันทรวัดกษณ์ (อุษณีย์ จันทรวัดกษณ์, 2534: 1 อ้างถึง BURMEISTER, 1958: 219) ว่าเบอร์ไมสเตอร์ก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า ดนตรีมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทางด้านสุนทรียะ และเพื่อพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2532: 226) กล่าวว่า ความซาบซึ้งในดนตรีเป็นสิ่งที่มนุษย์ขาดได้ มิได้ทำให้ผู้นั้นถึงแก่ชีวิตแต่ประการใด แต่ถ้าผู้นั้นได้รู้จักและสัมผัสกับอีกส่วนหนึ่งในความรู้สึกของเขา ซึ่งเป็นสัมผัสที่ทำให้เกิดความเต็มเปี่ยม และความเอิบอิ่มของความรู้สึกในใจ สิ่งนี้เองช่วยให้ผู้นั้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งไม่มีสิ่งใดมาทดแทนหรือทำให้เกิดขึ้นได้นอกเหนือไปจากสุนทรียรสของดนตรี

ในวงการศึกษปัจจุบันจึงถือว่า ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหาแท้งของกระบวนการศึกษา เพราะดนตรีมีส่วนช่วยทำนุบำรุงชีวิตเด็กให้สมบูรณ์ ทั้งเป็นตัวประกอบที่สำคัญที่จะส่งเสริมบุคลิกภาพของแต่ละคน (โกวิท วัชรศิริ, 2520: 131)

ดนตรีเป็นสิ่งที่เรียนได้ง่ายสนุกสนาน และเป็นประโยชน์สุดคณานับ เช่นดนตรีทำให้เกิดสมาธิ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ มีความละเอียดอ่อนทางด้านอารมณ์และแนวคิด ดนตรีทำให้คลายความเครียดและลดกังวลได้ ดนตรีสามารถทำให้นักคลมีมนุษยสัมพันธ์และเข้าสู่สังคมได้ (พิชัย ปรัญญานุสรณ์, 2529: 68) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ดนตรีเป็นวิชาหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ เพราะดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาบุคคลให้

เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอันจะเป็นผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศในที่สุด

ดนตรีทุกชนิดมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทุกภาษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พระบรมราโชวาท, 9 กรกฎาคม 2518) พระราชทานแก่คณะกรรมการประกวดแผ่นเสียงทองคำ ศิลปิน นักแสดง ฯลฯ ณ พระราชวังดุสิต สรุปได้ว่า

“ ศิลปะการแสดงดนตรี การเพลง การแสดงนี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลทุกคน สิ่งเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่มีอยู่ในจิตใจว่ามีความดี มีความคิดอย่างไร ก็ได้แสดงออกมาทางดนตรี แม้ความคิดในเรื่องอื่นๆ เช่นลัทธิการเมือง ความรู้สึกของมวลมนุษย์ก็สามารถแสดงออกมาในรูปดนตรีได้ ศิลปินในด้านเพลงด้านดนตรี มีจิตใจอยู่อย่างเดียวคืออยากทำให้ประเทศชาติอยู่เป็นปึกแผ่น วิธีการที่ดีมากวิธีหนึ่งที่รักษาประวัติศาสตร์อันยืนยาวมานานเป็นร้อยปี และความเป็นปึกแผ่นของชาติคือ การแสดงถึงความเป็นไทยแท้ ๆ ที่มีอยู่ในจิตใจออกมาทางศิลปะ ถ้าทุกคนตั้งใจที่จะแสดงให้ดีที่สุด หมายความว่าได้ช่วยแสดงว่าเรามีประเทศชาติ มีความเป็นไทยแท้ที่อยู่ และการแสดงที่ดีที่ทำอย่างสุจริตใจ อย่างจริงใจ ก็จะช่วยให้ประเทศชาติคงอยู่ได้ตลอดไป”

การสอนดนตรี - นาฏศิลป์ ถ้าจะให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ก็ต้องให้มีการนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ หรือพยายามส่งเสริมอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นเมื่อสิ้นภาคเรียนหนึ่ง ๆ หรือปีหนึ่ง หรือในวันสำคัญต่าง ๆ โรงเรียนควรจัดให้มีการแสดงทางดนตรี ละคร นาฏศิลป์ไทย เพื่อให้เด็กได้แสดงความสามารถ และนำความรู้จากที่เรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ให้ปรากฏแก่สายตาครู และเพื่อนฝูง ก็ยังจะเพิ่มความมั่นใจ ความภาคภูมิใจในการเรียนรู้ให้แก่เด็กมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ครูจะให้เห็นความสามารถของเด็ก และผลสำเร็จจากการสอนว่าได้ผลหรือไม่เพียงไร (กรมวิชาการ, 2528: 517)

สถานศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีนักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนไทยนับถือศาสนาอิสลาม และมีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตบางส่วนที่แตกต่างไปจากคนไทยส่วนใหญ่ของประเทศ เรื่องนี้ ลิขิต ธีรเวคิน (2521 : 256) กล่าวว่า สำหรับเรื่องประเพณีท้องถิ่นนั้นเนื่องจากขนบธรรมเนียมประเพณี ของประชาชนชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีลักษณะแตกต่างไปจากประชาชนจังหวัดอื่น ๆ ขนบธรรมเนียมเหล่านี้เอนเอียงไปทางศาสนา ข้าราชการที่ไปทำงานในพื้นที่เหล่านี้ ซึ่งส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ของชาวจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากจะเป็นปัญหาในการเข้าถึงประชาชนแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาการแบ่งแยก นับเป็นปัญหาสำคัญในการปกครองอีกประการหนึ่ง

ในการนำความรู้วิชาดนตรี อันเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรที่นักเรียนต้องเรียน ไปสอนในสถานศึกษาที่อยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น เพื่อที่จะให้เกิดความรู้ ความคิด การเสริมสร้างคุณค่าทางด้านจิตใจ ตลอดจนทักษะทางด้านดนตรีทั้งดนตรีไทยและสากล และเพื่อส่งเสริมทำนุบำรุงดนตรีไทยในสถานศึกษาในฐานะที่เป็นศิลปะที่สำคัญของชาติ จึงต้องกระทำด้วยความรอบคอบ และจะต้องมีความเชื่อมั่นว่านอกจากสิ่งที่นำไปสอนไม่ขัดต่อวิถีชีวิตตามรูปแบบของมุสลิมแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและเป็นสิ่งจำเป็นที่คนไทยทุกคนไม่อาจปฏิเสธได้อีกด้วย (วิทยาลัยครูยะลา,ม.ป.ป.: 177)

การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนเหล่านี้มีนักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ใช้เนื้อหาและกิจกรรมดนตรีตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2533) มาสอนเช่นเดียวกับภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ จากการได้สนทนากับครูผู้สอนและสอบถามถึงปัญหาเกี่ยวกับการสอนวิชาดนตรี พบว่าสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ เช่นครูไม่มีความรู้ และไม่มีความถนัดในเรื่องดนตรี ขาดสื่ออุปกรณ์ในการสอน ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ เป็นต้น แต่มีบางปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่แตกต่างไปจากภูมิภาคอื่นๆ คือ วิชาดนตรีที่สอนนั้นมีเนื้อหา หรือกิจกรรมอะไรบ้างที่ขัดต่อวัฒนธรรมและความรู้สึกของคนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้เพราะครูได้ยินและรับรู้ว่าการสอนวิชาดนตรี ซึ่งมีกิจกรรมหลาย ๆ อย่างทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติที่นักเรียนต้องเรียนนั้นขัดต่อวัฒนธรรมและความรู้สึกของไทยมุสลิมในท้องถิ่นนั้น ๆ จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาดนตรีบางท่านให้ทัศนะในเรื่องนี้ว่า วิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มส่งเสริมลักษณะนิสัย ที่กำหนดให้เรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) นั้น ได้กำหนดกิจกรรมในรายวิชาโดยเน้น 3 กิจกรรมหลักคือ กิจกรรมเน้นจังหวะ, กิจกรรมการฟังและการร้องเพลง, และกิจกรรมนาฏศิลป์ กิจกรรมเหล่านี้บางเนื้อหาครูผู้สอนมีความไม่แน่ใจว่าจะสอนได้หรือไม่ได้อย่างไร โดยไม่กระทบต่อวัฒนธรรม และความรู้สึก หรือประเพณีนิยมของไทยมุสลิมในท้องถิ่น และเรื่องนี้หากทำผิดพลาดไปก็จะเป็นการปฏิบัติที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลในด้านการปกครอง ที่ต้องการสานความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของราชการกับท้องถิ่น ในการลดปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งข้าราชการทุกคนที่มาปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องถือปฏิบัติ เมื่อไม่แน่ใจ จึงเกิดการปล่อยปละละเลยในการเรียนการสอนวิชาดนตรี ปล่อยให้ป็นชั่วคราว หรือนำวิชาอื่นมาสอนแทน บางโรงเรียนก็ทำการสอนได้บ้าง แต่ก็ไม่เต็มที่เหมือนวิชาอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการสูญเสีย และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งหมดโอกาสที่จะเรียนวิชาดนตรีอย่างสิ้นเชิง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครูคนหนึ่ง ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่นี้ มีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าหากครูผู้สอนวิชาดนตรี ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ได้ทราบและเข้าใจว่า การนำความรู้วิชาดนตรีและกิจกรรมดนตรีตามหลักสูตร 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มาสอนในโรงเรียนตามพื้นที่เหล่านี้ มีเนื้อหาใดหรือกิจกรรมดนตรีใดที่เอื้อ และไม่เอื้อต่อวัฒนธรรม และความรู้สึกของไทยมุสลิมในท้องถิ่น รวมทั้งได้ทราบข้อเสนอแนะอันเป็นแนวทางในการแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่แล้ว คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษากว่าส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชาดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ตลอดจนการสานความเข้าใจอันดีระหว่างส่วนราชการกับท้องถิ่น โดยเฉพาะโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง คัดแปลง แก้ไข และเป็นข้อมูลในการวางแผนจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ระดับประถมศึกษาสำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีไทยมุสลิมอาศัยอยู่เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีวัฒนธรรม และความรู้สึกอยู่บนพื้นฐานอันเดียวกัน ก็จะเป็นหนทางในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเรียนวิชาดนตรีได้ อีกประการหนึ่งที่เป็นผลดีตามมา ก็จะเป็นหนทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในด้านการปกครองระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล (ข้าราชการ) กับพี่น้องไทยมุสลิมในพื้นที่ได้ในระดับหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา โดยจำแนกตามตัวแปรคือ
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 อายุ
 - 2.3 การศึกษาด้านศาสนา
3. เพื่อศึกษาระดับ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา โดยจำแนกตามตัวแปรคือ

3.1 เพศ

3.2 อายุ

3.3 การศึกษาด้านศาสนา

4. เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูไทยมุสลิมใน โรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดยะลา ที่มีต่อการจัดเนื้อหาและกิจกรรมดนตรี
ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะเกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทราบระดับสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดยะลา
2. ทราบระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดยะลา
3. ทราบระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทาง
ดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม
4. ทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของครูไทยมุสลิมที่มีต่อวิชาดนตรีและกิจกรรมดนตรี
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดยะลา
5. ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุง คัดแปลง แก้ไข และเป็น
ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดยะลา และในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มี
ไทยมุสลิมอาศัยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีวัฒนธรรม และประเพณีนิยมบนพื้นฐานเดียวกัน

ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และ
กิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดยะลา ใน
หัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาสภาพส่วนตัวของครูไทยมุสลิม เพื่อจำแนก เพศ อายุ และการศึกษาด้าน
ศาสนาอิสลาม

1.2 ศึกษาสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

1.3 ศึกษาความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

1.4 ศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ตามเนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือแผนการสอนวิชาดนตรี หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.5 รวบรวมข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูไทยมุสลิมต่อวิชาดนตรีและกิจกรรมดนตรีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

2. ประชากร ประชากรสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ทั้งหมดจำนวน 108 คน ดังนี้

<u>ชื่อสถานศึกษา</u>	<u>จำนวนครูไทยมุสลิม</u>
1. โรงเรียนบันนังสตาอินทรีดรุณี	11
2. โรงเรียนบ้านป่าหวัง	6
3. โรงเรียนบ้านดาเนาะปูเต๊ะ	4
4. โรงเรียนบ้านสาธุ	4
5. โรงเรียนบ้านเตาปูน	6
6. โรงเรียนบ้านวังหิน	3
7. โรงเรียนบ้านเจาะปันตัง	5
8. โรงเรียนบ้านบันนังกูแว	5
9. โรงเรียนเขื่อนบางลาง	3
10. โรงเรียนบ้านสันติ	2
11. โรงเรียนบ้านกาโสด	3
12. โรงเรียนบ้านธารทิพย์	6
13. โรงเรียนบ้านดาเนาะปูเต๊ะ	5
14. โรงเรียนบ้านรานอ	4
15. โรงเรียนบ้านทำนบ	2
16. โรงเรียนนิคมฯ ภาคใต้ 3	1
17. โรงเรียนนิคมฯ ภาคใต้ 13	2
18. โรงเรียนบ้านตะบิงดิง	4

19. โรงเรียนนิคมฯ ภาคใต้ 5	2
20. โรงเรียนนิคมฯ ภาคใต้ 6	1
21. โรงเรียนนิคมฯภาคใต้ 10	4
22. โรงเรียนนิคมฯภาคใต้ 11	3
23. โรงเรียนบ้านตะบิงตังงิสามัคคี	2
24. โรงเรียนบ้านกือลอง	1
25. โรงเรียนบ้านบางกลาง	4
26. โรงเรียนบ้านทรายแก้ว	3
27. โรงเรียนบ้านฉลองชัย	2
28. โรงเรียนบ้านคีรีลาดพัฒนา	2
29. โรงเรียนบ้านบาเจาะ	4
30. โรงเรียนนิคมฯ ภาคใต้ 9	1
31. โรงเรียนบ้านดงกาตัง	3

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกเป็น

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

3.2 ตัวแปรตาม ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลาที่ต้องการศึกษาได้แก่

3.2.1 ศึกษาสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

3.2.2 ศึกษาความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

3.2.3 ศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ตามเนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือแผนการสอนวิชาดนตรี หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

3.2.4 รวบรวมข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูไทยมุสลิม ต่อวิชาดนตรีและ กิจกรรมดนตรีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

สมมุติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา อยู่ในระดับต่ำ
2. ครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี อยู่ในระดับต่ำ
3. ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ไม่แตกต่างกัน
4. ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และอายุ 40 ปีขึ้นไปมีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ไม่แตกต่างกัน
5. ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับอิสลามศึกษาปีที่ 4 และ ที่มีการศึกษาระดับอิสลามศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไปมีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกัน
6. ครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม อยู่ในระดับต่ำ
7. ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีระดับความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ไม่แตกต่างกัน
8. ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และอายุ 40 ปีขึ้นไปมีระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ไม่แตกต่างกัน
9. ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับอิสลามศึกษาปีที่ 4 และที่มีการศึกษาระดับอิสลามศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไปมีระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ศึกษาครูไทยมุสลิมทุกคน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา (จำนวน 108 คน ตามอัตราในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541)
2. เนื้อหาวิชาดนตรี รวมถึงกิจกรรมดนตรีในแบบสอบถามตอนที่ 4 ที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม เป็นเนื้อหาและกิจกรรมด้านทักษะ เฉพาะวิชาดนตรี ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) อันประกอบด้วย ทักษะการฟัง, ทักษะการร้อง, ทักษะการเล่นดนตรี, ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง, ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี, และทักษะการอ่าน เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษา

1. การศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 หมายถึง การศึกษาด้านศาสนาอิสลามไม่ถึงระดับอิมติฮานียะห์ปีที่ 4
2. การศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป หมายถึง การศึกษาด้านศาสนาอิสลามระดับอิมติฮานียะห์ปีที่ 4 ขึ้นไป
3. กิจกรรมดนตรี หมายถึง กิจกรรมดนตรีในหลักสูตร และเสริมหลักสูตร
4. ครูไทยมุสลิม หมายถึง ข้าราชการครู ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ที่นับถือศาสนาอิสลาม มีหน้าที่ทำการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาอาเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา
5. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
6. วิชาดนตรี หมายถึง เนื้อหาวิชาดนตรีในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 ทฤษฎีการกระทำทางสังคม
- 1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความคิดเห็น
- 1.3 สภาพทั่วไปของอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา
- 1.4 สภาพประวัติศาสตร์ของผู้นับถือศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 1.5 ความเข้าใจเบื้องต้น เกี่ยวกับชาวไทยมุสลิม ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 1.6 ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของไทยมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 1.7 สารสำคัญของหลักสูตรดนตรี ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
- 1.8 ความสำคัญของทักษะทางดนตรี

1.1 ทฤษฎีการกระทำทางสังคม

ทฤษฎีการกระทำทางสังคม (Theories of Social Action)

รีดเดอร์ (Reeder, 1993: 74) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการกระทำทางสังคมไว้ว่า ทฤษฎีนี้สามารถเข้าใจ วินิจฉัยและอธิบายพื้นฐานเบื้องต้นทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของคน รีดเดอร์ (Reeder) แบ่งองค์ประกอบที่เป็นเหตุผลในการตัดสินใจของคนเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1) ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors)

1.1 เป้าหมาย (Goal) การกระทำทุกอย่างจะต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ อาจเป็นความเชื่อ ความรู้สึก แลงการณ์ของราชการและอาจเป็นจากเงื่อนไขที่ตนเอง หรือคนอื่นเป็นผู้กำหนดขึ้น ให้เป็นไปตามความปรารถนา

1.2 ความเชื่อ (Beliefs) เป็นความคิดหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นเอง โดยปราศจากการอ้างอิงใดๆ ความเชื่อนี้มีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจ เพราะคนส่วนมากเลือกกระทำตามความเชื่อพื้นฐานที่เขามีอยู่ดั้งเดิม

1.3 ค่านิยม (Value) เป็นระบบหนึ่งของความเชื่อ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนั้นๆ จะต้องสร้างเงื่อนไขในการดำรงชีวิต การที่ทำหรือไม่ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมีพื้นฐานมาจากการที่สังคมนั้นตัดสินแล้วว่าดี หรือ เลว

1.4 ความเคยชินและขนบธรรมเนียมประเพณี (Habits and Customs) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นมาจากความรับผิดชอบภายในกลุ่ม ซึ่งคนในสังคมยอมรับด้วยความเต็มใจ เป็นแบบอย่างที่ดีงามและมีเหตุผล การกระทำที่แสดงออกมาเช่นนี้ เพราะความเคยชิน และประเพณีดั้งเดิมที่ยึดถือกันมา

2) ปัจจัยผลักดัน (Push Factors)

2.1 ความคาดหวัง (Expectations) เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวเรา หรือเกิดขึ้นจากบุคคล กลุ่ม และสังคมที่ได้คิดหรือหวังในตัวเราว่าควรมีความเชื่อ มีความรู้สึก หรือแสดงการกระทำออกมาตามที่เขาต้องการ

2.2 ข้อผูกพัน (Commitments) เมื่อมีการรวมกลุ่มกิจกรรมพิเศษขึ้นในสังคม ก็มีข้อผูกพันที่สมาชิกในกลุ่มต้องทำตามสัญญาหรือข้อผูกพันตามที่กลุ่มได้ตั้งขึ้น

2.3 การบังคับ (Force) เป็นความรู้สึกของคนที่ต้องกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่มีทางเลือก อาจถูกบังคับโดยกฎหมาย หรือกฎหมายก็ได้ การบังคับนี้รุนแรงกว่าการสมัครใจทำเอง

3) ปัจจัยสนับสนุน (Able Factors)

3.1 โอกาส (Opportunity) เป็นความเชื่อของคนที่คิดว่าตนอยู่ในสถานการณ์ที่สามารถเลือกกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ตามโอกาสที่มีอยู่ แต่บางคนก็ไม่มีโอกาสเลือกกระทำได้ เพราะสถานการณ์ไม่เอื้ออำนวย

3.2 ความสามารถ (Ability) การที่คนยอมรับว่าตนเองมีขีดความรู้ความสามารถเพียงใด ที่สามารถกระทำการสิ่งใดที่ต้องการให้สำเร็จลุล่วงไปได้

3.3 การสนับสนุน (Support) เป็นส่วนหนึ่งของการช่วยเหลือ หรือต่อต้านซึ่งเกิดจากบุคคล หรือกลุ่มให้การสนับสนุนด้านความคิด หรือเป็นแรงกระตุ้นให้คนกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไป เนื่องจากเขารู้สึกว่ามีผู้สนับสนุนให้เขาทำ

องค์ประกอบข้างต้นจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน และนำไปสู่การกระทำทางสังคมในลักษณะต่างๆ กันคือ

1. ความคิดเห็น (Opinions)
2. อารมณ์หรือความรู้สึก (Sentiments)
3. การคาดคะเนพฤติกรรม (Hypothetical Actions)
4. พฤติกรรมที่แสดงออก (Cross Behavioral Response)
5. ความชำนาญหรือเล่ห์เหลี่ยม (Artifice)

1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

นักวิชาการและผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายและคำจำกัดความของคำว่า “ความคิดเห็น” ไว้ต่างๆ กันดังนี้

พจนานุกรมฉบับ Webster (Webster, 1968: 1254) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า “เป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความรู้อันแท้จริง แต่ตั้งอยู่ที่ใจและความคิดและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่เห็นว่า น่าจะเป็นจริงตามที่คิดไว้”

โคลาซา (Kolasa, 1969: 386) ได้ให้ความเห็นว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละคนในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินผล”

โคเลสนิค (Kolesnik, 1970: 296) กล่าวว่า “ความคิดเห็นเป็นการแปรความหมาย หรือลงความเห็นที่เกิดจากข้อเท็จจริง ซึ่งบุคคลคิดว่าถูกต้องแล้ว”

เบสท์ (Best, 1977: 169) ได้กล่าวว่า “ความคิดเห็น คือ การแสดงออกด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคลโดยการพูด”

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยการพูด หรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้”

วิธีวัดความคิดเห็น

ในการที่ผู้ใดจะแสดงความคิดเห็นออกมานั้น วิธีที่ใช้โดยทั่วไปคือ วิธีการตอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ซึ่งเบสท์ (Best, 1977: 177) ได้เสนอแนะว่า วิธีง่ายที่สุดที่จะบอกถึง

ความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะใด และจะได้ทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้

คลิฟฟอร์ดและริชาร์ด (Clifford & Richad, 1971: 516) ได้เสนอแนะว่า การที่จะให้ผู้ใดออกความคิดเห็นควรถามกันต่อหน้า ถ้าจะใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น ต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, เฉยๆหรือไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย, และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความจะเป็นปฏิฐาน (Positive) หรือนิเสธ (Negative)

ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมา โดยการพูดและการเขียนเป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่องานวางแผนนโยบายต่างๆ หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบาย เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย (Feldman, 1991: 53)

โครงการพัฒนาใดๆ ก็ตาม ถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้ว ก็จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่โครงการและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการ จะก่อให้เกิดผลดีดังนี้

1. โครงการพัฒนาใดๆ ก็ตาม ถ้าเป็นไปตามหรือสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นย่อมมีประโยชน์ทางสังคม และเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ใช้ประเมินค่าโครงการได้

(สมพร วุฒิกัยการ เอกสารอัดสำเนา 2523: 2)

2. ทำให้เกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้ไม่เกิดการต่อต้านเนื่องจากแนวความคิดที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีสิทธิและมีส่วนในการเป็นเจ้าของทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในชุมชนร่วมกัน ถ้าสาธารณชนมีส่วนหรือมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นในโครงการใด ๆ ที่พัฒนาประเทศนั้น เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เกิดความสำนึกในการเป็นเจ้าของ รู้จักเปลี่ยนแปลงปรับปรุง หรือรักษาไว้ (ชยอนันต์ สมุทวนิช 2527: 29)

1.3 สภาพทั่วไปของอำเภอบ้านนังस्ता

ประวัติความเป็นมา

อำเภอบ้านนังस्ताแต่เดิมมีชื่อว่า “อำเภอบาเจาะ” ขึ้นกับเมืองรามัน ตั้งขึ้นเมื่อราว พ.ศ. 2450 ณ บริเวณบ้านบาเจาะ หมู่ที่ 2 ตำบลบาเจาะ ต่อมาได้ประกาศยกเลิก 7 หัวเมือง (เมืองปัตตานี เมืองยะหริ่ง เมืองสาขบุรี เมืองยะลา เมืองรามัน เมืองหนองจิก และเมืองระแงะ) เพื่อจัดตั้งเป็น จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านต่าง ๆ จึงได้ย้ายอำเภอมายัง ณ แห่งใหม่ ที่บ้านบันนังस्ता หมู่ที่ 2 ตำบลบันนังस्ता ซึ่งอยู่บนฝั่งตะวันตก (ฝั่งซ้าย) ของแม่น้ำปัตตานี และเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “อำเภอบ้านนังस्ता” เป็นภาษามลายูพื้นเมืองแปลว่า “นามะปราง” อยู่ห่างจากจังหวัดยะลาไปทางทิศใต้ตามเส้นทางหลวง ถนนสุขยางค์ สายยะลา - เบตง ระยะทางประมาณ 39 กิโลเมตร โดยมีหมื่นเสนานุรักษ์ เป็นนายอำเภอคนแรก (วิโรจน์ ศรีไสย, 2540: 17)

สภาพภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง อำเภอบ้านนังस्ताตั้งอยู่ ณ ถนนสุขยางค์ ในเส้นทางสายยะลา - เบตง หมู่ที่ 2 ตำบลบันนังस्ता

อาณาเขต ทิศเหนือ	ติดต่อกับกิ่งอำเภอกรงปินัง และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอธารโต จังหวัดยะลา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอรือเสาะ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอยะหา จังหวัดยะลา รัฐเคดาห์ (ไทรบุรี)

ประเทศมาเลเซีย

พื้นที่ อำเภอบ้านนังस्ताมีพื้นที่ประมาณ 629,013 ตารางกิโลเมตร

ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา และป่าไม้มี พื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้นประมาณ 153,139 ไร่ แยกเป็นปลูกยางพารา ประมาณ 106,936 ไร่ ผลไม้ชนิดต่างๆ ประมาณ 12,713 ไร่ และปลูกพืชต่างๆ อีกประมาณ 2,294 ไร่

ภูมิอากาศ มีฝนตกชุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม มีฤดูกาลเพียง 2 ฤดูกาล คือฤดูร้อน และฤดูฝน

ทรัพยากรธรรมชาติ มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน 2 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 249.20 ตารางกิโลเมตร คือป่าสงวนถาญ - ถ้ำทะลุ 1 แปลง เนื้อที่ประมาณ 239.10 ตารางกิโลเมตร และป่าสงวนกาโสด เนื้อที่ประมาณ 10.10 ตารางกิโลเมตร ไม้สำคัญได้แก่ ไม้หุ้มพอ ไม้จำปา ไม้สา ไม้กาลอ และไม้ยาง ของป่าที่สำคัญ ๆ ได้แก่ น้ำมันยาง สมุนไพร น้ำผึ้ง และมูลค้างคาว แร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ แร่ดีบุก หินอ่อน (อำเภอบ้านนังस्ता, 2540: 7)

สภาพเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร เช่น การทำสวนยางพารา และทำสวนผลไม้ เช่น ทุเรียน เงาะ ลองกอง กลิ้วย รายได้ของประชากรเฉลี่ย 36,000 บาทต่อปี ต่อครอบครัว หรือ 1,700 บาท ต่อคนต่อปี

การทำเหมืองแร่ มีเหมืองแร่ดีบุกอยู่ 1 แห่ง ที่ตำบลถ้ำทะลุ

การปศุสัตว์ มีการเลี้ยงสัตว์เพียงเล็กน้อย เพื่อไว้ใช้งาน และบริโภคในครอบครัว เช่น วัว ,แพะ และ ไก่ (อำเภอบันนังสตา, 2540: 8)

สภาพสังคม

ประชากรมีทั้งชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม และชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามมีประมาณ 85 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งอำเภอ มีวัด 2 วัด คือ วัดเนรัญชราวาส และวัดเจริญธรรม (เก็ลลอง) มีสำนักสงฆ์ 1 สำนัก และมีมัสยิด 29 มัสยิด

การศึกษา มีโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา 2 โรง โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ 31 โรง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน 2 โรง และโรงเรียนสอนศาสนา (ปอเนาะ) 12 โรง

การสาธารณสุข มีโรงพยาบาลอำเภอ 1 แห่ง สถานีอนามัย 8 แห่ง และสถานบริการสาธารณสุข 2 แห่ง (อำเภอบันนังสตา, 2540: 8)

1.4 สภาพประวัติศาสตร์ของผู้นับถือศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประวัติความเป็นมาของดินแดนในแหลมมลายู

เดิมแหลมมลายูยังเป็นป่าเขา ไม่มีการตั้งบ้านเรือน มีแต่พวกชาวป่า ชาวคอย อยู่ประปราย ต่อมาเมื่อชาวบางพวกอพยพครอบครัวข้ามฟากจากเกาะชวามาอยู่ตามเกาะ และแผ่นดินแถบฝั่งสะการามาขึ้นมากขึ้น ดินแดนนี้จึงได้นามใหม่ตามการอพยพข้ามฟากนี้ว่า “มลายู” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทั้งนี้เพราะการอพยพข้ามฟากนี้ ตามภาษาสันสกฤตเรียกว่า “มลายู”

(ลิขิต ชีรเวคิน, 2521: 161)

ในปาฐกถาเรื่องการเป็นอยู่ในมลายู ของพระยาสมันตรัฐบุรินทร์ มีข้อความตอนหนึ่งว่า “จากหนังสือมลายูเก่าๆ รวมมาเล่มด้วยกัน ได้ความปรากฏว่า เมื่อ พ.ศ.734 แหลมมลายูนี้ยังไม่เป็นบ้านเมือง และยังไม่ได้เรียกชื่อว่า แหลมมลายู”ชนที่มีอยู่ในดินแดนแหลมนี้ มีอยู่ 4 จำพวกด้วยกันคือ

จำพวกที่ 1 เรียกว่า “ก้ายักษ์” ชนจำพวกนี้มีผิวเนื้อดำ ตาโปนขาว ผมหยิกร่างกายสูง ใบหน้าบานๆ ฟันแหลม ชอบกินเนื้อสัตว์ และเนื้อคนเป็นอาหาร มีนิสัยดุร้ายมาก ซึ่งไทยเราเรียกว่า “ยักษ์”

จำพวกที่ 2 เรียกว่า “ชาไก” ผมหยิก ผิวดำ ตาโปนขาว ริมฝีปากหนา ชนจำพวกนี้ไม่ดุร้าย เมื่ออยู่แห่งใด ก็ชุมนุมกันเป็นหมู่ๆ และทำเพิงเป็นที่อาศัย

จำพวกที่ 3 เรียกว่า “เซียมัง” (Semung) คล้ายกันกับจำพวกชาไก แต่พวกนี้ชอบอยู่บนภูเขาสูงๆ

จำพวกที่ 4 เรียกว่า “โอรังลาโอด” (ชาวทะเล หรือชาวเล) อาศัยอยู่ตามเกาะ และชายทะเล มีเรือเป็นพาหนะ เที้ยวเร่ร่อนอยู่ไม่เป็นที่

ชนที่จำพวกนี้เป็นมนุษย์ดั้งเดิมมีถิ่นฐานอยู่ในแหลมมลายู แหลมมลายูสมัยนั้นเรียกชื่อว่า “สะการามาเซิน” สะการาแปลว่า ทะเล มาเซินแปลว่า เค็ม รวมแปลว่า “ทะเลเค็ม” (ลิขิต ชีรเวคิน, 2521: 162)

แผ่นดินในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ และบรรดาเกาะต่างๆ ทางทิศใต้ของแหลมมลายูนี้ มีชาวอินเดียเดินทางไป - มา ค้าขายอยู่ก่อนแล้วตั้งแต่ก่อนพุทธกาล และได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเกาะชวาเป็นจำนวนมาก ต่อมาเมื่อเจ้าชายอินดราวงศ์หนึ่งได้มาเป็นกษัตริย์ปกครองเกาะชวา แล้วได้นำศาสนาพราหมณ์เข้าไปเผยแผ่ในหมู่ชาวพื้นเมือง จนชาวพื้นเมืองยอมรับนับถือศาสนาพราหมณ์ และศึกษาภาษาสันสกฤตและศิลปวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งชาวอินดูนำมาอบรมสั่งสอนให้ ต่อมาชาวชวาได้อพยพครอบครัวข้ามฟากมาอยู่ตามเกาะและแผ่นดินซึ่งเรียกว่า สะการามาเซิน มากขึ้น และได้นำเอาขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวิทยาการ และศาสนาพราหมณ์ มาเผยแผ่ในหมู่ชาวน้ำ ซึ่งเป็นมนุษย์ที่อยู่ริมฝั่งสะการามาเซินมาก่อน และชาวชวาก็ได้ผสมพันธุ์กับพวกชาวน้ำ แล้วตั้งถิ่นฐานอยู่ตามริมฝั่งสะการามาเซินเรื่อยมาถึง พ.ศ.1024 นามแผ่นดินที่มีชื่อว่าสะการามาเซินแต่เดิมก็สูญไป แต่เปลี่ยนเรียกชื่อใหม่ว่า “แผ่นดินมลายู” ตามชื่อการอพยพข้ามฟากของชาวชวาที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่ในแผ่นดินสะการามาเซิน (ลิขิต ชีรเวคิน, 2521: 162)

เมื่อมีข่าวเลื่องลือขึ้นมาจากทางทิศเหนือว่า มีชาวชวาอพยพมาอยู่ใน “แผ่นดินมลายู” มากขึ้น ชาวไทยซึ่งอยู่ทางเหนือแผ่นดินมลายูจึงได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานในแผ่นดินมลายูนี้บ้าง มีชนอีกพวกหนึ่งจากตะนาวศรี (ตะนาวศรีในพม่า) เมืองพะโค (มอญ) ก็ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและนำแบบธรรมเนียมต่าง ๆ มาใช้ในมลายูด้วยเหมือนกัน กับยังมีพวกจามจำนวนมากพากันอพยพเข้ามาทางทิศตะวันออก (ลิขิต ชีรเวคิน, 2521: 162 - 163)

เมื่อมีมนุษย์ในถิ่นต่าง ๆ อพยพกันมาอยู่ในแหลมมลายูมากขึ้น จึงได้แยกชุมนุมอยู่กันเป็นพวกๆ บรรดาหัวหน้าเหล่านี้ในสมัยนั้นเรียกว่า “ตันตะระมา” (ท่านผู้ดำรงอำนาจอิสระ) ต่อมา

เรียกหัวหน้าพวกนี้ว่า “ตวนปาระกาซา” (ท่านผู้ดำรงอำนาจ) ต่างพวกก็พยายามบำรุงอำนาจและการทำมาหากินให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น ทั้งได้พยายามแยกย้ายกันไปตั้งถิ่นฐานตามที่ต่างๆ ให้แพร่หลายออกไปด้วย ในสมัยนั้นได้มีการทำเหมืองแร่กันแล้ว และปรากฏว่าพวกไทยได้ซื้อเสียงโคงตั้งว่าเป็นผู้ชำนาญในการทำเหมืองแร่ และได้อพยพกันมาอยู่ในท้องถิ่นเหล่านี้เพิ่มเติมแพร่หลายมากขึ้นทุกที บรรดาชาติต่างๆ ซึ่งยกมาตั้งมั่นอยู่ใน “แผ่นดินมลายู” นี้ต่างพยายามขับไล่พวกชาวป่าในถิ่นเดิมให้ถอยร่นเข้าไปอยู่ในป่าดง จนเป็นเหตุให้ชาวป่าเหล่านี้สาปสูญพันธุ์ไปเสียโดยมาก (ลิขิต ชีรเวดิน, 2521: 163)

ชาวมลายูเป็นชาติที่มีเลือดผสม ระหว่าง ชาวชวา ชาวน้ำ ชาวไทย และจาม แล้วต่อมาจึงได้มีชนชาติอื่นมาร่วมเผ่าพันธุ์ด้วยอีกชั้นหนึ่ง จริงอยู่แม้ว่าแผ่นดินมลายูจะได้ชื่อว่า “มลายู” จากการข้ามฟากของชนชาติชวานั่นก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นการได้ชื่อเมื่อภายหลัง ส่วนชนชาติไทยนั้นได้อพยพลงมาก่อนประมาณ 1,000 ปีแล้ว จนปรากฏตามประวัติศาสตร์แหลมมลายูซึ่งว่าด้วยเมืองปาหัง และหนังสือสะยะระหัมมลายูว่า ชาติไทยได้เข้ามาเป็นเจ้าเมืองปาหัง และมาตั้งเมืองปัตตานี เมื่อครั้งยังเป็นสะการามาเซ็นอยู่แต่เดิม ในสมัยเดียวกันนี้ในหนังสือสะยะระหัมมลายูว่า เมืองไทยเมืองหนึ่งซึ่งนามว่า สะหะรันนาวิ มีพระเจ้าแผ่นดินทรงพระนามว่า พระเจ้าบุบันชา แต่ลงพระนามในอักษรสารถึงออกญามะละกา ใช้พระนามว่า พระเจ้าวะดี และในประวัติศาสตร์แหลมมลายูบอกว่า เมื่อปี พ.ศ.1802 เกิดสงครามระหว่างชาติไทยกับชาติจาม ชาติจามแพ้ถอยหนีกลับไป ไทยได้เมืองลิกอร์ (นครศรีธรรมราช) ไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่นั้นมาพวกจามหรือจัมปา ก็สูญสิ้นไปจากแหลมมลายู ตอนนี้จะเห็นได้ว่าไทยได้แผ่อำนาจลงมาปกครองแหลมมลายูทั้งหมด ตลอดไปจนถึงสุมาตราด้วย ในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงพระราชบิดาของกรุงสุโขทัยก็ปรากฏว่า เขตแดนของประเทศไทยได้แผ่ไปจดฝั่งทะเลซึ่งอยู่ใต้เมืองนครศรีธรรมราชลงไป (กรมศิลปากร, 2505: 4)

ศาสนาอิสลามเผยแผ่สู่ประเทศไทย

ในหนังสือ History of Kedah by G.M.Khan กล่าวถึงศาสนาอิสลามที่เผยแผ่เข้ามาทางตะวันออกเข้าสู่แหลมมลายู และโดยเฉพาะการแผ่เข้ามายังเมืองไทรบุรี (Kedah) ดังนี้ (กรมศิลปากร, 2505: 5)

“ตามตำนานอินเดียกล่าวว่า นับแต่คริสต์ศตวรรษที่ 7 เป็นต้นมา พ่อค้าอินเดียที่เป็นมุสลิมเดินทางเข้ามาในแหลมมลายู ได้นำศาสนาอิสลามเข้ามาและได้สนใจในความเจริญของชาติและภาษามลายู และคนในแหลมมลายูบางพวกได้เปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม ในปี พ.ศ.1317 พ่อค้าชาวอาหรับชื่อ เดอร์ทัส เบย์ และสุไลมาน ได้เผยแผ่คำสอนของศาสนาอิสลามไว้ในดินแดนนี้ ในคริสต์ศตวรรษที่ 8 ได้มีการติดต่อระหว่างพ่อค้าอินเดียที่เป็นมุสลิม และพ่อค้ามุสลิมในท้องถิ่นนี้

นักบวชชาวมุสลิมที่มาจากอินเดียด้วยผลประโยชน์ทางการค้า พ่อค้าเหล่านี้ได้แต่งงานกับชาวมลายู การแต่งงานระหว่างกันนี้ค่อยๆ แพร่ศาสนาอิสลามขึ้นในครอบครัวชาวมลายูเรื่อยมา มีเหรียญเงินจารึกปี ค.ศ. 848 (ปีศักราชอิสลาม 234) แสดงการมาของศาสนาอิสลามรุ่นแรก เหรียญของอับบาซิด คาลิป อัลมุตตา วากิล เมื่อปี ค.ศ. 847 - 861 (พ.ศ. 1390 - 1404) ซึ่งได้ขุดพบที่โบสถ์ฮินดู”

ประเทศไทยแม้จะมีพุทธศาสนาเป็นหลัก แต่ศาสนาอื่น ๆ ก็รุ่งเรือง โดยผู้เลื่อมใสมีเสรีภาพในการประกอบกิจของตนได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะประเทศไทยถือเป็นนโยบายและเป็นหลักสำคัญตลอดมาว่า ศาสนิกชนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดจะอยู่ในหรือนอก ข้อมเป็นมิตรกับประเทศไทย และพระมหากษัตริย์เป็นองค์ศาสนูปถัมภก

อิสลามเป็นศาสนาหนึ่ง ที่ได้เจริญรุ่งเรืองในประเทศไทยมาเป็นเวลาหลายร้อยปี และก็เป็นศาสนาที่มีประชาชนนับถือมากเป็นที่สองของประเทศ ศาสนาอิสลามเข้าสู่ประเทศไทยสองทาง คือ ได้มีพ่อค้าชาวอาหรับนำเข้ามาเผยแผ่ ตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีนั้นทางหนึ่ง ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับชาวมลายูทั้งทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม ตลอดจนการไปมาหาสู่ทำมาค้าขาย จึงพากันนับถือศาสนาอิสลามเช่นเดียวกับชาวมลายูสืบเนื่องมาแต่โบราณกาลอีกทางหนึ่ง แต่เข้าสู่ประเทศไทยเมื่อปีใดไม่ปรากฏชัด (ลิขิต ชีรเวคิน, 2521: 165)

สมัยพ่อขุนรามคำแหงก็ปรากฏในจดหมายเหตุว่า ได้มีพ่อค้าอิสลามมาแต่สมัยสุโขทัยแล้ว โดยปรากฏในจดหมายเหตุว่า ได้มีพ่อค้าวานิชชาวอาหรับไปมาติดต่อค้าขายกับประเทศไทยอยู่เสมอ แม้ในประวัติศาสตร์ของชาติอาหรับก็ยืนยันว่า ศาสนาอิสลามขยายวงกว้างออกไปสู่โลกภายนอก สมัยที่อาหรับคุมตลาดการค้าตนเอง ชนชาติอาหรับเมื่อได้ไปมาค้าขาย มักจะนำเอาศาสนาอิสลามไปเผยแผ่ด้วย (สถิตย์ แสงศรี, 2513: 38)

ปัจจุบันนี้ศาสนาอิสลามมีความเจริญรุ่งเรืองมากในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจของประชาชนส่วนใหญ่ในภูมิภาคแถบนี้ทำให้จำนวนเปอร์เซ็นต์ของประชากรในจังหวัดเหล่านี้ที่นับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาพุทธ มีจำนวนเหลื่อมล้ำกันมาก คิดเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมด

1.5 ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อิสลามกับการศึกษา

ระบอบการดำเนินชีวิตในอิสลามเน้นเกี่ยวกับการศึกษามาก การแสวงหาความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิม ความรู้เป็นแนวทางปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้น เพราะเมื่อบุคคลใดได้รับการศึกษา จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสามประการ คือ ประการที่หนึ่งได้รับความรู้เพิ่มเติม ประการที่สอง เกิดความชำนาญ และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม หรือการกระทำ ประการที่สามเกิดความรู้สึกรักใคร่ที่ดี (มุณีเราะฮ์ บินตุ อับดุลอะอะฟูร์, 2532 :70)

1. อิสลามส่งเสริมการศึกษาทุกๆ ด้าน ไม่ว่าด้านศาสนา ภาษาต่างๆ และวิทยาศาสตร์ทุกสาขา ในเรื่องการศึกษา อิสลามได้สนับสนุนไว้มากมาย ท่านนบีโมฮัมมัดได้สั่งไว้ว่า “จงศึกษาวิชาตั้งแต่อยู่ในเปลจนถึงหลุมฝังศพ” และมีคำกล่าวว่า “ให้ศึกษาหาความรู้ แม้จะไกลถึงประเทศจีน” หมายความว่าให้ศึกษา แม้จะต้องเดินทางไปไกลแสนไกล (มุณีเราะฮ์ บินตุ อับดุลอะอะฟูร์, 2532 :71)

2. จากสภาพเศรษฐกิจตกต่ำในระหว่างศตวรรษที่ 11 - 15 ทำให้การศึกษาหยุดชะงัก ประชาชนมุ่งศึกษาวิชาศาสนาเพื่อปลอบใจตน และหวังความสุขในปรโลก (โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์ 2520: 28)

3. ผู้เผยแผ่ศาสนาอิสลามมาทางเอเชียในระหว่างศตวรรษที่ 14 - 15 ซึ่งเป็นระยะการสอนของอิสลาม มุ่งแต่เนื้อหาทางศาสนาอย่างเดียวจึงตกทอดมาถึงทุกวันนี้ (โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์, 2520: 28)

4. การเรียนภาษาไทย “ไม่บาป” แต่การที่มุสลิมไม่นิยมเรียนภาษาไทยในสมัยก่อนนั้น เพราะการศึกษาของไทยมุ่งถ่ายทอดวัฒนธรรมทางพุทธศาสนา หลักสูตร เนื้อหา รูปภาพ พิธีกรรม ล้วนแต่เป็นวัฒนธรรมทางพุทธศาสนา ซึ่งขัดกับวัฒนธรรมทางศาสนาอิสลาม เมื่อรัฐแก้ไขข้อนี้ ปัจจุบันมุสลิมจึงนิยมเข้าเรียนมากขึ้น (โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์, 2520: 28)

ขนบธรรมเนียมประเพณีบางประการที่มุสลิมห้าม และไม่นิยม

มุสลิมมีหลักการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักธรรมทางศาสนาอิสลามเป็นธรรมเนียมแห่งชีวิต ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็เช่นเดียวกัน มีคำสอน และขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างที่คนต่างศาสนาไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความขัดแย้งในการอยู่ร่วมกันได้ ขนบธรรมเนียมประเพณีเหล่านี้ได้แก่

1. ไม่รับประทานเนื้อสุนัข สุกร เลือด สุรา และเนื้อสัตว์ที่ไม่เชือดตามหลักศาสนาตามหลักศาสนาอิสลาม การบริโภคอาหารมีความมุ่งหมายอยู่ 2 ประการ คือ

1. บริโภคเพื่อสุขภาพ

2. ให้มีความสำนึกในความกรุณาของพระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงประทานเครื่องยังชีพมาให้

ในเรื่องการบริโภคอาหารของมุสลิมนี้ มุณีเราะฮฺ บินตุ อับดุลอะซะฟุร (2532: 120) อธิบายว่า อิสลามสอนให้มุสลิมบริโภคอาหารที่ดี มีคุณค่าต่อสุขภาพ ห้ามบริโภคอาหารที่ให้โทษแก่ร่างกาย เช่น ห้ามกินสัตว์ที่ตายเอง เลือดที่ไหลออกมา เนื้อสุกร เพราะถือว่าสกปรก ห้ามกินสัตว์ที่เชือดด้วยนามอื่น นอกจาก “อัลลอฮฺ” สัตว์ที่ถูกฆ่าเพื่อบูชายัญ หรือเซ่นไหว้ สัตว์ที่ดุร้ายมีเขี้ยว ห้ามเสพสิ่งมีนเมา เช่น สุรา และเครื่องดื่มคล้ายสุราทุกชนิด ฟิน เฮโรอิน กัญชา รวมทั้งห้ามค้าสิ่งที่ไม่ห้ามบริโภคเหล่านั้นด้วย เช่น ห้ามกินหมู ก็ห้ามขายหมู ห้ามดื่มสุราก็ห้ามขายสุราด้วย

มุสลิมไม่กินหมู เพราะถือว่าเป็นสัตว์สกปรก กินสิ่งปฏิกูล ไม่ดีต่อสุขภาพ และข้อสำคัญคือ เป็นคำสั่งของพระผู้เป็นเจ้า ต่อมาเมื่อการแพทย์เจริญขึ้น คำว่า “บริโภคเพื่อสุขภาพ” ก็มีคำอธิบายมากขึ้น เพราะได้พบแล้วว่า เนื้อหมูมีไขมันมาก ย่อยยาก ไม่เหมาะกับร่างกายของมนุษย์ เพราะเป็นไขมันประเภทอิ่มตัว มีโทษมากกว่าคุณ คือทำให้ไขมันในเลือดสูงขึ้น เป็นเหตุสำคัญของการอุดตันในเส้นเลือด ความดันโลหิตสูง อาการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญทำให้เกิดโรคต่างๆ ตามมามากมาย นอกจากนี้พยาธิทริคิโนซิส (Trichinosis) ซึ่งเป็นพยาธิในหมู่นั้น ทำอันตรายแก่ผู้บริโภคถึงแก่ชีวิตได้ ซึ่งร้ายแรงกว่าพยาธิในสัตว์อื่นๆ ซึ่งป้องกันได้โดยปรุงอาหารให้สุกเป็นต้น (มุณีเราะฮฺ บินตุ อับดุลอะซะฟุร, 2532: 121)

เลือดของสัตว์ก็เช่นเดียวกันเป็นจุดรวมของเชื้อโรคยิ่งกว่าจุดอื่นแม้กระทั่งมนุษย์ เมื่อแพทย์ต้องการตรวจโรค ก็จะเจาะเอาเลือดไปตรวจ แสดงว่าเลือดเป็นจุดรวมของเชื้อโรคอย่างแน่นอน ถ้าคนบริโภคเลือดเข้าไปจะเกิดโทษมากกว่าประโยชน์ ส่วนสัตว์ที่ตายเองนั้น อิสลามห้าม เพราะสัตว์นั้นๆ มิได้มีเจตนา (เนียต) จะทำอาหาร คือไม่ได้กล่าวนามพระเจ้าประการหนึ่ง และสัตว์ที่ตายเองนั้น น่าจะมีสาเหตุที่อาจเกิดโทษแก่ผู้บริโภคคือ สัตว์เป็นโรคตาย (มีโรคหลายโรคติดต่อกับสัตว์ผู้คน) หรือกินสารมีพิษตาย และอาหารต้องห้ามอื่นๆ ก็มีเหตุผลด้วยจุดมุ่งหมายสองประการดังที่กล่าวแล้วเช่นกัน (มุณีเราะฮฺ บินตุ อับดุลอะซะฟุร, 2532: 121)

2. ไม่แะต้องสุนัข สุกร เมื่อเนื้อสุนัข สุกร เป็นสิ่งต้องห้ามรับประทาน ดังนั้น ตัวสุนัข สุกร ก็ถูกห้ามแะต้องด้วยเช่นกัน

3. ไม่กราบไหว้ผีตาง นางไม้ เทวดา วัตถุรูปปั้น คนที่ล่วงลับไปแล้ว มุสลิมถือว่าความศรัทธา (อิมาน) เป็นรากฐานของสังคมอิสลาม และเตฮีด (ความเชื่อในการมีอยู่ของพระเจ้าองค์เดียว) เป็นแก่นกลางของของความศรัทธาแห่งอิสลาม ดังนั้นการรักษาอิมาน และเตฮีดให้บริสุทธิ์เป็นวัตถุประสงค์สำคัญของคำสอน และกฎหมายอิสลามทุกอย่าง และเพื่อรักษาสังคมมุสลิมไว้ให้

บริสุทธิจากซิริก (การตั้งสิ่งอื่นเป็นภาคีเทียบเท่ากับพระผู้เป็นเจ้า) จึงเกิดต่อต้านระบบความเชื่อทั้งหลายที่ทำให้มุสลิมไม่รู้จักทางนำของพระเจ้า โดยหันไปบูชารูปปั้น หรือสิ่งอื่นใดนอกจากพระเจ้า (ยูซุฟ ก็อร์ ฎอวี, 2539: 307)

เหตุผลของการห้ามรูปปั้นนั้น เป็นที่ทราบว่าการเคารพกราบไหว้รูปปั้นเกิดขึ้นเมื่อผู้คนเริ่มทำรูปปั้นบรรพบุรุษ ผู้ทรงคุณธรรม หรือผู้ที่ตายจากไปแล้ว เพื่อเก็บไว้เป็นที่ระลึก ต่อมาผู้คนเหล่านี้ค่อยๆ เคารพบูชาทีละน้อย ๆ จนในที่สุดทำให้รูปปั้นเหล่านี้ถูกอุปโลก กลายเป็นเทพเจ้าขึ้นมา หลังจากนั้นก็เคารพภักดีต่อมัน (รูปปั้น) เคียงคู่ไปกับพระเจ้าที่แท้จริง นอกจากนี้รูปปั้นเป็นสัญลักษณ์ของการดำรงชีวิตแบบพวกขุนนาง และชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อ คนพวกนี้จะตั้งรูปปั้นต่าง ๆ ไว้ในวัง ห้องโถง หรือห้องประชุมของตน ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจเลยที่อิสลาม ซึ่งประกาศต่อต้านความฟุ้งเฟ้อในทุกรูปแบบ จะห้ามมุสลิมมิให้ตั้งรูปปั้นไว้ในบ้านของตนเอง (ยูซุฟ ก็อร์ ฎอวี, 2539: 138 - 140)

4. ห้ามการแต่งกายที่เปิดเผย มุสลิมทุกคนไม่ว่าหญิงหรือชาย ต้องแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด เรียบร้อย และรัดกุมปกปิด “เอาระฮะฮ์” (สิ่งพึงสงวนต้องปกปิด) คือชายต้องปกปิดให้มิดชิดอย่างน้อยตั้งแต่สะดือถึงหัวเข่า เพราะชาวอาหรับของชายเป็น “เอาระฮะฮ์” นอกจากนี้ไม่แต่งกายโอ้อวดด้วยผ้าไหมทุกชนิด ไม่นุ่งสั้นเกินไป เช่น นุ่งกางเกงขาสั้น กางเกงอาบนํ้า นุ่งผ้าขาวม้าดอกเขมร มุสลิมหญิงต้องแต่งกายให้มิดชิด ไม่เปิดเผยร่างกายให้ยวนตาชาย นอกจากมือ เท้า และใบหน้า (มุณีเราะฮ์ บินตุ อับดุลอะซะฮ์, 2532: 127)

5. ไม่นิยมการเรียกไทยมุสลิมว่า “แขก” ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นผู้ที่มีภูมิภานาในพื้นที่ตั้งแต่ดั้งเดิม มิได้อพยพหรือมีเชื้อสายเกี่ยวข้องกับชาวอินเดีย ชาวปากีสถาน หรือชาวมลายูในมาเลเซียแต่อย่างใด จึงรังเกียจที่ถูกเรียกว่า “แขก” เพราะไม่ตรงกับ ความหมายของคำว่า “แขก” ที่ใช้กันทั่วไปสำหรับผู้มาเยือน ผู้อาศัย หรือผู้มีเชื้อสายอินเดีย (โมห์หมัด อับดุลกาเดร์, ม.ป.ป.: 84)

ปรัชญาของศาสนาอิสลาม

ศาสนาอิสลามเน้นสิ่งต่อไปนี้

1. ความสุขในโลกนี้ และความสุขในโลกหน้า ไม่สละโลก
2. เน้นการศึกษาทั้งทางศาสนา และอาชีพ
3. เน้นการศึกษาอย่างไม่หยุดยั้ง
4. ประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็ง

ดังหลักฐานจากพระคัมภีร์กูรอาน จากวจนะของศาสดา ความว่า

- ก. โอิพระผู้เป็นเจ้าจงบันดาลในโลกซึ่งความดี และในโลกหน้าซึ่งความดี
- ข. ผู้ที่ประสงค์จะได้ดีในโลกนี้จงศึกษา ผู้ที่ประสงค์จะได้ดีในปรโลกจงศึกษา ผู้ที่ประสงค์จะได้ดีทั้งสองโลกจงศึกษา
- ค. จงศึกษาดังแต่อยู่ในเปลจนถึงหุยมฝั่งศพ
- ง. จงปฏิบัติภารกิจในโลกเหมือนเจ้าจะต้องอยู่ตลอดไป และจงปฏิบัติภารกิจทางศาสนาเหมือนเจ้าจะตายในวันพรุ่งนี้ (โมหัมมัด อับดุลกาเดร์, ม.ป.ป.: 84 - 85)

ความหมายของความสุข

ความสุขที่แท้จริง สำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลามคือ ความสามารถที่จะประกอบศาสนกิจ เพราะคำสอนเน้นให้สำนึกว่า แท้จริงผู้มีเกียรติ หรือผู้ที่พระผู้เป็นเจ้าให้เกียรตินั้นขึ้นอยู่กับอัตราความขำเกรงของเขาคือพระองค์ มิใช่ความร่ำรวยของเขา ความยิ่งใหญ่ ความมีทรัพย์สิน หรือการมีบุตรหลานที่มากมายแต่อย่างเดียว แต่เขาผู้นั้นจะต้องอยู่ในกรอบของคำสอน ปฏิบัติศาสนกิจเป็นกิจวัตร ละเว้นการหลงลืมต่อพระองค์ การห่างเหิน การมัวเมาในอบายมุขทั้งหลายทั้งปวง จึงจะได้เป็นผู้ที่ได้รับเกียรติจากพระผู้เป็นเจ้า (โมหัมมัด อับดุลกาเดร์, ม.ป.ป.: 85)

หลักการปฏิบัติของผู้นับถือศาสนาอิสลาม

ศาสนาอิสลามเน้นที่ตัวบุคคลทุกคน ซึ่งเป็นหน่วยย่อยของสังคม ให้ประพฤติกปฏิบัติธรรมเป็นกิจวัตร อันได้แก่

1. การปฏิบัติตนด้วยการยอมรับในพระผู้เป็นเจ้า และศาสดา
2. พิธีการละหมาดวันละห้าเวลา
3. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นเวลาหนึ่งเดือน
4. การบริจาคศาสนพลี (ซะกาต)
5. การไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะประเทศซาอุดีอาระเบียซึ่งเป็นที่ชุมนุมมุสลิมทั่วโลก สำหรับผู้ที่มีความสามารถไปได้ (โมหัมมัด อับดุลกาเดร์, ม.ป.ป.: 85)

ลักษณะ และสถานภาพของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือประชากรของสังคมเหมือนผู้คนทั่วไปที่มีความต้องการอาหาร ความรัก ความเข้าใจ ความนับถือ และความมีเกียรติ สถานภาพทางเศรษฐกิจและการศึกษา คนยากจน คนมีการศึกษาน้อยมีจำนวนมากกว่าคนมั่งมีและ

มีการศึกษาสูง เหมือนกับสังคมชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ และสังคมทั่วๆ ไป ด้านเศรษฐกิจโดยเปรียบเทียบดีกว่าภาคอื่นๆ อีกหลายภาค

การไม่นิยมเรียนภาษาไทย และพูดภาษาไทยได้น้อยนั้นเป็นเรื่องเก่า และมีสาเหตุจากลักษณะหลักสูตรแบบเรียน วิธีสอน และพิธีการทางศาสนาในโรงเรียนขัดต่อสภาพความเป็นอยู่ ความจำเป็น ความสะดวกในการออกเสียง และขัดต่อความเชื่อทางศาสนา ขนบประเพณี เช่น พิธีไหว้ครู พิธีถวายบังคม เป็นต้น เมื่อทางกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมา การศึกษาสำหรับชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามก็ก้าวหน้าเป็นลำดับ ความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดความไม่สงบทางสังคม ส่วนใหญ่เกิดจากความไม่ยุติธรรมทางสังคม (Social injustice) ไม่ใช่เพราะชาวกะเหรี่ยง เพราะไม่มีความรู้ หรือเพราะว่างงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หากความไม่ยุติธรรมทางสังคมเป็นเงื่อนไขสำคัญ เหมือนกับที่เกิดขึ้นในจังหวัดและภาคอื่นๆ ของประเทศไทย แตกต่างก็เพียงแต่ชื่อ ดังตัวอย่างกลุ่มที่สร้างปัญหาการปกครอง ที่รู้จักกันดี กลุ่มดังกล่าวนี้ เช่น ขจก.(ขบวนการโจรก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน) ใช้เรียกผู้ก่อความไม่สงบในภาคใต้ จคม.(โจรคอมมิวนิสต์) และ ผกค.(ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์) ใช้เรียกผู้ก่อความไม่สงบในภาคใต้ตอนบน ส่วน พคท.(พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย) ใช้เรียกผู้ก่อความไม่สงบในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น (โมหัมมัด อับดุลกาเดร์, ม.ป.ป.: 85 - 86)

การแก้ปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

จุดสำคัญสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาคือ ความไม่ยุติธรรมทางสังคม ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่สงบจากขบวนการต่างๆ การแก้ต้องเน้นปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหาร และการปกครอง อันได้แก่การวางแผน การจัดบุคลากร การจัดขั้นตอนการทำงานและการควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่มิข้อมูลอย่างถูกต้อง ทั้งทางวัฒนธรรม และวัฒนธรรม ควบคุมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสม ควบคุมการทำงานให้เป็นลำดับ ควบคุมให้มีการประเมินผลเป็นระยะๆ ควบคุมการให้ทุนและให้โทษแก่ข้าราชการที่ทำดี และไม่ใช้อย่างยุติธรรม สำหรับความมั่นคงเนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอาณาเขตกว้างขวาง มีกลุ่มชนหลายกลุ่มชน หลายวัฒนธรรม หลายศาสนา การพัฒนาความมั่นคง ควรมุ่งส่งเสริมความรู้สึกรับผิดชอบร่วมต่อประเทศชาติ (Political intergration) มิใช่แบบกลืนวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย (Cultural assimilation) โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผลการพัฒนาต่างๆ ส่งเสริมการรักษาวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านศาสนาเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในความหลากหลาย (Unity in diversity) เป็นความมั่นคงที่ถาวร และได้รับความพอใจจากทุกกลุ่มชน สมเป็นแนวพัฒนาของอารยประเทศ ไม่ช้าไม่นานพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะเป็นแหล่งผลิตรายได้แก่ชาติ

มหาศาล เป็นพื้นที่น่าอยู่ น่าที่ชวนชม วัฒนธรรมอันหลากหลาย แสดงถึงความมั่งคั่งในด้านต่างๆ ที่จะเสริมสร้างและพัฒนาได้อีกมากมาย โดยไม่ต้องใช้วิธีการที่มีเจตนาอื่นแอบแฝงแต่อย่างใด (โมหัมมัด อับดุลกาเดร์, ม.ป.ป.: 86)

สิ่งที่พึงหลีกเลี่ยงของชาวไทยพุทธ

เนื่องจากชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีขนบธรรมเนียม ประเพณี ความนิยมที่แตกต่างไปจากไทยพุทธ ในเรื่องนี้เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกัน ในการติดต่อ คบหาสมาคม หรือการอยู่ร่วมกันในสังคม ชาวไทยพุทธพึงหลีกเลี่ยงสิ่งต่อไปนี้

1. ไม่แต่งกาย หรือใช้ชื่อย่อล้อเลียนแบบชาวมุสลิม แล้วกระทำในสิ่งที่ห้าม สำหรับมุสลิม
2. ไม่นำสุนัขเข้าบ้านมุสลิม
3. ไม่ใช้คำที่เป็นลักษณะดูแคลน เช่นคำว่า แยก, อีแม่ (ใช้เรียกหญิงสาว ชาวไทยมุสลิมไม่ชอบเพราะมีความหมายคล้ายๆ คำว่า “อีหนู” ในภาษาไทย) หรือมงาย(ในศาสนา)เป็นต้น (โมหัมมัด อับดุลกาเดร์, ม.ป.ป.: 86)

บางทัศนะของผู้นับถือศาสนาอิสลามเกี่ยวกับดนตรี

ทัศนะของ อุม มัสนูร เกี่ยวกับดนตรี (วิทยาลัยครูยะลา, ม.ป.ป.: 178) “ในกลุ่มชนมุสลิมมีจำนวนไม่น้อยที่เข้าใจว่า อิสลามเป็นเพียงศาสนาที่สวดนมัสการอย่างเดียว ซึ่งห้ามการรื่นเริงโดยสิ้นเชิง การร้องรำทำเพลงก็ห้ามเด็ดขาด ทั้งยังเป็นศาสนาที่ไม่อนุญาติให้มีความสุขทางโลกด้วยเลย แต่ความเป็นจริงแล้วศาสนาอิสลามให้รื่นเริงด้วยการคิด สืบ ดี เป่า ได้ด้วยขอบเขตของความ เป็นระเบียบเรียบร้อยทางศีลธรรม และมารยาทอันดีงาม”

1.6 ดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านของไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ยังมีความนิยมและมีการละเล่นให้เห็นกันอยู่ในปัจจุบันมีอยู่ไม่มากนัก ดังนี้

1) ซี่ละ

ซี่ละ หรือในบางท้องถิ่นของจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ดีกา หรือบือดีกา” เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชาวไทยมุสลิมในบริเวณจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย และมีอยู่ทั่วไปในประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย ตลอดจนประเทศอินโดนีเซีย

ซี่ละ มีการแยกประเภทตามอุดมมุ่งหมายของการเล่นออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ซิละยาไ้ตะ คือ ซิละที่มุ่งหมายในทางการต่อสู้แข่งขัน
2. ซิละตารี เป็นซิละที่มุ่งหมายแสดงโชว์ ในลีลาท่ารำ ไม่มุ่งหมายต่อสู้แข่งขัน ซึ่งส่วนมากจะแสดงต่อหน้าเจ้าเมือง หรือเจ้านายชั้นสูง
3. ซิละกายง คือ ซิละกรีซที่มุ่งหมายในการโชว์ลีลาท่ารำกรีซ ไม่ได้แสดงการต่อสู้อย่างจริงๆ และมักจะแสดงในเวลากลางคืน

โอกาสที่แสดง

ซิละ มีการแสดงในหลายโอกาส เช่นในงานเฉลิมฉลองในโอกาสที่สุลต่าน หรือผู้มีฐานะดีมีบุตรชาย หรือแสดงในงานเทศกาลสำคัญต่างๆ รวมทั้งงานแก้บน และงานเข้าสู่ันต์บุตรชาย

องค์ประกอบของการแสดงซิละ

การแสดงหรือการเล่นซิละ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการคือ

1. ผู้แสดงซิละคณะหนึ่งๆ มีอย่างน้อย 5 คน เป็นผู้เล่นดนตรี 3 คน ผู้เล่นซิละ 2 คน การเล่นซิละเป็นศิลปะการต่อสู้เป็นคู่ ต่อสู้กันตัวต่อตัว ผู้เล่นจึงต้องมี 2 คน เป็นอย่างน้อย ผู้แสดงซิละต้องผ่านการฝึกหัดมาก่อน ในสมัยก่อนนั้นผู้ที่สนใจสมัครเรียนวิชาซิละ ต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 15 ปี

2. เครื่องดนตรี ซิละเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ที่มีดนตรีประกอบประกอบเช่นเดียวกับมวยไทย เครื่องดนตรีของซิละมี 3 ชนิดคือ

2.1 ฆ้องแ่น (กลอง)	จำนวน 1 - 2 ใบ
2.2 ฆง (ฆ้อง)	จำนวน 1 ใบ
2.3 ชูนา (ปี่)	จำนวน 1 เล้า

3. เวทีแสดง ปกติซิละแสดงกันบนพื้นดิน ซึ่งอาจจะเป็นสนาม หรือลานบ้าน ไม่ยกพื้นเวทีหรือกันเชือก ถ้าได้รับเชิญไปแสดงในงานที่มีเวทีก็แสดงบนเวทีได้ ในสมัยก่อนมีการยกเวทีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากันเชือก กว้างประมาณ 10 หลา ยาว 13 หลา สูง 1 หลา ปูพื้นเวทีด้วยไม้กระดาน การแสดงซิละบนเวทีลักษณะนี้ ไม่มีในปัจจุบัน (วิโรจน์ ศรีไสย, 2540: 93 - 94)

2) ดีเกฮูลู

ดีเกฮูลู หรือดีเกฮูลู เป็นการละเล่นของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการขับบทกลอนเป็นเพลงประกอบดนตรี และจังหวะตบมือ คำว่าดีเกฮูลู หรือดีเกฮูลู มาจากคำว่า ดีเก หรือดีเก และฮูลู ท่านผู้รู้ได้กล่าวไว้ว่า ดีเก หรือดีเก มาจากคำว่า ซิกเกอร์ (Zikir) หมายถึงการอ่าน

ทำนองเสนาะ ส่วนคำว่า ฮูลู แปลว่า ทิศเหนือ รวมความแล้วหมายถึง การขับกลอนเป็นทำนองเสนาะจากทางเหนือ

บางคนกล่าวว่า ดิเกฮูลู เริ่มเกิดขึ้นที่อำเภอรามัน แต่ไม่เป็นที่แน่ชัดว่าหมู่บ้านไหน และใครเป็นผู้ริเริ่ม ชาวปัตตานีเรียกคนที่อยู่ในอำเภอรามันว่า คนฮูลู (คนที่อยู่เหนือลำน้ำปัตตานี) ชาวมาเลเซียเรียกดิเกฮูลูว่า “ดิเกบารัต” คำว่า “บารัต” แปลว่า ทิศตะวันตก ซึ่งก็น่าจะเป็นที่ยืนยันได้ว่า ดิเกฮูลู มาจากทางเหนือของมาเลเซีย และอยู่ทางใต้ หรือตะวันตกของปัตตานี

ประพนธ์ เรืองณรงค์ ได้กล่าวไว้ในสมบัติไทยมุสลิมภาคใต้ (อ้างถึงใน วิโรจน์ ศรีไสย, 2540: 100) ว่า สมัยที่พระยาปกครอง 7 หัวเมือง ถ้ามีงานต่างๆ เช่นงานสูนัต มาแกปูโละ พระยาเมืองต่างๆ มาร่วมพิธี และชมการแสดง เช่น มะโย่ง มโนราห์ และละโป (ละโปคือ ดิเกฮูลู ปัจจุบัน) การแสดงละโปนั้นคือ การร้องเพลงคล้ายลำตัดภาษาอาหรับ เรียกว่า “ซีเกร์มีรฮาแม” การร้องเป็นภาษาอาหรับ ถึงแม้จะไพเราะแต่คนไม่เข้าใจ จึงนำเอาเนื้อเพลงภาษาพื้นเมืองดีเข้ากับร่ำมะนา จึงกลายเป็นดิเกฮูลู มาตราบเท่าทุกวันนี้

โอกาสที่แสดง

ดิเกฮูลู แต่เดิมนิยมแสดงในงานพิธีต่างๆ เช่น พิธีเข้าสู่สูนัต พิธีแต่งงาน หรือมาแกปูโละ ปัจจุบันนี้นอกจากจะแสดงในงานดังกล่าวแล้ว ดิเกฮูลูยังแสดงในงานฉลองเทศกาลต่างๆ ร่วมกับมหรสพอื่นๆ และบางท้องถิ่นที่ประยุกต์ดัดแปลงแสดงในโอกาสต่างๆ เพิ่มมากขึ้นเช่น งานชักพระที่อำเภอโคกโพธิ์ หรืองานประจำปีที่ยะลา

ผู้แสดง

ผู้แสดงดิเกฮูลูเป็นชายล้วน คณะหนึ่งมีประมาณ 10 คน เป็นต้นเสียง 1 - 3 คน ที่เหลือเป็นลูกคู่ และอาจมีผู้ชมที่นึกสนุกเข้าไปปรบมือเป็นลูกคู่ด้วยก็ได้

เครื่องดนตรี

ในการเล่นดิเกฮูลู ลูกคู่เป็นผู้บรรเลงดนตรี ประกอบด้วยเครื่องดนตรีสำคัญดังนี้

1. ร่ำมะนา (รามาโน) อย่างน้อย 2 ใบ เป็นเครื่องดนตรีหลักที่จะขาดเสียมิได้ ดีดำเนิน

จังหวะประกอบการเล่นดิเกฮูลู

2. ซ้อง เป็นเครื่องกำกับจังหวะ ดีเป็นจังหวะสม่ำเสมอ ประกอบการร้อง

นอกจากนี้ยังมีเครื่องดนตรีที่เสริมเข้าไปในภายหลัง และเป็นที่ยอมรับกันว่าทำให้ครึกครื้น สนุกสนาน ไพเราะเพิ่มมากขึ้น เช่น ขลุ่ย ลูกแซก (Maracas) แต่จังหวะที่ใช้เป็นประเพณี

การเล่นดีเกสตูคือ การตบมือโยกตัวให้เข้ากับจังหวะของเครื่องดนตรีของลูกคู่ ซึ่งยิ่งใส่อารมณ์ลีลา ทำทางแพรวพราวมากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งเพิ่มความสนุกสนานของดีเกสตูมากขึ้นเท่านั้น (วิโรจน์ ศรีไสย, 2540: 93 - 94)

3) ร้องเง้

ร้องเง้ เป็นการแสดงที่นิยมเล่นกันมาในท้องถิ่นภาคใต้เป็นเวลานาน โดยเฉพาะตามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส การเดินร้องเง้มีความสวยงาม อ่อนหวาน ในลีลาการเคลื่อนไหวมือ เท้า ลำตัว มีความสง่างามของการแต่งกายผู้แสดงชาย - หญิง ที่เหมาะสมกลมกลืนกับความไพเราะอ่อนหวานของท่วงทำนองเพลง ลักษณะการเดินของผู้หญิงมีหน้าที่เป็นคู่เต้น ส่วนลีลาตลอดจนลวดลายในการเดินอยู่ที่ผู้ชาย เพลงร้องเง้ทุกเพลงแต่ละเพลงมีทำเดินเฉพาะ ผู้เต้นต้องฟังเพลงออกว่าเพลงนั้นจังหวะการเดินเป็นอย่างไร

เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงการแสดงร้องเง้ ได้แก่ ไวโอลิน รำมะนา และฆ้อง แต่ในปัจจุบันนี้ได้นำเอาเครื่องดนตรีสากลต่างๆ มาผสมเพื่อให้เกิดสีสัน ความครึกครื้นเร้าใจเพิ่มขึ้น เช่น แอคโคเดียน แมนโดลิน ฟลูท และเครื่องเคาะให้จังหวะอื่นๆ

เพลงร้องเง้

เพลงร้องเง้เท่าที่มีการศึกษาค้นพบมี 13 เพลง คือ เพลงลาгуวอ จินตาชายัง ปูโง๊ะปีซัง เมาะอินังลามา อาเนาะดีดี ดินดงชายัง นูหาร่าไปหรือรุมบ้าร้องเง้ มาสเมระห์ เลนัง จิน โยดี๊วก ตูมาลิสมฮารี เมาะอินังบารู เมาะอินังเลาะาะ และเมาะอินังชวา

แต่ปัจจุบัน ที่ปรากฏว่ายังมีอยู่เพียง 8 เพลงคือ

1. ลาгуวอ หมายถึง เพลงสองจังหวะ
2. เลนัง หมายถึง น้ำตาที่ไหลด้วยความปลื้มปิติ
3. ปูโง๊ะปีซัง หมายถึง ขอดตอง เปรียบเหมือนขอดแห่งความรักที่กำลังสตรขึ้น
4. เมาะอินังชวา หมายถึง แม่นม หรือพี่เลี้ยงชาวชวา
5. จินตาชายัง หมายถึง ความสำนึกในความรักอันสุดซึ้ง
6. เมาะอินังลามา หมายถึง นางสนม เป็นเพลงเก่าแก่
7. อาเนาะดีดี หมายถึง ถูบุญธรรม หรือลูกสุดที่รัก
8. นูหาร่าไป หมายถึง ดอกไม้ที่กำลังโปรยปราย ประหนึ่งสายรุ้ง

ในการจัดแสดงร้องเงืง ผู้จัดนิยมนัดแสดงเพียงครั้งละ 3 - 5 เพลง โดยเลือกเอาจากแปดเพลงดังกล่าว เพราะถ้าจัดแสดงครบหมดทั้งแปดเพลงแล้ว จะใช้เวลามาก อาจทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย (สุภา วัชรสุขุม, 2540: 23 - 25)

1.7 สาระสำคัญของหลักสูตรดนตรี ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

หลักสูตรดนตรีระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2533 เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เนื้อหาดนตรีจัดอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 จัดเนื้อหาดนตรีนำไปหลอมรวมกับวิชาจริยศึกษา พลศึกษาและศิลปะ ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 เนื้อหาดนตรีจัดเป็นหน่วยต่างหากในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยนี้ จำนวน 2 หน่วยคือ หน่วยกิจกรรมเน้นจังหวะ และกิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง จุดประสงค์หลักในการเรียนดนตรีเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจดนตรีโดยไม่เน้นทักษะมากเกินไป แต่นำดนตรีไปใช้ในการเสริมสร้างลักษณะนิสัย รสนิยม ค่านิยมอันดี เนื้อหาดนตรีที่เน้นในหลักสูตรได้แก่ เรื่องจังหวะ ทำนอง อารมณ์เพลง โดยมีเรื่องการประสานเสียง แต่ไม่ได้เน้นเรื่องรูปแบบและลีลา ในเรื่องของทักษะดนตรี หลักสูตรเน้นเรื่องการฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การเล่นเครื่องดนตรี การประพันธ์เพลง และการสร้างสรรค์หรือการคิดในลักษณะอื่นๆ การอ่านไม่ได้เน้น โดยเฉพาะเรื่องโน้ตสากลซึ่งเริ่มมีในหลักสูตรระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นเนื้อหาที่ให้เลือกเรียนตามความเหมาะสมของท้องถิ่น สำหรับบทเพลง หลักสูตรเสนอแนะไว้ทุกประเภท โดยเฉพาะเพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล และเพลงพระราชนิพนธ์

เอกสารประกอบหลักสูตรที่สำคัญอีกฉบับหนึ่งคือ แนวการสอนดนตรีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย แนวการสอนดนตรีมีรูปแบบเช่นเดียวกับหลักสูตร คือ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 เป็นหน่วยบูรณาการ ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 เป็นหน่วยกิจกรรมเน้นจังหวะ และหน่วยกิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง แนวการสอนดนตรีมีรายละเอียดต่างๆ ในเชิงแนะนำผู้สอนเพื่อนำไปขยายเนื้อหาให้เป็นแผนการสอนหรือบันทึกการสอน จึงมีหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ แนวการสอน (ชื่อเรื่อง) สรุปสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ การประเมินผล และกิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม เนื้อหาหลักที่แนวการสอนเสนอแนะไว้คือ กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งเน้นกระบวนการคิด และปฏิบัติโดยผู้เรียนเป็นพื้นฐาน เนื้อหาดนตรีที่ใช้สอนมิได้เสนอแนะไว้ เป็นปัญหาหนึ่งของผู้สอน ฉะนั้นผู้สอนจำเป็นต้องค้นหาเอง หรือใช้เนื้อหาจากแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของหลักสูตร พ.ศ.

1.8 ความสำคัญของการสอนทักษะดนตรี

ทักษะทางดนตรีเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในการสอนวิชาดนตรี เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ ซึ่งเรื่องนี้ เบอร์กัตตัน และบอร์ดแมน (Bergeton & Boardman ใน ณรุทธิ์ สุทธจิตต์, บรรณาธิการ, 2535: 70 - 72) กล่าวว่า การที่เด็กจะเข้าใจดนตรี มีทักษะทางดนตรี และมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีนั้น ครูต้องพยายามจัดประสบการณ์ทางดนตรีให้เด็กได้รับรู้หลาย ๆ ด้าน ซึ่งการรับรู้ นั้น หมายถึง การได้เห็น ได้สัมผัส ฯลฯ ยิ่งรับรู้มากเท่าใด ความเข้าใจก็ชัดเจนมากขึ้นเท่านั้น การจัดการเรียนการสอนดนตรี กิจกรรมดนตรีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพราะช่วยให้เด็กมีโอกาสนสัมผัสด้วยตนเอง กิจกรรมทางดนตรีที่เบอร์กัตตัน และบอร์ดแมนกล่าวถึงมี 6 อย่าง คือ

1. กิจกรรมการฟังเพลง
2. กิจกรรมการร้องเพลง
3. กิจกรรมการเล่นดนตรี
4. กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี
5. กิจกรรมการคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี
6. กิจกรรมการอ่าน - เขียนโน้ต

กิจกรรมทั้ง 6 อย่างนี้ ครูควรจัดให้ผสมผสานกันและกระทำอย่างสม่ำเสมอ เพราะทั้ง 6 กิจกรรมนี้ ช่วยให้เด็กมีทักษะพื้นฐานทางดนตรีที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะการฟังเพลง ทักษะการร้องเพลง ทักษะการเล่นดนตรี ทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี ทักษะการคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี และทักษะการอ่าน การเขียนโน้ต ซึ่งแต่ละด้านมีความสำคัญต่อเด็กมาก เหตุผลสำคัญที่ครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมเหล่านี้ให้เด็ก คือ

การฟัง เป็นทักษะที่สำคัญที่สุดทางดนตรี เพราะดนตรีคือเสียง ซึ่งเราใช้ประสาทหูในการรับฟัง บุคคลใดก็ตามจะสามารถตอบสนองดนตรีได้ดี หรือเป็นนักดนตรีที่ดี จะต้องมีความรู้ ทักษะการฟัง สามารถแยกแยะสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในเพลงได้ดี ความสามารถนี้เกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้นกิจกรรมด้านการฟังจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดให้เด็ก

การร้องเพลง เป็นทักษะที่สามารถนำติดตัวไปได้ตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้จึงต้องจัดให้เด็กมีกิจกรรมการร้องเพลง ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เด็กสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามจังหวะ ทำนอง และร้องด้วยเสียงที่มีคุณภาพ รวมทั้งสามารถรักษาระดับการร้องประสานเสียงได้ด้วย ซึ่งเด็กจะได้นำไปใช้ได้ไปโอกาสต่อไป

การเล่นดนตรี กิจกรรมการเล่นดนตรีในชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่ให้โอกาสเด็กได้สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง และปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องดนตรีด้วยตนเอง แบ่งออกได้เป็นหลายระดับตามความสามารถของเด็ก เด็กแต่ละคนควรมีโอกาสเล่นเครื่องดนตรีตามระดับความสามารถของเขา และให้เขาารู้สึกมีความสุขในการเล่นเช่น เล่นเครื่องประกอบจังหวะหรือเครื่องดนตรีง่ายๆเช่น กลอง ฉิ่ง กรับ ระนาด ขลุ่ย ฯลฯ การจัดกิจกรรมให้เด็กได้มีโอกาสนั้นจะช่วยทำให้เด็กค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเองซึ่งบางครั้งเราอาจพบแนวของการเป็นนักดนตรีเอกต่อไปได้

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่เด็กชอบมาก โดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงสามารถช่วยในการเรียนรู้ทางดนตรีของเด็กเล็ก ๆ ได้ดีกว่าวิธีอื่นๆ ดังนั้นครูจึงควรจัดกิจกรรมด้านนี้ให้เด็กหลาย ๆ รูปแบบ เช่น

ให้นักเรียนแสดงออกโดยตีความหมายจากบทเพลงเอง

ให้มีการเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ให้เข้าจังหวะเพลง

ให้มีการเล่นเกมประกอบเพลง

ให้เต้น - รำ แบบพื้นเมือง ให้มีการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงแบบ อิสระ และเป็นแบบแผน ฯลฯ

การสร้างสรรค์ทางดนตรี ครูเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางดนตรีนี้จะทำให้เกิดผลงานใหม่ ๆ ที่เป็นรูปแบบของตนเอง ไม่ซ้ำแบบใคร อันเป็นการพัฒนาศิลปะด้านนี้ให้ก้าวต่อไป กิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเกิดการสร้างสรรค์ทางดนตรี มีหลายอย่าง เช่น

จัดแสดงละคร หรือการแสดงต่างๆ ประกอบเพลง

การคิดรูปแบบจังหวะ (Rhythmic pattern) ต่าง ๆ ประกอบเพลง

การคิดทำนอง ทำรำ ประกอบเพลง

การเลือกเครื่องดนตรีประกอบเพลงให้เหมาะสม

แต่งทำนองให้เหมาะสมกับโคลง กลอน

ให้จัดการแสดงดนตรีร่วมกับเพื่อนๆ เป็นต้น

การอ่านและเขียนโน้ต ความสามารถทางดนตรีของเด็กจะพัฒนาอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงดนตรีกับตัวโน้ต จนสามารถใช้โน้ตเป็นเสมือนภาษาอีกภาษาหนึ่งสำหรับแสดงออก ทักษะการอ่าน เขียน โน้ตนี้จะช่วยให้เด็กสามารถแสดงออกทางดนตรีได้ด้วยตนเอง เช่นสามารถเขียนเพลงที่ต้องการแต่งได้ สามารถเล่นดนตรีได้จากการดูโน้ต สามารถ

ร้องเพลงได้จากการอ่านโน้ต นอกจากนี้การอ่าน เขียนโน้ต ยังมีลักษณะเป็นรูปธรรม ช่วยให้เด็กเข้าใจดนตรีชัดเจนยิ่งขึ้น กิจกรรมด้านนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะต้องจัดให้แก่เด็กได้เรียนรู้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไฉน กรองเห็น (2527) ได้ศึกษาสำรวจความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อ และทัศนคติต่อดนตรีไทยของนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กำลังศึกษาชั้นสูงสุดของสถาบันผลิตครูของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปีการศึกษา 2526 ห้าสถานศึกษาคือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา 15 คน วิทยาลัยครูสงขลา 11 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 20 คน วิทยาลัยครูยะลา 43 คน และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา 16 คน จำนวน 105 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทัศนคติต่อดนตรีไทย นักศึกษาไทยมุสลิมโดยส่วนรวมมีทัศนคติต่อดนตรีไทยอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นความสำคัญของดนตรีไทยว่า เป็นเอกลักษณ์และศิลปะชั้นสูงของชาติ ควรที่จะได้รับการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง และส่งเสริมตลอดไป

นักศึกษาไทยมุสลิมที่พูดภาษาไทยอย่างเดียว มีทัศนคติต่อดนตรีไทยดีกว่านักศึกษาไทยมุสลิมที่พูดสองภาษา (ไทยและมลายู) นักศึกษาไทยมุสลิมหญิงมีทัศนคติต่อดนตรีไทยดีกว่านักศึกษาไทยมุสลิมชาย

2. ความคิดเห็นหรือความเชื่อทางศาสนาอิสลามที่เกี่ยวกับดนตรี พบว่านักศึกษาไทยมุสลิมมีความเชื่อว่า ดนตรีไม่ใช่สิ่งต้องห้ามสำหรับชาวไทยมุสลิม แต่จะปฏิเสธกิจกรรมทางดนตรีที่จะนำไปสู่ความลุ่มหลง หรือนำไปสู่อบายมุข และห้ามหรือไม่สนับสนุนกิจกรรมทางดนตรีที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับศาสนา และไม่ควรเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ข้อมูลจากการวิจัยมีแนวโน้มหลายประการที่แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาไทยมุสลิมเห็นด้วยกับการจัดสอนดนตรีในสถานศึกษาทั้งหลายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามด้วย อย่างไรก็ดี ผลการศึกษายังพบว่านักศึกษาไทยมุสลิมทั้งหลาย ยังไม่ไว้วางใจว่าชาวไทยมุสลิมจะเล่นดนตรีใดๆ หรือร้องเพลงไทยชนิดใดๆ นั้นจะเป็นการผิดบัพญญัติทางศาสนาหรือไม่

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งเน้นการสำรวจความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูไทยมุสลิมที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา จำนวน 31 โรงเรียน โดยนำกลุ่มประชากรทั้งหมดมาเป็นกลุ่มในการวิจัย ปรากฏรายละเอียดตามตาราง 1.

ตารางที่ 1. แสดงจำนวนครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา (ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541)

กลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครูไทยมุสลิม
กลุ่มโรงเรียนดำนะปูเต๊ะ	6	18
กลุ่มโรงเรียนดลิ่งชัน	8	22
กลุ่มโรงเรียนบ้านนังस्ता	8	44
กลุ่มโรงเรียนเขื่อนบางลาง	9	24
	31	108

(ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของคำถามมี 3 ลักษณะคือ แบบสำรวจรายการ (Check list) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวนไว้ 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ใช้แบบสำรวจรายการ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด หรือไม่มี จำนวน 30 ข้อคำถาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี โดยใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อคำถาม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นไทยมุสลิม ใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 30 ข้อคำถาม

ตอนที่ 5 เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แบบปลายเปิด (Open Ended)

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยในครั้งนี้ โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ตั้งประเด็นเรื่องที่ต้องการทราบ เกี่ยวกับสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี ในความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม โดยอาศัยแนวความคิดที่ศึกษาจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง ในฐานะครูสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง และเป็นคนในพื้นที่
3. สรุปประเด็นทั้งหมดนำมาสร้างแบบสอบถาม
 - 3.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพการจัดการสอน

วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียน ตามสภาพความเป็นจริง โดยแบ่งสัดส่วนของข้อคำถาม และการวิเคราะห์ดังนี้

คำถามด้าน	ร้อยละ	จำนวนข้อ	หมายเลขข้อ
หลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม	40	12	1 - 12
สื่อ อุปกรณ์	20	6	13 - 18
บุคลากร การนิเทศ อบรม	20	6	19 - 24
ชุมชน สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่	20	6	25 - 30

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่มี
0	โรงเรียนของท่านมีการปรับปรุงหลักสูตร โดยใช้ดนตรีพื้นเมืองในท้องถิ่นมาสอน					
00	โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมด้านดนตรี โดยจัดกิจกรรมในวันต่างๆ ให้นักเรียนได้แสดงออกด้านดนตรี					
000	มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนของท่าน					

3.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิม ลักษณะของข้อคำถามและการวิเคราะห์ดังนี้

ความเห็นเรื่อง	ร้อยละ	จำนวนข้อ	หมายเลขข้อ
ดนตรีกับการศึกษา	35	7	1 - 7
ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	30	6	8 - 13
ความเชื่อ ความเข้าใจ เรื่องดนตรี	35	7	14 - 20

คำถามข้อที่ 11 - 13, 17 - 20 เป็นข้อความเชิงลบ

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
00	การจัดให้มีการเรียนการสอนดนตรีใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม วัฒนธรรมของไทยมุสลิมในท้องถิ่น ไม่ได้ห้ามเรื่องดนตรีอย่างสิ้นเชิง ตาม ที่เข้าใจกัน					

3.4 แบบสอบถามตอนที่ 4 ความคิดเห็นของครูมุสลิมต่อนโยบายและกิจกรรมการ
สอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นไทยมุสลิม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามด้านทักษะทางดนตรี
ทั้ง 6 ทักษะ ตามที่เบอร์เกตันและบอร์ดแมน (Bergeton & Boardman) ได้กล่าวถึง คือ

1. กิจกรรมการฟัง
2. กิจกรรมการร้องเพลง
3. กิจกรรมการเล่นดนตรี
4. กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี
5. กิจกรรมการคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี
6. กิจกรรมการอ่าน - เขียนโน้ต

ข้อคำถามผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอาศัยการศึกษาจากเนื้อหา และกิจกรรมวิชาดนตรีใน
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) โดยแบ่งสัดส่วนของคำถาม และการวิเคราะห์ดังนี้

คำถามด้าน	ร้อยละ	จำนวนข้อ	หมายเลขข้อ
ทักษะการฟัง	16.66	5	1 - 5
ทักษะการร้องเพลง	16.66	5	6 - 10
ทักษะการเล่นดนตรี	16.66	5	11 - 15
ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง	16.66	5	16 - 20
ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี	16.66	5	21 - 25
ทักษะการอ่าน - เขียนโน้ต	16.66	5	26 - 30

ตัวอย่าง

ข้อ	เนื้อหา/กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	ทักษะการฟัง ท่านมีความคิดเห็น อย่างไรในการสอนการฟังแก่นัก เรียนไทยมุสลิมโดยเนื้อหาและกิจ กรรมต่อไปนี้ ฟังการบรรยายเครื่องดนตรีไทย เป็นวง เช่น วงปี่พาทย์ วงมโหรี					

3.5 แบบสอบถามตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาความไม่เหมาะสมของเนื้อหาวิชาดนตรีและกิจกรรมดนตรีที่นำมาสอนแก่นักเรียนไทยมุสลิม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ดร.โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์ อาจารย์วรรณศักดิ์ แสงเสงี่ยม และอาจารย์สมชาย เอี้ยวสกุล คีษานิเทศสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ตรวจสอบคุณภาพในด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และภาษาที่ใช้

5. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัย ตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับครูไทยมุสลิมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรามัน จำนวน 30 ท่าน

แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามด้านสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8838

แบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิม นำไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิม ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9627

แบบสอบถามตอนที่ 4 ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมต่อความเหมาะสมในการจัดการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นไทยมุสลิม นำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม

ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นไทยมุสลิม ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9640

แบบสอบถามทั้งฉบับ นำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามชุดนี้เป็นเครื่องมือวิจัยที่มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยออกหนังสือแนะนำตัว และวัตถุประสงค์ของการศึกษาวินิจฉัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามไปยังครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ทุกโรงเรียน

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมคืนจากประชากร โดยวิธีฝากกับผู้บริหารโรงเรียน

3. แบบสอบถามส่วนหนึ่ง ผู้วิจัยนำไปแจก และเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง

แบบสอบถามที่แจกจำนวน 108 ฉบับ จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลาทั้งสิ้น 31 โรงเรียน การแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามเริ่มตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2541 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2542 ได้แบบสอบถามคืนมาครบทั้ง 108 ฉบับ ทุกฉบับมีความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. จากข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว นำมาแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลตอนที่ 2 สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า จำนวน 30 ข้อ โดยถือเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อตามแบบ Likert Scale (Wierama, 1991: 177) ดังนี้

มากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	5 คะแนน
มาก	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	3 คะแนน
น้อย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	2 คะแนน
น้อยที่สุดหรือไม่มี	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	1 คะแนน

เมื่อได้ค่าคะแนนของแต่ละฉบับ และนำมาหาค่าเฉลี่ยแล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับ เพื่อทราบสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา อยู่ในระดับใด โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของเบสต์ (Best,1977:174) ซึ่งแบ่งเกณฑ์เป็น 3 ระดับดังนี้

เกณฑ์การแบ่งกลุ่ม		ระดับสภาพการจัดการเรียนการสอน	
ค่าเฉลี่ย	1.0000 - 2.3333	มีค่าเท่ากับ	ระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย	2.3334 - 3.6667	มีค่าเท่ากับ	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.6668 - 5.0000	มีค่าเท่ากับ	ระดับสูง

3. ข้อมูลตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิม ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า จำนวน 20 ข้อ โดยถือเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนักของคะแนนแต่ละข้อแบบ Likert Scale ดังนี้

		ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	1 คะแนน	5 คะแนน

สำหรับเกณฑ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด ใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของ Best ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การแบ่งกลุ่ม		ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี	
ค่าเฉลี่ย	1.0000 - 2.3333	มีค่าเท่ากับ	ระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย	2.3334 - 3.6667	มีค่าเท่ากับ	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.6668 - 5.0000	มีค่าเท่ากับ	ระดับสูง

การคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละข้อคำถาม ของแบบสอบถาม ตอนที่ 3 แล้วพิจารณาคำความหมายจากเกณฑ์ (Best, 1981: 182) ดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
4.50 - 5.00 มีความหมายเท่ากับ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 - 4.49 มีความหมายเท่ากับ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.50 - 3.49 มีความหมายเท่ากับ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
1.50 - 2.49 มีความหมายเท่ากับ	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย
1.00 - 1.49 มีความหมายเท่ากับ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. ข้อมูลตอนที่ 4 ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมต่อความเหมาะสมในการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า จำนวน 30 ข้อ โดยถือเกณฑ์การให้ของคะแนนแต่ละข้อตามแบบ Likert Scale ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น	1 คะแนน

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นไทยมุสลิม อยู่ในระดับใดใช้ เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของ Best ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การแบ่งกลุ่ม		ระดับความคิดเห็นการสอนทักษะดนตรี	
ค่าเฉลี่ย	1.0000 - 2.3333	มีค่าเท่ากับ	ระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย	2.3334 - 3.6667	มีค่าเท่ากับ	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.6668 - 5.0000	มีค่าเท่ากับ	ระดับสูง

การคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อคำถาม ของแบบสอบถามตอนที่ 4 แล้วพิจารณาคำความหมายจากเกณฑ์ของ Best ดังนี้

4.50 - 5.00	มีความหมายเท่ากับ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 - 4.49	มีความหมายเท่ากับ	เห็นด้วย
2.50 - 3.49	มีความหมายเท่ากับ	ไม่แน่ใจ
1.50 - 2.49	มีความหมายเท่ากับ	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.49	มีความหมายเท่ากับ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ในข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 และตอนที่ 4 ตามตัวแปรต่อไปนี้ เป็นรายชื่อ

5.1 เพศ ชาย และ หญิง

5.2 อายุ ไม่ถึง 40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

5.3 วุฒิการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับอิมามฮาดิษฮุ ปีที่ 4 และ ระดับอิมามฮาดิษฮุปีที่ 4 ขึ้นไป

6. ข้อมูลตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะปลายเปิด เป็นข้อมูลเพื่อถามครูไทยมุสลิม ถึงปัญหาความไม่เหมาะสมของเนื้อหาวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ที่นำมาสอนนักเรียนไทยมุสลิม พร้อมข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข นำมาวิเคราะห์เข้าประเด็น แล้วรวบรวมนำเสนอเป็นรายชื่อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (จิตชนก เริงเชาว์, 2532: 120 - 121) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน ขนาดของประชากร

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2524:77)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนประชากร

4. หาค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 162)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{[(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2]}{[n_1 + n_2 - 2]} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบที

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

df แทน ระดับค่าอิสระ ($df = n_1 + n_2 - 2$)

5. ค่าสถิติสำหรับคำนวณหาความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 125)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนข้อ
S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และการแปลความหมาย เป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนครูไทยมุสลิมในกลุ่มประชากร
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
%	หมายถึง	ค่าร้อยละ
t	หมายถึง	อัตราส่วนที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t
df	หมายถึง	ค่าแห่งความเป็นอิสระ
n.s.	หมายถึง	การไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = .05$
*	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = .05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ตอน 1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพส่วนตัวของประชากร
2. ตอน 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 ระดับสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา

2.2 ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในภาพรวมของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา

2.3 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา เป็นรายกลุ่ม โดยศึกษาเป็นรายข้อ ตามตัวแปรต่อไปนี้

2.3.1 เพศ ชาย และหญิง

2.3.2 อายุ ไม่ถึง 40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

2.3.3 การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 และ ระดับ 4 ขึ้นไป

2.4 ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บ้านนงสา จังหวัดยะลา

2.5 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม โดยศึกษาเป็นรายชื่อ ตามตัวแปรต่อไปนี้

2.5.1 เพศ ชาย และหญิง

2.5.2 อายุ ไม่ถึง 40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

2.5.3 การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 และ ระดับ 4 ขึ้นไป

3. ตอน 3 เป็นการรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหาและแนวทางแก้ไข ของครูไทยมุสลิม เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ที่นำมาใช้สอนนักเรียนไทยมุสลิม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ตอน 1 สถานภาพของประชากร ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพประชากร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	51	47.22
หญิง	57	52.78
อายุ		
อายุไม่ถึง 40 ปี	67	62.04
อายุ 40 ปีขึ้นไป	41	37.96
การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม		
ศึกษาไม่ถึงระดับอิมติฮารี ปีที่ 4	58	53.70
ศึกษาระดับอิมติฮารี ปีที่ 4 ขึ้นไป	50	46.30

จากตารางที่ 2 พบว่าครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 108 คน จากการเก็บข้อมูลได้คืนมาครบทั้ง 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากข้อมูลปรากฏผลดังนี้

1. ครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา เป็นผู้หญิง 57 คน (52.78 %) มีจำนวนมากกว่าผู้ชาย ซึ่งมีจำนวน 51 คน (47.22 %)
2. ครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา มีอายุไม่ถึง 40 ปี 67 คน (62.04 %) มีจำนวนมากกว่า ครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 41 คน (37.96 %)
3. ครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับอิมติฮารี ปีที่ 4 จำนวน 58 คน (53.70 %) มีจำนวนมากกว่า ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับอิมติฮารี ปีที่ 4 ขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 50 คน (46.30 %)

2. ตอน 2 วิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานของการวิจัย

ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1

สมมุติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา อยู่ในระดับต่ำ

2.1 ผลการวิเคราะห์ สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการจั การสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา แยกตามประเด็นศึกษา 4 ด้านคือ				
1. ด้านหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม	108	1.7878	.4772	ต่ำ
2. ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	108	1.6497	.5151	ต่ำ
3. ด้านบุคลากร การนิเทศ อบรม	108	1.5849	.4650	ต่ำ
4. ด้านอาคารสถานที่ ชุมชน	108	1.9198	.4706	ต่ำ
รวม	108	1.7460	.3883	ต่ำ

จากตารางที่ 3 แสดงตัวเลขรวมของค่าเฉลี่ยมีค่าเป็น 1.75 ซึ่งเทียบกับจำนวนค่าเฉลี่ยเต็ม 5 นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแบ่งกลุ่มระดับ พบว่า สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับรายละเอียดของการวิเคราะห์รายข้อ ปรากฏดังตาราง 4, 5, 6, และ 7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านหลักสูตร เนื้อหา และกิจกรรม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนั้งस्ता จังหวัดยะลา จากการตอบแบบสอบถามตอน 2 ของครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนั้งस्ता จังหวัดยะลา

ข้อที่	ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม โรงเรียนของท่านมีการเรียนการสอนวิชา ดนตรี ครบถ้วนตามเนื้อหา และจุด ประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	108	2.59	.92	ปานกลาง
2	วิชาดนตรีที่สอนในโรงเรียนของท่าน ยึด เนื้อหาและกิจกรรม ตามแผนการสอนครู มือครูของกรมวิชาการ	108	2.85	1.03	ปานกลาง
3	โรงเรียนของท่านมีการปรับปรุงหลัก สูตร วิชาดนตรี โดยใช้ดนตรีพื้นเมืองมา สอนด้วย	108	1.82	.78	ต่ำ
4	โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมด้าน ดนตรี โดยจัดกิจกรรม ขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก ในโอกาส ต่างๆ	108	2.12	1.00	ต่ำ
5	โรงเรียนของท่าน เคยส่งนักเรียนเข้าแข่ง ขันกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี เช่น ประกวด ร้องเพลง ทายปัญหาเกี่ยวกับดนตรี หรือ กิจกรรมดนตรีอื่น ๆ ในระดับกลุ่ม โรงเรียน อำเภอ จังหวัด	108	1.91	1.03	ต่ำ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X} (s)$	S.D.	แปลผล
6	โรงเรียนของท่านมีวงดนตรีไทย หรือวงกลองยาวเคยออกมาร่วมกิจกรรม ในโอกาสต่างๆ	108	1.44	.85	ต่ำ
7	โรงเรียนของท่านมีวงดนตรีสากล เคยออกแสดงในโอกาสต่างๆ	108	1.07	.38	ต่ำ
8	โรงเรียนของท่านมีวงดุริยางค์ และจัดขบวนพาเหรดออกมาร่วมกิจกรรม ในโอกาสต่างๆ	108	1.85	1.18	ต่ำ
9	โรงเรียนของท่านมีการประชุมพิจารณาใช้เงินงบประมาณ ในการจัดซื้อเครื่องดนตรี หรือสื่ออุปกรณ์ในการสอนวิชาดนตรี	108	1.56	.78	ต่ำ
10	โรงเรียนของท่านเคยนำนักเรียน ไปชมการแสดงดนตรีนอกสถานที่ ในโอกาสต่างๆ	108	1.35	.57	ต่ำ
11	โรงเรียนของท่านมีการจัดชุมนุมดนตรี มีนักเรียนเข้าร่วมชุมนุมมาก	108	1.36	.68	ต่ำ
12	มีข้อสอบกลางของกลุ่ม หรือของอำเภอ ในการวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี ในโรงเรียนของท่าน	108	1.51	.69	ต่ำ
		108	1.7878	.4772	ต่ำ

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับสภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านหลักสูตร เนื้อหา และกิจกรรม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากการตอบแบบสอบถามตอน 2 ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

ข้อที่	ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X}$ (5)	S.D.	แปลผล
	ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอน				
13	โรงเรียนของท่านมีเครื่องดนตรีไทย	108	1.58	.83	ต่ำ
14	โรงเรียนของท่านมีเครื่องดนตรีสากล	108	1.31	.61	ต่ำ
15	เครื่องดนตรีที่มี อยู่ในสภาพใช้ได้	108	1.78	.91	ต่ำ
16	เครื่องดนตรีที่มี มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	108	1.39	.56	ต่ำ
17	โรงเรียนของท่านมีสื่อ และอุปกรณ์การสอนวิชาดนตรี	108	1.89	.69	ต่ำ
18	นักเรียนในโรงเรียนของท่านมีหนังสือประกอบการเรียนวิชาดนตรี	108	1.94	.73	ต่ำ
		108	1.6497	.5151	ต่ำ

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านบุคลากร การนิเทศ อบรม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากการตอบแบบสอบถามตอน 2 ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

ข้อที่	ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X}$ (5)	S.D.	แปลผล
19	ด้านบุคลากร การนิเทศ อบรม มีการเชิญวิทยากรภายนอก มาสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนของท่าน	108	1.15	.41	ต่ำ
20	โรงเรียนของท่านเคยร่วมประชุม วางแผน การสอนวิชาดนตรี ในระดับกลุ่มโรงเรียน หรืออำเภอ	108	1.38	.54	ต่ำ
21	โรงเรียนของท่าน เคยส่งครูเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา ดูงานเกี่ยวกับดนตรี	108	1.61	.81	ต่ำ
22	นักเรียนไทยมุสลิมในโรงเรียนของท่าน มีความสนใจในวิชาดนตรี	108	2.32	.97	ต่ำ
23	มีครูจบสาขาดนตรีในโรงเรียนของท่าน	108	1.25	.55	ต่ำ
24	โรงเรียนของท่าน มีครูที่มีความรู้ ความสามารถด้านดนตรี	108	1.80	.82	ต่ำ
		108	1.5849	.4650	ต่ำ

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับสภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านบุคลากร การนิเทศ อบรม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพกำรจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านสภาพแวดล้อม และชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบ้านน้ิงสตา จังหวัดยะลา จากการตอบแบบสอบถามตอน 2 ของครูไทย มุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านน้ิงสตา จังหวัดยะลา

ข้อที่	ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X}$ (5)	S.D.	แปลผล
25	ด้านสภาพแวดล้อม และชุมชน โรงเรียนของท่านมีห้องเรียนดนตรีเป็น เอกเทศ	108	1.10	.36	ต่ำ
26	โรงเรียนของท่าน มีห้องเก็บเครื่องดนตรี เป็นเอกเทศ	108	1.22	.55	ต่ำ
27	ในการจัดกิจกรรมการแสดงเกี่ยวกับ ดนตรีของนักเรียน ที่โรงเรียนจัดขึ้นใน โอกาสต่างๆ มีผู้ปกครองให้ความสนใจ มาชม	108	2.83	1.16	ปานกลาง
28	ในพื้นที่เขตบริการของโรงเรียนท่าน มี คณะดนตรีพื้นเมือง หรือผู้มีความรู้ด้าน ดนตรีอาศัยอยู่	108	1.45	.79	ต่ำ
29	โรงเรียนของท่านเคยจัดงานร่วมกับ ชุมชน ในการหาทุนเพื่อซื้อเครื่องดนตรี หรืออุปกรณ์ในการสอนวิชาดนตรี	108	1.12	.38	ต่ำ
30	โรงเรียนของท่านเคยได้รับหนังสือร้อง เรียน หรือบัตรสนเท่ห์ หรือเสียงวิพากษ์ วิจารณ์ในทางไม่ดี ซึ่งมีสาเหตุมาจากการ สอนวิชาดนตรี หรือการจัดกิจกรรม ดนตรีแก่นักเรียนไทยมุสลิม	108	3.79	1.52	สูง
		108	1.9198	.4706	ต่ำ

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับสภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ด้านสภาพแวดล้อม และชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านน้ิงสตา จังหวัดยะลา โดยภาพรวม อยู่ในระดับต่ำ และพบว่าโรงเรียนได้รับหนังสือร้องเรียน หรือบัตร สนเท่ห์ หรือเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในทางไม่ดี ซึ่งมีสาเหตุมาจากการสอนวิชาดนตรี หรือการจัด

กิจกรรมดนตรี แก่นักเรียนไทยมุสลิม มีคะแนนอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นระดับที่ดีที่สุดในจำนวน 30 ข้อคำถาม แสดงว่าในข้อนี้ มีปัญหาน้อยที่สุด

ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2

สมมุติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี อยู่ในระดับต่ำ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับ ดนตรี ของครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัด ยะลา จากการตอบแบบสอบถามตอน 3 ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประม ศึกษ อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X}$ (5)	S.D.	แปลผล
ความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับดนตรี ของครู ไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา แยกเป็น 3 ด้าน คือ				
1. ดนตรีกับการศึกษา	108	3.1812	.8148	ปานกลาง
2. ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	108	3.1420	.8129	ปานกลาง
3. ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี	108	3.4894	.7227	ปานกลาง
	108	3.2773	.7282	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 แสดงตัวเลขรวมของค่าเฉลี่ย มีค่าเป็น 3.2773 ซึ่งเทียบกับจำนวนค่า เฉลี่ยเต็ม 5 แสดงว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนัก งานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ไม่เป็นไป ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.3 การวิเคราะห์รายข้อ เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา จำแนกตามเพศ ชาย - หญิง

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 7 ข้อ ดังนี้

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	51	2.84	1.17	ไม่แน่ใจ	57	3.54	.89	เห็นด้วย
2	51	1.80	1.10	ไม่เห็นด้วย	57	2.46	1.15	ไม่เห็นด้วย
3	51	3.25	1.25	ไม่แน่ใจ	57	3.67	1.06	เห็นด้วย
4	51	3.53	.95	เห็นด้วย	57	3.56	1.00	เห็นด้วย
5	51	2.49	1.10	ไม่เห็นด้วย	57	3.47	1.09	ไม่แน่ใจ
6	51	3.90	.85	เห็นด้วย	57	3.93	1.00	เห็นด้วย
7	51	2.69	1.33	ไม่แน่ใจ	57	3.21	1.28	ไม่แน่ใจ
	51	2.9300	.8233	ปานกลาง	57	3.4060	.7447	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา จำนวน 7 ข้อในภาพรวมของครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ในภาพรวม ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 2 พฤติกรรม และเห็นด้วย 4 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 9 ของแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา จำนวน 7 ข้อ พบว่า

ข้อ 1 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่าง กัน คือ ครูไทยมุสลิมชายไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.84$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.54$)

ข้อ 2 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 1.80$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 2.46$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วยทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 3 การนำดนตรีพื้นเมืองที่มีในท้องถิ่น มาปรับปรุง ดัดแปลง ใช้สอนในโรงเรียน ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.67$)

ข้อ 4 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ที่นักวิชาการทางดนตรี กล่าวว่า วิชาดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความมีอารมณ์สุนทรีย์ละเอียดอ่อน ความมีระเบียบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก ไม่มีวิชาอื่นมาทดแทนได้ ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.53$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.56$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ ไม่แตกต่างกัน คือ เห็นด้วย กับข้อนี้ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 5 การจัดสันทนการต่างๆ ในกิจกรรมลูกเสือ หรือการประชุม อบรม สัมมนา โดยใช้ดนตรีประกอบ เช่น รำวง หรือออกท่าทาง เพื่อความรื่นเริง สนุกสนาน คลายเครียด ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชายไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.49$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.47$)

ข้อ 6 นักเรียนไทยมุสลิมในพื้นที่ มีความรู้เรื่องดนตรี น้อยกว่านักเรียนในภูมิภาคอื่น ๆ ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.90$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.93$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 7 ท่านยินดีสนับสนุน ส่งเสริม ถ้าลูกหลานต้องการเรียนสาขาดนตรี ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.69$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.21$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 6 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	51	3.00	1.36	ไม่แน่ใจ	57	3.26	1.13	ไม่แน่ใจ
9	51	3.25	1.37	ไม่แน่ใจ	57	3.72	1.21	เห็นด้วย
10	51	3.88	1.03	เห็นด้วย	57	4.00	1.00	เห็นด้วย
11*	51	2.53	1.24	ไม่แน่ใจ	57	2.74	1.04	ไม่แน่ใจ
12*	51	2.63	1.43	ไม่แน่ใจ	57	3.14	1.03	ไม่แน่ใจ
13*	51	2.33	1.24	เห็นด้วย	57	3.09	1.11	ไม่แน่ใจ
	51	2.9379	.8266	ปานกลาง	57	3.3246	.7621	ปานกลาง

ข้อ 11* 12* 13* เป็นข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ ในภาพรวมของครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ในภาพรวม ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม เห็นด้วย 2 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 10 ในแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ พบว่า

ข้อ 8 วัฒนธรรมของไทยมุสลิมในท้องถิ่น ไม่ได้ห้ามเรื่องดนตรีอย่างสิ้นเชิง ตามที่เข้าใจกัน ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.00$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.26$) มีความคิดเห็นในข้อนี้สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 9 ปัจจุบันจะเห็นว่า ดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ของไทยมุสลิมที่สืบทอดกันมายาวนานในพื้นที่นี้ เช่น ซิละ ดีเกตุฏ มะโย่ง ร่องเง้ง ว้ายยาวอ ว้ายกูและ ฯ กำลังจะสูญหายไป ควรอนุรักษ์ให้มีสืบไป ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.72$)

ข้อ 10 นักเรียนไทยมุสลิมในท้องถิ่นขาดโอกาส ในการแสดงออกถึงความสามารถด้านดนตรี เพราะผู้ปกครองไม่นิยมส่งเสริม ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.88$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 4.00$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 11* อาชีพนักดนตรี เป็นอาชีพต้องห้าม สำหรับไทยมุสลิมในท้องถิ่น
ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.53$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 2.74$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 12* การเล่นเกมดนตรีเป็นเรื่องของผู้ชาย ไม่เหมาะสำหรับไทยมุสลิมที่เป็นผู้หญิง ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.63$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.14$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 13* การเล่นเกมดนตรีในบ้านเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรกระทำสำหรับวัฒนธรรมของไทยมุสลิมในท้องถิ่นนี้ ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.33$ (ข้อความเชิงลบ)) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.09$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 7 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14	51	3.02	1.12	ไม่แน่ใจ	57	3.37	.99	ไม่แน่ใจ
15	51	3.86	.94	เห็นด้วย	57	4.11	.67	เห็นด้วย
16	51	2.96	1.18	ไม่แน่ใจ	57	3.47	.98	ไม่แน่ใจ
17*	51	3.55	.86	ไม่เห็นด้วย	57	3.86	.81	ไม่เห็นด้วย
18*	51	3.33	1.11	ไม่แน่ใจ	57	3.96	.84	ไม่เห็นด้วย
19*	51	3.29	1.10	ไม่แน่ใจ	57	3.88	.73	ไม่เห็นด้วย
20*	51	2.65	1.29	ไม่แน่ใจ	57	3.35	1.09	ไม่แน่ใจ
	51	3.2381	.7849	ปานกลาง	57	3.7143	.5822	สูง

ข้อ 17* 18* 19* 20* เป็นข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี จำนวน 7 ข้อ ในภาพรวมของครูไทยมุสลิมชาย อยู่ในระดับไม่แน่ใจ 5 พฤติกรรม ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ในภาพรวม อยู่ในระดับไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม ไม่เห็นด้วย 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 11 ในแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี จำนวน 7 ข้อ พบว่า

ข้อ 14 ศิลปะทางดนตรีเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเจริญของเผ่าชน ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.02$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.37$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 15 คนทุกชาติทุกภาษา ย่อมมีดนตรีเป็นของตัวเอง ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.86$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 4.11$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 16 ดนตรีมีประโยชน์ มีความจำเป็น ต่อสภาพสังคม และวัฒนธรรมของไทยมุสลิมในท้องถิ่น เช่นเดียวกับภูมิภาคอื่นๆ ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.96$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.47$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 17* เด็กที่ชอบเล่นดนตรี มักเป็นเด็กเกเร ชอบมั่วสุม เสพยาเสพติด การเรียนไม่ดี ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.55$ (ข้อความเชิงลบ)) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.86$ (ข้อความเชิงลบ)) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 18* ดนตรีเป็นสิ่งมอมเมา ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.33$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.96$ (ข้อความเชิงลบ))

ข้อ 19* ดนตรีเป็นเรื่องของความพ้อฝัน ไม่มีแก่นสาร ไม่ควรให้ความสนใจ ครูมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.29$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.88$ (ข้อความเชิงลบ))

ข้อ 20* ดนตรีมีประโยชน์ในแง่การให้ความบันเทิงเท่านั้น ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.65$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.35$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ผลการทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 3

สมมุติฐาน ข้อที่ 3 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็น
ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง

ประเด็นศึกษา	เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (2 - tailed)
1. ดนตรีกับการศึกษา	ชาย	51	2.9300	.8233	-3.155	.002
	หญิง	57	3.4060	.7447		
2. ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	ชาย	51	2.9379	.8266	-2.529	.013
	หญิง	57	3.3246	.7621		
3. ความเชื่อ ความเข้าใจ เรื่องดนตรี	ชาย	51	3.2381	.7849	-3.547	.000
	หญิง	57	3.7143	.5822		
รวม	ชาย	51	3.0402	.7541	-3.350	.001 *
	หญิง	57	3.4895	.6392		

จากตารางที่ 12 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ประเด็นการศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน
คือ

ด้านที่ 1 ดนตรีกับการศึกษา

ด้านที่ 2 ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ด้านที่ 3 ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี

จากตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครู
มุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนั้งस्ता จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่าง
ระหว่าง เพศชาย และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นเท่ากับ 3.0402 และ 3.4895 ตามลำดับ
และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ t - test พบว่า
ค่า $t = -3.350$ และค่า $\text{Sig} (2 - \text{tailed}) = .001$ แสดงว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครู
ไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โดยครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ดีกว่าครูไทยมุสลิมชาย สรุปว่า ไม่เป็น
ไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์รายข้อ เพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครู
ไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนั้งस्ता จังหวัดยะลา จำแนกตาม
อายุ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับ

ดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 7 ข้อ

ตารางที่ 13

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	67	3.22	1.04	ไม่แน่ใจ	41	3.20	1.17	ไม่แน่ใจ
2	67	2.12	1.16	ไม่เห็นด้วย	41	2.20	1.19	ไม่เห็นด้วย
3	67	3.48	1.19	ไม่แน่ใจ	41	3.46	1.14	ไม่แน่ใจ
4	67	3.55	.99	เห็นด้วย	41	3.54	.95	เห็นด้วย
5	67	3.10	1.23	ไม่แน่ใจ	41	2.85	1.13	ไม่แน่ใจ
6	67	3.85	.97	เห็นด้วย	41	4.02	.85	เห็นด้วย
7	67	2.94	1.98	ไม่แน่ใจ	41	3.00	1.24	ไม่แน่ใจ
	67	3.1812	.8490	ปานกลาง	41	3.1812	.7660	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 7 ข้อ ในภาพรวมของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี อยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิม ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 13 ในแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา จำนวน 7 ข้อ พบว่า

ข้อ 1 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.22$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.20$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 2 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.12$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.20$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วยทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 3 การนำดนตรีพื้นเมืองที่มีในท้องถิ่น มาปรับปรุง คัดแปลง ใช้สอนในโรงเรียน

ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.48$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.46$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 4 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ที่นักวิชาการทางดนตรี กล่าวว่า วิชาดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความมีอารมณ์สุนทรีย์ละเอียดอ่อน ความมีระเบียบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก ไม่มีวิชาอื่นมาทดแทนได้ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.55$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.54$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 5 การจัดสรรทุนการต่าง ๆ ในกิจกรรมลูกเสือ หรือการประชุม อบรม สัมมนา โดยใช้ดนตรีประกอบ เช่น รำวง หรือออกท่าทาง เพื่อความรื่นเริง สนุกสนาน คลายเครียด ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.10$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.85$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 6 นักเรียนไทยมุสลิมในพื้นที่ มีความรู้เรื่องดนตรี น้อยกว่านักเรียนในภูมิภาคอื่น ๆ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.85$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.02$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 7 ท่านยินดีสนับสนุน ส่งเสริม ถ้าถูกหลาต้องการเรียนสาขาดนตรี ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.94$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.00$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 6 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	67	3.04	1.21	ไม่แน่ใจ	41	3.29	1.29	ไม่แน่ใจ
9	67	3.49	1.34	ไม่แน่ใจ	41	3.51	1.25	เห็นด้วย
10	67	3.93	.97	เห็นด้วย	41	3.98	1.08	เห็นด้วย
11*	67	2.57	1.14	ไม่แน่ใจ	41	2.76	1.14	ไม่แน่ใจ
12*	67	2.97	1.21	ไม่แน่ใจ	41	2.78	1.33	ไม่แน่ใจ
13*	67	2.79	1.19	ไม่แน่ใจ	41	2.63	1.30	ไม่แน่ใจ
	67	3.1318	.8234	ปานกลาง	41	3.1585	.8053	ปานกลาง

ข้อ 11* 12* 13* เป็นข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 6 ข้อ ในภาพรวมของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี อยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 5 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิม ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 14 ในแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ พบว่า

ข้อ 8 วัฒนธรรมของไทยมุสลิมในท้องถิ่น ไม่ได้ห้ามเรื่องดนตรีอย่างสิ้นเชิง ตามที่เข้าใจกัน ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.04$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.29$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 9 ปัจจุบันจะเห็นว่า ดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ของไทยมุสลิมที่สืบทอดกันมายาวนานในพื้นที่นี้ เช่น ชีละ ดึกะฮู มะโย่ง ร่องเง้ง วายังยาวอ วายังกูละ ฯ กำลังจะสูญหายไป ควรอนุรักษ์ให้มีสืบไป ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.49$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.51$)

ข้อ 10 นักเรียนไทยมุสลิมในท้องถิ่นขาดโอกาส ในการแสดงออกถึงความสามารถด้านดนตรี เพราะผู้ปกครองไม่นิยมส่งเสริม ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.93$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.98$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 11* อาชีพนักดนตรี เป็นอาชีพต้องห้ามสำหรับไทยมุสลิมในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.57$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.76$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 12* การเล่นดนตรีเป็นเรื่องของผู้ชาย ไม่เหมาะสำหรับไทยมุสลิมที่เป็นผู้หญิง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.97$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.78$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 13* การเล่นดนตรีในบ้านเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรกระทำสำหรับวัฒนธรรมของไทย

มุสลิมในท้องถิ่นนี้ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.79$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.63$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 7 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14	67	3.19	1.08	ไม่แน่ใจ	41	3.22	1.06	ไม่แน่ใจ
15	67	4.03	.82	เห็นด้วย	41	3.93	.82	เห็นด้วย
16	67	3.22	1.10	ไม่แน่ใจ	41	3.24	1.14	ไม่แน่ใจ
17*	67	3.82	.80	ไม่เห็นด้วย	41	3.54	.90	ไม่เห็นด้วย
18*	67	3.73	1.02	ไม่เห็นด้วย	41	3.56	1.03	ไม่เห็นด้วย
19*	67	3.66	1.01	ไม่เห็นด้วย	41	3.51	.90	ไม่เห็นด้วย
20*	67	3.16	1.18	ไม่แน่ใจ	41	2.78	1.31	ไม่แน่ใจ
	67	3.5458	.7156	ปานกลาง	41	3.3972	.7337	ปานกลาง

ข้อ 17* 18* 19* 20* เป็นข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 7 ข้อ ในภาพรวมของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี อยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 3 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 3 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิม ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 15 ในแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี จำนวน 7 ข้อ พบว่า

ข้อ 14 ศิลปะทางดนตรีเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเจริญของเผ่าชน ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.19$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.22$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 15 คนทุกชาติทุกภาษา ย่อมมีดนตรีเป็นของตัวเอง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 4.03$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.93$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 16 ดนตรีมีประโยชน์ มีความจำเป็น ต่อสภาพสังคม และวัฒนธรรมของไทยมุสลิม ในท้องถิ่น เช่นเดียวกับภูมิภาคอื่นๆ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.22$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.24$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 17* เด็กที่ชอบเล่นดนตรี มักเป็นเด็กเกเร ชอบมั่วสุม เสพยาเสพติด การเรียนไม่ดี ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ ไม่แตกต่างกัน คือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.82$ (ข้อความเชิงลบ)) และ ($\bar{X} = 3.54$ (ข้อความเชิงลบ)) ตามลำดับ

ข้อ 18 * ดนตรีเป็นสิ่งมอมเมา ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.73$ (ข้อความเชิงลบ)) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.56$ (ข้อความเชิงลบ)) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 19 * ดนตรีเป็นเรื่องของความเพ้อฝัน ไม่มีแก่นสาร ไม่ควรให้ความสนใจ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.66$ (ข้อความเชิงลบ)) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.51$ (ข้อความเชิงลบ)) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 20 * ดนตรีมีประโยชน์ ในแง่การให้ความบันเทิงเท่านั้น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ ไม่แตกต่างกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.16$) และ ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 4

สมมุติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็น
ทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

ประเด็นศึกษา	อายุ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (2 - tailed)
1. คนตรีกับการศึกษา	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.1812	.8490	.000	1.000
	40 ปีขึ้นไป	41	3.1812	.7660		
2. คนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.1318	.8234	-.165	.869
	40 ปีขึ้นไป	41	3.1585	.8053		
3. ความเชื่อ ความเข้าใจ เรื่องคนตรี	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.5458	.7156	1.038	.302
	40 ปีขึ้นไป	41	3.3972	.7337		
รวม	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.2940	.7554	.304	.762 *
	40 ปีขึ้นไป	41	3.2500	.6898		

จากตารางที่ 16 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรีประเด็นการศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 คนตรีกับการศึกษา

ด้านที่ 2 คนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ด้านที่ 3 ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องคนตรี

จากตารางที่ 16 วิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ของครู
ไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา กลุ่ม
ตัวอย่างระหว่าง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย
รวม ความคิดเห็นเท่ากับ 3.2940 และ 3.2500 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่า
เฉลี่ย ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ t - test พบว่า ค่า t = .304 และค่า Sig (2 - tailed) = .762
แสดงว่าความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ระหว่าง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทย
มุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปว่า เป็นไปตาม
สมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์รายข้อเพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคนตรี ของครู
ไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จำแนกตาม
ระดับการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 7 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงปี 4				ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	58	3.48	1.00	ไม่แน่ใจ	50	2.90	1.11	ไม่แน่ใจ
2	58	2.45	1.14	ไม่เห็นด้วย	50	1.80	1.11	ไม่เห็นด้วย
3	58	3.74	1.04	เห็นด้วย	50	3.16	1.23	ไม่แน่ใจ
4	58	3.69	1.01	เห็นด้วย	50	3.38	.90	ไม่แน่ใจ
5	58	3.33	1.15	ไม่แน่ใจ	50	2.64	1.16	ไม่แน่ใจ
6	58	4.07	.79	เห็นด้วย	50	3.74	1.05	เห็นด้วย
7	58	3.43	1.16	ไม่แน่ใจ	50	2.42	1.31	ไม่เห็นด้วย
	58	3.4557	.7716	ปานกลาง	50	2.8629	.7515	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา จำนวน 7 ข้อในภาพรวมของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ระดับ 4 อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 3 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในภาพรวม อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 17 ของแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับการศึกษา จำนวน 7 ข้อ พบว่า

ข้อ 1 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ ไม่แตกต่างกัน คือ ไม่แน่ใจทั้งสองกลุ่ม โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.48$) และ ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ

ข้อ 2 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 2.45$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา

ด้านศาสนาระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 1.80$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 3 การนำดนตรีพื้นเมืองที่มีในท้องถิ่น มาปรับปรุง ดัดแปลง ใช้สอนในโรงเรียน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.74$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.16$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ส่วน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ

ข้อ 4 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ที่นักวิชาการทางดนตรี กล่าวว่า วิชาดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความมีอารมณ์สุนทรีย์ละเอียดอ่อน ความมีระเบียบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก ไม่มีวิชาอื่นมาทดแทนได้ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.38$)

ข้อ 5 การจัดสันทนาการต่างๆ ในกิจกรรมลูกเสือ หรือการประชุม อบรม สัมมนา โดยใช้ดนตรีประกอบ เช่น รำวง หรือออกท่าทาง เพื่อความรื่นเริง สนุกสนาน คลายเครียด ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.33$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.64$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 6 นักเรียนไทยมุสลิมในพื้นที่ มีความรู้เรื่องดนตรี น้อยกว่านักเรียนในภูมิภาคอื่นๆ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 4.07$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.74$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 7 ท่านยินดีสนับสนุน ส่งเสริม ถ้าลูกหลานต้องการเรียนสาขาดนตรี ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.43$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาระดับ 4 ขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.42$)

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอน 3 จำนวน 6 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่ศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงปี 4				ครูไทยมุสลิมที่ศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	58	3.36	1.00	ไม่แน่ใจ	50	2.88	1.44	ไม่แน่ใจ
9	58	3.97	1.08	เห็นด้วย	50	2.96	1.34	ไม่แน่ใจ
10	58	4.14	.94	เห็นด้วย	50	3.72	1.05	เห็นด้วย
11*	58	2.93	1.01	ไม่แน่ใจ	50	2.30	1.20	เห็นด้วย
12*	58	3.02	1.10	ไม่แน่ใจ	50	2.76	1.41	ไม่แน่ใจ
13*	58	3.02	1.10	ไม่แน่ใจ	50	2.40	1.29	เห็นด้วย
	58	3.4052	.6841	ปานกลาง	50	2.8367	.8495	ปานกลาง

ข้อ 11* 12* 13* เป็นข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 18 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อในภาพรวมของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ระดับ 4 อยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในภาพรวม อยู่ในระดับไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 18 ของแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ พบว่า

ข้อ 8 วัฒนธรรมของไทยมุสลิมในท้องถิ่น ไม่ได้ห้ามเรื่องดนตรีอย่างสิ้นเชิง ตามที่เข้าใจกัน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.36$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.88$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 9 ปัจจุบันจะเห็นว่า ดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ของไทยมุสลิมที่สืบทอด

กันมายาวนานในพื้นที่นี้ เช่น ชีละ ตีเกตุล มะโย่ง รองเง็ง วายังยาวอ วายังกูและ ฯ กำลังจะสูญหายไป ควรอนุรักษ์ให้มีสืบไป ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.97$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.96$)

ข้อ 10 นักเรียนไทยมุสลิมในท้องถิ่น ขาดโอกาสในการแสดงออกถึงความสามารถด้านดนตรี เพราะผู้ปกครองไม่นิยมส่งเสริม ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 4.14$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.72$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 11* อาชีพนักดนตรี เป็นอาชีพต้องห้าม สำหรับไทยมุสลิมในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.93$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.30$ (ข้อความเชิงลบ))

ข้อ 12* การเล่นดนตรี เป็นเรื่องของผู้ชาย ไม่เหมาะสำหรับไทยมุสลิมที่เป็นผู้หญิง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.02$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.76$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 13* การเล่นดนตรีในบ้านเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรกระทำสำหรับวัฒนธรรมของไทยมุสลิม ในท้องถิ่นนี้ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.40$ (ข้อความเชิงลบ))

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปจากแบบสอบถามตอน 3 จำนวน 7 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่ศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงปี 4				ครูไทยมุสลิมที่ศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14	58	3.43	1.03	เห็นด้วย	50	2.94	1.06	ไม่แน่ใจ
15	58	4.17	.70	เห็นด้วย	50	3.78	.89	เห็นด้วย
16	58	3.53	.99	เห็นด้วย	50	2.88	1.14	ไม่แน่ใจ
17*	58	3.78	.90	ไม่เห็นด้วย	50	3.64	.78	ไม่เห็นด้วย
18*	58	3.76	1.00	ไม่เห็นด้วย	50	3.56	1.05	ไม่เห็นด้วย
19*	58	3.84	.79	ไม่เห็นด้วย	50	3.32	1.08	ไม่แน่ใจ
20*	58	3.22	1.23	ไม่แน่ใจ	50	2.78	1.22	ไม่แน่ใจ
	58	3.6773	.6783	ปานกลาง	50	3.2714	.7176	ปานกลาง

ข้อ 17* 18* 19* 20* เป็นข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 19 พบว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี จำนวน 7 ข้อ ในภาพรวมของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย 3 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 2 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในภาพรวม ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง ที่19 ของแบบสอบถาม ตอน 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็น ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี จำนวน 7 ข้อ พบว่า

ข้อ 14 ศิลปะทางดนตรีเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเจริญของเผ่าชน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ ไม่แตกต่างกัน คือ ไม่แน่ใจทั้งสองกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.43$) และ ($\bar{X} = 2.94$) ตามลำดับ

ข้อ 15 ชนทุกชาติทุกภาษา ย่อมมีดนตรีเป็นของตัวเอง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 4.17$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.78$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 16 ดนตรีมีประโยชน์ มีความจำเป็น ต่อสภาพสังคม และวัฒนธรรมของไทยมุสลิม ในท้องถิ่น เช่นเดียวกับภูมิภาคอื่นๆ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.88$)

ข้อ 17* เด็กที่ชอบเล่นดนตรี มักเป็นเด็กเกเร ชอบมั่วสุม เสพยาเสพติด การเรียนไม่ดี ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.78$ (ข้อความเชิงลบ)) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.64$ (ข้อความเชิงลบ)) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 18* ดนตรีเป็นสิ่งมอมเมา ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.76$ (ข้อความเชิงลบ)) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.56$ (ข้อความเชิงลบ)) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 19* ดนตรีเป็นเรื่องของความเพ้อฝัน ไม่มีแก่นสารไม่ควรให้ความสนใจ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.84$ (ข้อความเชิงลบ)) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.32$)

ข้อ 20* ดนตรีมีประโยชน์ ในแง่การให้ความบันเทิงเท่านั้น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.22$) และครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.78$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ผลการทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 5

สมมุติฐานข้อที่ 5 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป

ประเด็นศึกษา	การศึกษา ด้านศาสนา	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (2 - tailed)
1. ดนตรีกับการศึกษา	ไม่ถึงระดับ 4	50	3.4557	.7716	4.029	.000
	ระดับ 4 ขึ้นไป	58	2.8629	.7515		
2. ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	ไม่ถึงระดับ 4	50	3.4052	.6841	3.790	.000
	ระดับ 4 ขึ้นไป	58	2.8367	.8495		
3. ความเชื่อ ความเข้าใจ เรื่องดนตรี	ไม่ถึงระดับ 4	50	3.6773	.6783	3.019	.003
	ระดับ 4 ขึ้นไป	58	3.2714	.7176		
รวม	ไม่ถึงระดับ 4	50	3.5181	.6737	3.945	.000
	ระดับ 4 ขึ้นไป	58	2.9980	.6941		

จากตาราง ที่20 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ประเด็นการศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ดนตรีกับการศึกษา

ด้านที่ 2 ดนตรีกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ด้านที่ 3 ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี

จากตารางที่ 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับดนตรี ของครูมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างระหว่าง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยรวม ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี เท่ากับ 3.5181 และ 2.9980 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ t - test พบว่า ค่า t = 3.945 และค่า Sig (2 - tailed) = .000 แสดงว่า ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนา

ระดับ 4 ขึ้นไปแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมในการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

ผลการทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 6

สมมุติฐานข้อที่ 6 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา มีความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมอยู่ใน ระดับต่ำ

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม จากการตอบแบบสอบถาม ตอน 4

ประเด็นศึกษา	N	$\bar{X}$ (5)	S.D.	แปลผล
ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรีในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา แยกเป็น				
1. ทักษะการฟัง	108	2.9315	.8534	ปานกลาง
2. ทักษะการร้องเพลง	108	3.1907	.8246	ปานกลาง
3. ทักษะการเล่นดนตรี	108	2.8056	1.0342	ปานกลาง
4. ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง	108	2.2796	.9460	ต่ำ
5. ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี	108	3.2389	.8955	ปานกลาง
6. ทักษะการอ่าน - เขียนโน้ต	108	3.3259	.8675	ปานกลาง
รวม	108	2.9620	.7732	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 แสดงตัวเลขรวมของค่าเฉลี่ย มีค่าเป็น 2.9620 ซึ่งเทียบกับจำนวนเต็ม 5 นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแบ่งกลุ่มเพื่อจัดระดับ พบว่า ความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม อยู่ในระดับปานกลาง ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.5 การวิเคราะห์รายข้อ เพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม จำแนกตาม เพศ ชาย - หญิง ตามตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในด้าน ทักษะการฟัง จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	51	2.10	1.04	ไม่เห็นด้วย	57	2.86	1.16	ไม่แน่ใจ
2	51	2.06	1.03	ไม่เห็นด้วย	57	2.77	1.07	ไม่แน่ใจ
3	51	3.06	1.16	ไม่แน่ใจ	57	3.61	1.01	เห็นด้วย
4	51	2.80	1.06	ไม่แน่ใจ	57	3.30	.96	ไม่แน่ใจ
5	51	3.04	1.11	ไม่แน่ใจ	57	3.54	1.05	เห็นด้วย
	51	2.6118	.8241	ปานกลาง	57	3.2175	.7804	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูไทยมุสลิมชาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 ด้านทักษะการฟัง จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 22 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และ

กิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 1 ให้ฟังการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยเป็นวง เช่น วงปี่พาทย์ วงมโหรี วงเครื่องสาย ครูไทยมุสลิมชายและครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชายไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.10$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.86$)

ข้อ 2 ให้ฟังการบรรเลง เครื่องดนตรีสากลเป็นวง เช่น วงบิกแบนด์ วงแจ๊ส วงซิมโฟนี ออเคสตรา ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.06$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.77$)

ข้อ 3 ให้ฟังบทกลอนต่างๆ การขับเสภา โคลงสี่สุภาพ กลอนแปด ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.06$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.61$)

ข้อ 4 ให้ฟังเพลงนานาชาติ เช่น เพลงอารีริงของเกาหลี เพลงบุงกาของอินโดนีเซีย เป็นต้น ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.80$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.30$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 5 ให้ฟังเพลงพื้นเมือง หรือเพลงภาษาวัย ที่นิยมในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมชาย และครูมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.04$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.54$)

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมในด้านทักษะการร้องเพลง จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	51	3.65	1.02	เห็นด้วย	57	3.72	.77	เห็นด้วย
7	51	2.49	1.07	ไม่เห็นด้วย	57	2.84	1.08	ไม่แน่ใจ
8	51	3.00	1.25	ไม่แน่ใจ	57	3.49	1.04	ไม่แน่ใจ
9	51	3.00	1.10	ไม่แน่ใจ	57	3.56	1.04	เห็นด้วย
10	51	2.88	1.19	ไม่แน่ใจ	57	3.18	1.12	ไม่แน่ใจ
	51	3.0039	.8695	ปานกลาง	57	3.3579	.7509	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง ของครูไทยมุสลิมชาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 23 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 6 พูด ท่องคำคล้องจอง หรือท่องบทกลอน ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.65$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.72$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 7 ร้องเพลงไทยเดิม ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.49$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.84$)

ข้อ 8 ร้องเพลงพื้นเมืองหรือเพลงภาษาชาวบ้านท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.00$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.49$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 9 ร้องเพลงไทยสากล เช่น เพลงพระราชนิพนธ์ หรือ เพลงไทยสากลอื่น ๆ ครูมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.00$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.56$)

ข้อ 10 ร้องเพลงประสานเสียง ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.88$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.18$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในด้าน ทักษะการเล่นดนตรี จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11	51	2.35	1.18	ไม่เห็นด้วย	57	2.77	1.13	ไม่แน่ใจ
12	51	2.25	1.11	ไม่เห็นด้วย	57	2.77	1.18	ไม่แน่ใจ
13	51	2.80	1.33	ไม่แน่ใจ	57	3.28	1.18	ไม่แน่ใจ
14	51	2.80	1.22	ไม่แน่ใจ	57	3.37	1.13	ไม่แน่ใจ
15	51	2.51	1.08	ไม่แน่ใจ	57	3.00	1.13	ไม่แน่ใจ
	51	2.5451	1.0222	ปานกลาง	57	3.0386	.9967	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี ของครูไทยมุสลิมชาย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม ส่วน ครูไทยมุสลิมหญิงในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ ทั้ง 5 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการ เปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 24 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่น ดนตรี จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 11 เล่นเครื่องดนตรีไทย ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็น ในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.35$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงไม่แน ใจ ($\bar{X} = 2.77$)

ข้อ 12 เล่นเครื่องดนตรีสากล ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิด เห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.25$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.77$)

ข้อ 13 เลือกเล่นเครื่องดนตรีที่ตัวเองชอบ ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.80$) และครู ไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.28$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 14 เล่นเครื่องดนตรีพื้นเมืองที่มีในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.80$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.37$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 15 เล่นเฉพาะเครื่องเคาะ หรือเครื่องกำกับจังหวะ เช่น กลอง, ฆ้อง, ฉาบ, กรับ โหม่ง และ ฉิ่ง ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.51$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.00$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมในด้าน ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
16	51	1.84	1.03	ไม่เห็นด้วย	57	2.25	1.02	ไม่เห็นด้วย
17	51	1.84	.95	ไม่เห็นด้วย	57	2.60	1.19	ไม่แน่ใจ
18	51	2.18	1.28	ไม่เห็นด้วย	57	3.04	1.19	ไม่แน่ใจ
19	51	2.47	1.25	ไม่เห็นด้วย	57	2.95	1.19	ไม่แน่ใจ
20	51	1.51	.73	ไม่เห็นด้วย	57	1.96	1.10	ไม่เห็นด้วย
	51	1.9686	.8564	ต่ำ	57	2.5579	.9424	ต่ำ

จากตารางที่ 25 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ของครูไทยมุสลิมชาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วยทั้ง 5 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม และไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 25 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 16 อาศัยรูปแบบอย่างนาฏศิลป์ไทย ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 1.84$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 2.25$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 17 อาศัยรูปแบบก้าวเดิน ตามจังหวัดสากล เช่น จังหวัดวอลซ์ จังหวัดบีกิน เป็นต้น ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.84$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.60$)

ข้อ 18 อาศัยรูปแบบตามจังหวัดพื้นเมือง เช่น รองเง้ง เป็นต้น ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.18$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.04$)

ข้อ 19 อาศัยรูปแบบการเคลื่อนไหวที่นักเรียน และครูคิดขึ้นอย่างอิสระ ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.47$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.95$)

ข้อ 20 อาศัยรูปแบบที่มีการจับคู่ ชาย - หญิง ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ ไม่แตกต่างกัน คือ ไม่เห็นด้วยทั้งสองกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 1.51$) และ ($\bar{X} = 1.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในด้าน ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
21	51	2.35	1.23	ไม่เห็นด้วย	57	2.91	1.17	ไม่แน่ใจ
22	51	2.69	1.17	ไม่แน่ใจ	57	3.18	1.12	ไม่แน่ใจ
23	51	3.33	1.13	ไม่แน่ใจ	57	3.81	.74	เห็นด้วย
24	51	3.27	1.18	ไม่แน่ใจ	57	3.75	.83	เห็นด้วย
25	51	3.31	1.14	ไม่แน่ใจ	57	3.65	.88	เห็นด้วย
	51	2.9922	1.0079	ปานกลาง	57	3.4596	.7211	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 พบว่า . ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมชาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 4

พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 2 พฤติกรรม และเห็นด้วย 3 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 26 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 21 ให้นักเรียนแสดงละคร หรือการแสดงอื่นๆ ประกอบเพลง ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.35$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.91$)

ข้อ 22 ให้นักเรียนคิดท่าทางในการเคลื่อนไหวร่างกาย ให้ลงจังหวะกับเพลงที่ฟังอย่างอิสระ ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.69$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.18$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 23 ให้แต่งคำร้องของเพลง โดยใช้คำคล้องจองง่าย ๆ เป็นภาษาไทย ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.33$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.81$)

ข้อ 24 ให้แต่งทำนองเพลงสั้นๆ ตามความนึกคิด ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกันคือ ครูไทยมุสลิมชายไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.27$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.75$)

ข้อ 25 การสร้างสรรค์ด้านการแต่งเพลง โดยแต่งคำร้อง เป็นภาษาอาหรับ ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.31$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิมในด้านทักษะการอ่านทางดนตรี จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมชาย				ครูไทยมุสลิมหญิง			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
26	51	2.96	1.20	ไม่แน่ใจ	57	3.32	1.05	ไม่แน่ใจ
27	51	3.12	1.11	ไม่แน่ใจ	57	3.39	.94	ไม่แน่ใจ
28	51	3.27	1.11	ไม่แน่ใจ	57	3.65	.99	เห็นด้วย
29	51	3.06	1.03	ไม่แน่ใจ	57	3.35	.94	ไม่แน่ใจ
30	51	3.33	1.16	ไม่แน่ใจ	57	3.72	.77	เห็นด้วย
	51	3.1490	.9345	ปานกลาง	57	3.4842	.7773	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมชาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจทั้ง 5 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมหญิงในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม และเห็นด้วย 2 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 27 ของแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 26 ปฏิบัติเครื่องดนตรี ตามโน้ตดนตรีที่อ่าน ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 2.96$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.32$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 27 สอนสัญลักษณ์มือ เพื่ออ่านแทนตัวโน้ต ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.12$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.39$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 28 เาะไม้ หรือตบมือให้ลงตามกระสวนจังหวะที่อ่าน ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.27$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.65$)

ข้อ 29 ครูและนักเรียนคิดสัญลักษณ์อื่นๆ แทนตัวโน้ต ครูไทยมุสลิมชาย ($\bar{X} = 3.06$) และครูไทยมุสลิมหญิง ($\bar{X} = 3.35$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 30 สอนทฤษฎีโน้ตสากลแก่นักเรียน ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมชาย ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.33$) ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.72$)

ผลการทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 7

สมมุติฐานข้อที่ 7 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 ค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

ประเด็นศึกษา	เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (2 - tailed)
ความคิดเห็นของครู ไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม	ชาย	51	2.6118	.8241		
	หญิง	57	3.2175	.7804	-3.922	.000
1. ทักษะการฟัง	ชาย	51	3.0039	.8695		
	หญิง	57	3.3579	.7509	-2.270	.025
2. ทักษะการร้องเพลง	ชาย	51	2.5451	1.0222		
	หญิง	57	3.0386	.9967	-2.538	.013
3. ทักษะการเล่นดนตรี	ชาย	51	1.9686	.8564		
	หญิง	57	2.5579	.9424	-3.386	.001
4. ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง	ชาย	51	2.9922	1.0079		
	หญิง	57	3.4596	.7211	-2.743	.007
5. ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี	ชาย	51	3.1490	.9345		
	หญิง	57	3.4842	.7773	-2.013	.047
6. ทักษะการอ่าน - เขียน ทางดนตรี	ชาย	51	2.7118	.7901		
	หญิง	57	3.1860	.6905	-3.328	.001
รวม	ชาย	51	2.7118	.7901		
	หญิง	57	3.1860	.6905	-3.328	.001

ประเด็นการศึกษา ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และ กิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี 6 ทักษะ คือ

ด้านที่ 1 ทักษะการฟัง

ด้านที่ 2 ทักษะการร้องเพลง

ด้านที่ 3 ทักษะการเล่นดนตรี (ปฏิบัติเครื่องดนตรี)

ด้านที่ 4 ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง

ด้านที่ 5 ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี

ด้านที่ 6 ทักษะการอ่านทางดนตรี

จากตารางที่ 28 วิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างระหว่าง ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีค่าเฉลี่ยรวม ความคิดเห็น เท่ากับ 2.7118 และ 3.1860 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ t-test พบว่า ค่า $t = 3.328$ และค่า Sig (2 - tailed) = .001 แสดงว่า ความคิดเห็น ระหว่าง ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ดีกว่าครูไทยมุสลิมชาย สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์รายข้อ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	67	2.60	1.10	ไม่แน่ใจ	41	2.34	1.26	ไม่เห็นด้วย
2	67	2.45	1.12	ไม่เห็นด้วย	41	2.41	1.09	ไม่เห็นด้วย
3	67	3.48	1.09	ไม่แน่ใจ	41	3.15	1.13	ไม่แน่ใจ
4	67	3.12	.99	ไม่แน่ใจ	41	2.98	1.11	ไม่แน่ใจ
5	67	3.36	1.04	ไม่แน่ใจ	41	3.22	1.21	ไม่แน่ใจ
	67	3.0000	.8105	ปานกลาง	41	2.8195	.9185	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอนที่ 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม และไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 29 ของแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 1 ให้ฟังการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยเป็นวง เช่น วงปี่พาทย์ วงมโหรี วงเครื่องสาย ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.60$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.36$)

ข้อ 2 ให้ฟังการบรรเลงเครื่องดนตรีสากลเป็นวง เช่น วงป๊อปปูล่า วงแจ๊ส วงซิมโฟนี ออเคสตรา เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.45$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.41$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 3 ให้ฟังบทกลอนต่างๆ การขับเสภา โคลงสี่สุภาพ กลอนแปด ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.48$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.15$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 4 ให้ฟังเพลงนานาชาติ เช่น เพลงอารีรัง ของเกาหลี เพลงบุงกาคา ของ อินโดนีเซีย เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.12$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.98$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 5 ฟังเพลงพื้นเมือง หรือเพลงภาษาชาวี่ ที่นิยมในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.36$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.22$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	67	3.70	.94	เห็นด้วย	41	3.66	.82	ไม่เห็นด้วย
7	67	2.73	1.07	ไม่แน่ใจ	41	2.59	1.12	ไม่เห็นด้วย
8	67	3.18	1.17	ไม่แน่ใจ	41	3.39	1.16	ไม่แน่ใจ
9	67	3.25	1.15	ไม่แน่ใจ	41	3.37	1.02	ไม่แน่ใจ
10	67	3.00	1.19	ไม่แน่ใจ	41	3.10	1.11	ไม่แน่ใจ
	67	3.1731	.8682	ปานกลาง	41	3.2195	.7574	ปานกลาง

จากตารางที่ 30 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นสอดคล้อง อยู่ในระดับ เดียวกันกับครูไทยมุสลิม ที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ทุกข้อ

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 30 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 6 พุด ท่องคำคล้องจอง หรือท่องบทกลอน ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.70$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.66$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 7 ให้ร้องเพลงไทยเดิม ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.73$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.59$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 8 ร้องเพลงพื้นเมือง หรือเพลงภาษาขาวที่นิยมในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.18$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.39$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 9 ร้องเพลงไทยสากล เช่น เพลงพระราชนิพนธ์ หรือ เพลงไทยสากลอื่น ๆ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.25$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.37$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 10 ร้องเพลงประสานเสียง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.00$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.10$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี (ปฏิบัติเครื่องดนตรี) ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11	67	2.64	1.20	ไม่แน่ใจ	41	2.46	1.12	ไม่เห็นด้วย
12	67	2.49	1.22	ไม่เห็นด้วย	41	2.59	1.09	ไม่แน่ใจ
13	67	3.07	1.32	ไม่แน่ใจ	41	3.02	1.19	ไม่แน่ใจ
14	67	3.18	1.19	ไม่แน่ใจ	41	2.98	1.21	ไม่แน่ใจ
15	67	2.87	1.14	ไม่แน่ใจ	41	2.61	1.12	ไม่แน่ใจ
	67	2.8507	1.0533	ปานกลาง	41	2.7317	1.0106	ปานกลาง

จากตารางที่ 31 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 1 พฤติกรรม และไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 31 ของแบบสอบถาม ตอน 4

ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี (ปฏิบัติเครื่องดนตรี) จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 11 ให้เล่นเครื่องดนตรีไทย ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.64$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.46$)

ข้อ 12 ให้เล่นเครื่องดนตรีสากล ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.49$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.59$)

ข้อ 13 เลือกเล่นเครื่องดนตรีที่ตัวเองชอบ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.07$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.02$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 14 เล่นเครื่องดนตรีพื้นเมือง ที่มีในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิม ที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.18$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.98$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 15 เล่นเฉพาะเครื่องเคาะจังหวะ หรือเครื่องกำกับจังหวะ เช่น ฉาบ, กลอง, ม้อง โหม่ง, กรับและ ฉิ่ง . เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.87$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.61$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 32 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากแบบสอบถาม ตอนที่ 4 จำนวน 5 ข้อ

ตารางที่ 32

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
16	67	2.06	.98	ไม่เห็นด้วย	41	2.05	1.14	ไม่เห็นด้วย
17	67	2.31	1.18	ไม่เห็นด้วย	41	2.12	1.08	ไม่เห็นด้วย
18	67	2.70	1.27	ไม่แน่ใจ	41	2.51	1.36	ไม่แน่ใจ
19	67	2.73	1.29	ไม่แน่ใจ	41	2.71	1.17	ไม่แน่ใจ
20	67	1.82	1.06	ไม่เห็นด้วย	41	1.63	.80	ไม่เห็นด้วย
	67	2.3254	.9716	ต่ำ	41	2.2049	.9094	ต่ำ

จากตารางที่ 32 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอนที่ 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 3 พฤติกรรม และไม่แน่ใจ 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นสอดคล้อง อยู่ในระดับเดียวกัน กับครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ทุกข้อ

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 32 ของแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 16 อาศัยรูปแบบอย่างนาฏศิลป์ไทย ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.06$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.05$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 17 อาศัยรูปแบบก้าวเดินตามจังหวะสากล เช่น จังหวะวอลซ์ จังหวะบิกิน เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.31$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.12$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 18 อาศัยรูปแบบ ตามจังหวัดพื้นเมือง เช่น ร่องเง้ง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.70$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.51$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 19 อาศัยรูปแบบที่ครู และนักเรียนคิดขึ้นมา อย่างอิสระ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.73$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.71$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 20 อาศัยรูปแบบที่มีการจับคู่ ชาย - หญิง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 1.82$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 1.63$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
21	67	2.66	1.25	ไม่แน่ใจ	41	2.63	1.20	ไม่แน่ใจ
22	67	2.90	1.21	ไม่แน่ใจ	41	3.02	1.11	ไม่แน่ใจ
23	67	3.60	1.02	เห็นด้วย	41	3.56	.90	เห็นด้วย
24	67	3.54	1.03	เห็นด้วย	41	3.51	1.05	เห็นด้วย
25	67	3.46	1.05	ไม่แน่ใจ	41	3.54	.98	เห็นด้วย
	67	3.2299	.9259	ปานกลาง	41	3.2537	.8544	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 2 พฤติกรรม และเห็นด้วย 3 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตารางที่ 33 ของแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 21 ให้นักเรียนแสดงละคร หรือการแสดงต่างๆ ประกอบเพลง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.66$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.63$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 22 ให้นักเรียนคิดท่าทางในการเคลื่อนไหวร่างกาย ให้ลงจังหวะกับเพลงที่ฟังอย่างอิสระ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 2.90$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.02$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 23 ให้แต่งคำร้องของเพลง โดยใช้คำคล้องจองง่ายๆ เป็นภาษาไทย ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.60$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.56$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 24 ให้แต่งทำนองเพลงสั้นๆ ตามความนึกคิด ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ ไม่แตกต่างกัน คือ เห็นด้วยทั้งสองกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 3.54$) และ ($\bar{X} = 3.51$) ตามลำดับ

ข้อ 25 การสร้างสรรค์ด้านการแต่งเพลง โดยให้แต่งคำร้องเป็นภาษายาวี ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.54$)

ตารางที่ 34 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมอายุไม่ถึง 40 ปี				ครูไทยมุสลิมอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
26	67	3.07	1.18	ไม่แน่ใจ	41	3.27	1.05	ไม่แน่ใจ
27	67	3.30	1.00	ไม่แน่ใจ	41	3.20	1.08	ไม่แน่ใจ
28	67	3.55	1.02	เห็นด้วย	41	3.34	1.13	ไม่แน่ใจ
29	67	3.30	.94	ไม่แน่ใจ	41	3.07	1.06	ไม่แน่ใจ
30	67	3.64	.93	เห็นด้วย	41	3.37	1.07	ไม่แน่ใจ
	67	3.3731	.8463	ปานกลาง	41	3.2488	.9064	ปานกลาง

จากตารางที่ 34 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจทั้ง 5 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 34 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 26 ปฏิบัติเครื่องดนตรี ตามโน้ตที่อ่าน ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.07$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.27$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 27 สอนสัญลักษณ์มือ เพื่ออ่านแทนตัวโน้ต ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.30$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.20$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 28 เคาะไม้ หรือตบมือ ให้ลงตามกระสวนจังหวะที่อ่าน ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.34$)

ข้อ 29 ครูและนักเรียนคิดสัญลักษณ์อื่นๆ แทนตัวโน้ต ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี ($\bar{X} = 3.30$) และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.07$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 30 สอนทฤษฎีโน้ตสากลแก่นักเรียน ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.37$)

ผลการทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 8

สมมุติฐาน ข้อที่ 8 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 35 ค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรม การสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากแบบสอบถามตอนที่ 4

ประเด็นศึกษา	อายุ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (2 - tailed)
ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอน ทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่ เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แยกเป็น	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.0000	.8105	1.067	.288
	40 ปีขึ้นไป	41	2.8195	.9185		
1. ทักษะการฟัง	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.1731	.8682	-2.82	.778
	40 ปีขึ้นไป	41	3.2195	.7574		
2. ทักษะการร้องเพลง	ไม่ถึง 40 ปี	67	2.8507	1.0533	.579	.564
	40 ปีขึ้นไป	41	2.7317	1.0106		
3. ทักษะการเล่นดนตรี	ไม่ถึง 40 ปี	67	2.3254	.9716	.641	.523
	40 ปีขึ้นไป	41	2.2049	.9094		
4. ทักษะการเคลื่อนไหว ประกอบเพลง	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.2299	.9259	-1.33	.894
	40 ปีขึ้นไป	41	3.2537	.8544		
5. ทักษะการสร้างสรรค์ ทางดนตรี	ไม่ถึง 40 ปี	67	3.3731	.8463	.721	.472
	40 ปีขึ้นไป	41	3.2488	.9064		
6. ทักษะการอ่าน - เขียน ทางดนตรี	ไม่ถึง 40 ปี	67	2.9920	.7768	.514	.609 *
	40 ปีขึ้นไป	41	2.9130	.7743		
รวม	ไม่ถึง 40 ปี	67	2.9920	.7768	.514	.609 *
	40 ปีขึ้นไป	41	2.9130	.7743		

จากตาราง 28 วิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างระหว่าง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา มีค่าเฉลี่ยรวม ความคิดเห็น เท่ากับ 2.9920 และ 2.9130 ตามลำดับ และ เมื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ t - test พบว่า ค่า $t = .514$ และค่า Sig (2 - tailed) = .609 แสดงว่า ความคิดเห็น ระหว่าง ของครูไทยมุสลิมที่มี อายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทาง ดนตรี ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปว่า เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์รายข้อ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอน ทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จำแนกตามระดับการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม สองกลุ่ม คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับอิมติดาร์อียิป ปี 4 และครู ไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับอิมติดาร์อียิป ปี 4 ขึ้นไป ตามตาราง 36 ดังนี้

ตารางที่ 36 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง ของ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จาก แบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ปี 4				ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	58	2.83	1.19	ไม่แน่ใจ	50	2.12	1.02	ไม่เห็นด้วย
2	58	2.88	1.08	ไม่แน่ใจ	50	1.92	.90	ไม่เห็นด้วย
3	58	3.43	1.04	ไม่แน่ใจ	50	3.26	1.19	ไม่แน่ใจ
4	58	3.31	.94	ไม่แน่ใจ	50	2.78	1.07	ไม่แน่ใจ
5	58	3.57	.92	เห็นด้วย	50	3.00	1.23	ไม่แน่ใจ
	58	3.2034	.8143	ปานกลาง	50	2.6160	.7937	ปานกลาง

จากตารางที่ 36 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม และไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อตามตาราง 36 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการฟัง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 1 ให้ฟังการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยเป็นวง เช่น วงปี่พาทย์ วงมโหรี วงเครื่องสาย ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.83$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.12$)

ข้อ 2 ให้ฟังการบรรเลง เครื่องดนตรีสากลเป็นวง เช่น วงบิกแบนด์ วงแจ๊ส วงซิมโฟนี ออเคสตรา เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.88$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.92$)

ข้อ 3 ฟังบทกลอนต่างๆ การขับเสภา โคลงสี่สุภาพ กลอนแปด เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.43$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.26$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 4 ฟังเพลงนานาชาติ เช่น เพลงอารีริงของเกาหลีส เพลงบูรณกาภาของอินโดนีเซีย เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.31$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.78$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 5 ฟังเพลงพื้นเมือง หรือเพลงภาษาชาวี่ ที่นิยมในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา

ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.00$)

ตารางที่ 37 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ปี 4				ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	58	3.69	.75	เห็นด้วย	50	3.68	1.04	เห็นด้วย
7	58	2.69	.99	ไม่แน่ใจ	50	2.66	1.19	ไม่แน่ใจ
8	58	3.60	.92	เห็นด้วย	50	2.86	1.29	ไม่แน่ใจ
9	58	3.52	.96	เห็นด้วย	50	3.04	1.19	ไม่แน่ใจ
10	58	3.22	1.03	ไม่แน่ใจ	50	2.82	1.27	ไม่แน่ใจ
	58	3.3448	.6997	ปานกลาง	50	3.0120	.9244	ปานกลาง

จากตารางที่ 37 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 2 พฤติกรรม เห็นด้วย 3 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม และเห็นด้วย 1 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง ที่ 37 ของแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการร้องเพลง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 6 พุด ท่องคำคล้องจอง หรือท่องบทกลอน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.69$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.68$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 7 ให้ร้องเพลงไทยเดิม ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 2.69$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.66$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 8 ร้องเพลงพื้นเมือง หรือเพลงภาษาขาว ที่นิยมในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.86$)

ข้อ 9 ร้องเพลงไทยสากล เช่น เพลงพระราชนิพนธ์ หรือเพลงไทยสากลอื่น ๆ ทั้งสองกลุ่ม มีความเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.04$)

ข้อ 10 ให้ร้องเพลงประสานเสียง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.22$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.82$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 38 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียน ที่แก่นักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี (ปฏิบัติเครื่องดนตรี) ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บันนังสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ปี 4				ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้น ไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11	58	2.76	1.06	ไม่แน่ใจ	50	2.36	1.26	ไม่เห็นด้วย
12	58	2.95	1.08	ไม่แน่ใจ	50	2.04	1.09	ไม่เห็นด้วย
13	58	3.40	1.11	ไม่แน่ใจ	50	2.66	1.33	ไม่แน่ใจ
14	58	3.52	.98	เห็นด้วย	50	2.62	1.26	ไม่แน่ใจ
15	58	2.97	1.09	ไม่แน่ใจ	50	2.54	1.15	ไม่แน่ใจ
	58	3.1172	.9100	ปานกลาง	50	2.4440	1.0601	ปานกลาง

จากตารางที่ 38 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี (ปฏิบัติเครื่องดนตรี) ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ บันนังสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอนที่ 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 4 พฤติกรรม เห็นด้วย 1 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม และไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 38 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี (ปฏิบัติเครื่องดนตรี) จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 11 ให้เล่นเครื่องดนตรีไทย ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.76$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.36$)

ข้อ 12 ให้เล่นเครื่องดนตรีสากล ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.95$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.04$)

ข้อ 13 เลือกเล่นดนตรีที่ตัวเองชอบ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.40$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.66$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 14 เล่นดนตรีพื้นเมือง ที่มีในท้องถิ่น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.62$)

ข้อ 15 เล่นเฉพาะเครื่องเคาะ หรือเครื่องกำกับจังหวะ เช่น ฉาบ กลอง ซ้อง โหม่ง กรับ ฉิ่ง เป็นต้น ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 2.97$) และครูไทย

มุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.54$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกัน คือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 39 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และ กิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียน ที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นดนตรี (ปฏิบัติเครื่องดนตรี) ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถาม ตอนที่ 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ปี 4				ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
16	58	2.33	1.00	ไม่เห็นด้วย	50	1.74	1.01	ไม่เห็นด้วย
17	58	2.53	1.11	ไม่แน่ใจ	50	1.90	1.09	ไม่เห็นด้วย
18	58	2.95	1.23	ไม่แน่ใจ	50	2.26	1.29	ไม่เห็นด้วย
19	58	2.91	1.17	ไม่แน่ใจ	50	2.50	1.28	ไม่แน่ใจ
20	58	2.00	1.06	ไม่เห็นด้วย	50	1.46	.76	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	58	2.5448	.9498	ปานกลาง	50	1.9720	.8514	ต่ำ

จากตารางที่ 39 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นเครื่องดนตรีประกอบเพลง ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 พฤติกรรม ไม่เห็นด้วย 3 พฤติกรรม และไม่แน่ใจ 1 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 39 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทาง ดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการเล่นเครื่องดนตรีประกอบเพลง จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 16 อาศัยรูปแบบอย่างนาฏศิลป์ไทย ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 2.33$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 1.74$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่เห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 17 อาศัยรูปแบบก้าวเดินตามจังหวะสากล เช่น จังหวะวอลซ์ จังหวะบิกิน เป็นต้น ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.53$) ส่วน ครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.90$)

ข้อ 18 อาศัยรูปแบบตามจังหวะพื้นเมือง เช่น ร้องเงิ้ง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.95$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.26$)

ข้อ 19 อาศัยรูปแบบ ที่นักเรียน และครูคิดขึ้นอย่างอิสระ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 2.91$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.51$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 20 อาศัยรูปแบบที่มีการจับคู่ ชาย - หญิง ครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ ในระดับต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.00$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 1.46$)

ตารางที่ 40 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียน ที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ตารางที่ 40

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ปี 4				ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
21	58	2.74	1.18	ไม่แน่ใจ	50	2.54	1.28	ไม่แน่ใจ
22	58	3.12	1.09	ไม่แน่ใจ	50	2.74	1.23	ไม่แน่ใจ
23	58	3.71	.84	เห็นด้วย	50	3.44	1.09	ไม่แน่ใจ
24	58	3.74	.85	เห็นด้วย	50	3.28	1.18	ไม่แน่ใจ
25	58	3.69	.86	เห็นด้วย	50	3.26	1.14	ไม่แน่ใจ
	58	3.4000	.7858	ปานกลาง	50	3.0520	.9830	ปานกลาง

จากตารางที่ 40 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนั้งสตา จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอน 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 2 พฤติกรรม เห็นด้วย 3 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ ทั้ง 5 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 40 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 21 ให้นักเรียนแสดงละคร หรือการแสดงต่างๆ ประกอบเพลง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 2.74$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.54$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 22 ให้นักเรียนคิดท่าทาง ในการเคลื่อนไหวร่างกายให้ลงจังหวะ อย่างอิสระ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.12$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.74$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 23 ให้แต่งคำร้องของเพลง โดยใช้คำคล้องจองง่ายๆ เป็นภาษาไทย ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย

($\bar{X} = 3.71$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.44$)

ข้อ 24 ให้แต่งทำนองเพลงสั้นๆ ตามความนึกคิด ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.74$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.28$)

ข้อ 25 การสร้างสรรค์ด้านการแต่งเพลง โดยแต่งคำร้องเป็นภาษาขาวี ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.26$)

ตารางที่ 41 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียน ที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถาม ตอน 4 จำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ปี 4				ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาปี 4 ขึ้นไป			
	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
26	58	3.48	.96	ไม่แน่ใจ	50	2.76	1.20	ไม่แน่ใจ
27	58	3.38	.89	ไม่แน่ใจ	50	3.12	1.15	ไม่แน่ใจ
28	58	3.62	.93	เห็นด้วย	50	3.30	1.18	ไม่แน่ใจ
29	58	3.19	.91	ไม่แน่ใจ	50	3.24	1.08	ไม่แน่ใจ
30	58	3.72	.74	เห็นด้วย	50	3.32	1.19	ไม่แน่ใจ
	58	3.4793	.7398	ปานกลาง	50	3.1480	.9729	ปานกลาง

จากตารางที่ 41 พบว่า ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ไม่ถึงระดับ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอนที่ 4 จำนวน 5 ข้อในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ 3 พฤติกรรม เห็นด้วย 2 พฤติกรรม ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ ทั้ง 5 พฤติกรรม

สำหรับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป จากการเปรียบเทียบการแปลผลรายข้อ ตามตาราง 41 ของแบบสอบถาม ตอน 4 ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ด้านทักษะการอ่านทางดนตรี จำนวน 5 ข้อ พบว่า

ข้อ 26 อ่านโน้ต แล้วปฏิบัติเครื่องดนตรีตามที่อ่าน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.48$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.76$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 27 สอนสัญลักษณ์มือ เพื่ออ่านแทนตัวโน้ต ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.38$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.12$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 28 เตะไม้ หรือตบมือ ให้ลงตามกระสวนจังหวะที่อ่าน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.30$)

ข้อ 29 ครูและนักเรียนคิดสัญลักษณ์อื่นๆ แทนตัวโน้ต ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 ($\bar{X} = 3.19$) และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.24$) มีความคิดเห็นในข้อนี้ สอดคล้องกันคือ ไม่แน่ใจ ทั้งสองกลุ่ม

ข้อ 30 สอนทฤษฎีโน้ตสากลแก่นักเรียน ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในข้อนี้ แตกต่างกัน คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษา ด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.72$) ส่วนครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 3.32$)

ผลการทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 9

สมมุติฐาน ข้อที่ 9 กล่าวว่า ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ อิบติดาร์อียี ปี 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับอิบติดาร์อียี ปี 4 ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกัน

ตารางที่ 42 ค่าการทดสอบที (t - test) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรม การสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูไทย

มุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามระดับ 4 ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอบ้านนังस्ता จังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอนที่ 4

ประเด็นศึกษา	การศึกษาด้านศาสนา	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (2 - tailed)
ความคิดเห็นของครู ไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอน ทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่ เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แยกเป็น	ไม่ถึงระดับ 4	58	3.2034	.8143	3.782	.000
	ระดับ 4 ขึ้นไป	50	2.6160	.7937		
	ไม่ถึงระดับ 4	58	3.3448	.6997	2.083	.040
	ระดับ 4 ขึ้นไป	50	3.0120	.9244		
	ไม่ถึงระดับ 4	58	3.1172	.9100	3.552	.001
	ระดับ 4 ขึ้นไป	50	2.4440	1.0601		
	ไม่ถึงระดับ 4	58	2.5448	.9498	3.278	.001
	ระดับ 4 ขึ้นไป	50	1.9720	.8514		
	ไม่ถึงระดับ 4	58	3.4000	.7858	2.010	.047
	ระดับ 4 ขึ้นไป	50	3.0520	.9830		
	ไม่ถึงระดับ 4	58	3.4793	.7398	1.967	.052
	ระดับ 4 ขึ้นไป	50	3.1480	.9729		
รวม	ไม่ถึงระดับ 4	58	3.1816	.6728	3.279	.001 *
	ระดับ 4 ขึ้นไป	50	2.7073	.8097		

ประเด็นการศึกษา ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี

6 ทักษะ คือ

ด้านที่ 1 ทักษะการฟัง

ด้านที่ 2 ทักษะการร้องเพลง

ด้านที่ 3 ทักษะการเล่นดนตรี (การปฏิบัติเครื่องดนตรี)

ด้านที่ 4 ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง

ด้านที่ 5 ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี

ด้านที่ 6 ทักษะการอ่านทางดนตรี

จากตารางที่ 42 วิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างระหว่าง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยรวม ความคิดเห็น เท่ากับ 3.1816 และ 2.7073 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ t -test พบว่า ค่า $t = 3.279$ และค่า Sig (2 - tailed) = .001 แสดงว่า ความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามไม่ถึงระดับ 4 มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ ดีกว่า ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป

3. ตอนที่ 3 การรวบรวมปัญหา และแนวทางแก้ไข

เป็นกระบวนการรวบรวมปัญหา และแนวทางแก้ไข ปัญหาความไม่เหมาะสมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ที่นำมาสอนนักเรียนไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา จากข้อเสนอแนะ ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา โดยนำเสนอประเด็นปัญหาเป็นรายด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชาดนตรี และด้านกิจกรรมดนตรี พร้อมทั้งแนวทางแก้ไข เป็นข้อ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาวิชาดนตรี

สภาพปัญหา

- 1) เนื้อเพลงที่กล่าวถึงการบูชาวัตถุ การเกี่ยววาระสีของ ชาย - หญิง ที่สื่อไปสู่การชู้สาว เพลงที่มีเนื้อร้องสองแง่สามง่าม ไม่สุภาพ
- 2) เนื้อหาวิชาที่เป็นเพลงไทยเดิม นักเรียนไทยมุสลิมในท้องถิ่น จะมีปัญหาในการออกเสียง การเอื้อนของเสียง นักเรียนไทยมุสลิมไม่คุ้นกับเพลงเหล่านี้ เกิดความเบื่อหน่าย
- 3) การให้นักเรียนไทยมุสลิมในท้องถิ่น เรียนรู้ศิลปะพื้นบ้านของภาคอื่น โดยที่ยังไม่ได้เรียนรู้ ศิลปะพื้นบ้านของท้องถิ่นตัวเอง

4) ครูยึดการสอนตามเนื้อหาที่มีในหลักสูตร บางเนื้อหา บางกิจกรรม ไม่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

5) เนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย และการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ที่อาศัยการฟ้อนรำ อย่างนาฏศิลป์ไทย และการเดินรำตามจังหวะสากล ที่ไม่ใช่วัฒนธรรมของมุสลิมในท้องถิ่น

แนวทางการแก้ไข

1) นำเนื้อเพลง ที่เป็นคติเตือนใจ การต่อต้านสิ่งชั่วร้าย การรณรงค์ให้ทำความดี มาใช้สอนในโรงเรียน

2) ปรับบทเรียนให้เป็นการร้องเพลงพื้นเมือง อาศัยจังหวะพื้นเมืองที่ใกล้ตัวนักเรียน จนนักเรียนเข้าใจ แล้วจึงให้เรียนบทเพลงอื่นๆ ที่ไกลตัวออกไป

3) ประยุกต์เพลง อานาซิด (เพลงเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม) ให้เป็นเนื้อร้องภาษาไทย และนำมาใช้สอนในโรงเรียน

4) ปรับหลักสูตร วิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น มีการจัดทำเป็นแผนการสอน คู่มือครู วิชาดนตรี - นาฏศิลป์ สำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีชั้นเรียนเป็นนักเรียนไทยมุสลิม โดยคณะกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญ ทั้งด้านดนตรี วัฒนธรรมประเพณี ความนิยมของท้องถิ่น และศาสนา เพื่อให้ครูในพื้นที่นี้ ใช้เป็นคู่มือในการสอน วิชาดนตรี - นาฏศิลป์ เป็นแนวเดียวกัน

2. ด้านกิจกรรมดนตรี

สภาพปัญหา

1) การแสดงประกอบเพลง ที่มีการแต่งกายหล่อแหลม ไม่รัดกุม โดยเฉพาะเด็กผู้หญิง

2) การจัดกิจกรรมของโรงเรียน ไม่ควรเน้นการแสดง โดยใช้วัฒนธรรมตะวันตก หรือศิลปะของท้องถิ่นอื่นๆ ให้มากนัก ซึ่งขัดกับความรู้สึกของผู้ปกครองนักเรียนในท้องถิ่น

3) การจัดกิจกรรมที่มีการจับคู่ ชาย - หญิง

4) กิจกรรมที่มีการเดินรำ หรือรำรำ ลักษณะเขี้ยววน ถูกเนื้อต้องตัวกัน

5) การร้องเพลง ที่มีเสียงดนตรีประกอบ ในจังหวะที่เร้าร้อน

6) การเล่นเครื่องดนตรีไทย ซึ่งต้องมีการไหว้ครู ขัดกับหลักศาสนา

7) ศาสนาอิสลาม ไม่ส่งเสริมให้มุสลิม มีความสนุกสนานเกินขอบเขต และเชื่อว่า ดนตรีมีส่วนเป็นสื่อนำไปสู่อบายมุขทั้งปวง

แนวทางการแก้ไข

- 1) แต่งกายมิดชิด ตามความเหมาะสมของมุสลิม
- 2) การจัดกิจกรรมของโรงเรียน ควรเป็นการแสดง ที่เป็นศิลปะในท้องถิ่น
- 3) การสอนร้องเพลง ควรสอนโดยไม่มีเสียงดนตรีประกอบ ถ้าไม่จำเป็น
- 4) การจัดกิจกรรมต่างๆ ควรแยกกัน ระหว่าง ชาย - หญิง
- 5) ไม่ควรมีกิจกรรมการเดินร่ำ ออกท่าทาง หรือร่ายรำ ในลักษณะเขี้ยววน ไม่

สุภาพ

- 6) ไม่สมควรให้นักเรียนไทยมุสลิม เล่นดนตรีไทย เพราะมีพิธีกรรมทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง
- 7) เรียนวิชาดนตรี เพื่อรู้ทฤษฎีเป็นเบื้องต้นเท่านั้น ไม่เน้นการปฏิบัติ ไม่ฝึกฝน ขวนขวาย เพื่อยึดเป็นอาชีพ
- 8) จัดวิชาดนตรีเป็นวิชาเลือก ไม่บังคับ สรรวจเป็นรายบุคคล เฉพาะที่มีความสนใจอยากจะเรียน
- 9) ไม่ต้องจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ในช่วง 3 ปี ให้นำความรู้ ศิลปะอื่นๆ ที่ไม่ขัดกับหลักศาสนา มาสอนแทน ส่วนวิชาดนตรี - นาฏศิลป์นั้น ให้จัดเป็นกิจกรรม ชุมนุม รับสมัครผู้ที่สนใจเข้าชุมนุม ไม่มีการบังคับ

บทที่ 5

อภิปรายผล สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีต่อสภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ภายหลังการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำผลมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ในภาพรวม อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.75$) สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ปัจจัยหนึ่งน่าจะมาจากตัวบุคลากรในโรงเรียน ที่มีหน้าที่โดยตรง ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของวิชาดนตรี ขาดความรู้ ความจริงใจ และการให้ความสำคัญของวิชา ซึ่งสัมพันธ์กับคำกล่าวของ สุกรี เจริญสุข (2536: 1) ที่ว่า “ครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา ต่างก็มองเห็นดนตรีกันเป็นเพียงกิจกรรม เพื่อความสนุกสนาน ทำกันชั่วคราวแล้วก็ทอดทิ้งไป เป็นกิจกรรมประจำภาคเรียน เป็นกิจกรรมประจำปี เป็นกิจกรรมเพื่อของบประมาณ ” ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาดนตรี และการจัดกิจกรรมดนตรี โดยเฉพาะดนตรีที่จะนำมาสอนนักเรียนไทยมุสลิมในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้ว สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ในพื้นที่นี้ ก็ยังคงอยู่ในสภาพตกต่ำกว่าภูมิภาคอื่นๆลงไปอีก ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคเหล่านี้ ได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ความนิยม ความเคร่งครัดในหลักศาสนา ความไม่สอดคล้องกันของตัวหลักสูตร เนื้อหา และกิจกรรม กับสภาพความเป็นอยู่ของสังคมมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้แยกประเด็นการศึกษา เป็น 4 ด้าน คือ

- ด้านหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม
- ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์
- ด้านบุคลากร การนิเทศ การอบรม
- ด้านสภาพแวดล้อม ชุมชน

1.1 ด้านหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา มีการนำเนื้อหา การวัดจุดประสงค์การเรียนรู้

และการจัดกิจกรรมดนตรี ที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มาจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียน อยู่ในระดับต่ำ จากผลการศึกษาน่าจะมาจาก การขาดครูที่มีความรู้ด้านดนตรี จากการพูดคุยสอบถามทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ครูที่สอนวิชาดนตรีส่วนใหญ่คือครูประจำชั้น ไม่มีความรู้เรื่องดนตรี การสอนจะเปิดดูในแผนการสอนคู่มือครู เลือกเนื้อหา หรือกิจกรรมที่พอทำได้นำมาสอน ไม่ครบกระบวนการของการสอนดนตรี หรือบางครั้งก็นำวิชาอื่นมาสอนแทนบ้างในชั่วโมงวิชาดนตรี ซึ่งจะเกิดขึ้น ในกรณีที่เลือกดูเนื้อหาแล้ว ไม่สามารถทำการสอนได้ เพราะไม่เข้าใจ และไม่มีความรู้เรื่องนั้นๆ

นอกจากสาเหตุของการขาดแคลนครูดนตรีแล้ว ยังมีสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่มีผลให้สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉะ จังหวัดระยอง อยู่ในระดับต่ำ คือ ความไม่แน่ใจของครูสอนดนตรี ในการนำเนื้อหา และกิจกรรมวิชาดนตรี ในแผนการสอนที่เป็นคู่มือครู นำมาใช้สอนนักเรียนไทยมุสลิม ว่า มีเนื้อหา และกิจกรรมดนตรีใดบ้าง ที่ขัดต่อหลักศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ ความนิยม ความรู้สึก ของชาวไทยมุสลิมในท้องถิ่น ผลจากความไม่แน่ใจในเรื่องนี้ ทำให้เกิดการปล่อยปละ ละเลย ในการสอนวิชาดนตรี ซึ่งปัญหานี้จะเกิดกับครูสอนดนตรี ที่เป็นไทยพุทธเป็นส่วนใหญ่

1.2 ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ จากผลการศึกษาปรากฏว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับต่ำ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉะ จังหวัดระยอง ขาดอุปกรณ์เครื่องดนตรีไทย ขาดเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีที่มีอยู่เดิม อยู่ในสภาพที่ใช้การได้น้อย เครื่องดนตรีมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักเรียนไม่มีหนังสือประกอบการเรียนวิชาดนตรี สื่อและอุปกรณ์การสอนวิชาดนตรีมีน้อย

การขาดแคลนในเรื่องของ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการสอนวิชาดนตรี โดยเฉพาะอุปกรณ์เครื่องดนตรี จะมีโรงเรียนบางโรงเรียนเท่านั้น ที่ได้รับจัดสรรเครื่องดนตรีจากหน่วยเหนือ ส่วนมากเป็นเครื่องดนตรีไทย มีคุณภาพต่ำ บางโรงเรียนได้รับจัดสรรมาเพียง 1 ชิ้น หรือ 2 ชิ้น ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ จากอุปกรณ์ที่ได้รับมา บางโรงเรียนได้รับจัดสรรเครื่องดนตรีมา มีจำนวนเพียงพอที่จะรวมวง เป็นกิจกรรมของโรงเรียนได้ แต่ก็ประสบปัญหาขาดครูที่จะมาสอนสำหรับผู้บริหารบางท่าน ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก ที่มองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ ต้องหาวิธีการหางบประมาณอื่นๆ ที่ไม่ใช่งบประมาณปกติ มาจัดซื้อ ตัวอย่างที่มองเห็นได้ชัดเจน ได้แก่ การจัดซื้อเครื่องดนตรี สำหรับจัดขบวนพาเหรดของโรงเรียน เครื่องดนตรีเหล่านี้ มีราคาแพง และไม่ได้มาจากการจัดสรรจากหน่วยเหนือแต่อย่างใด

1.3 ด้านบุคลากร การนิเทศ อบรม จากผลการศึกษาปรากฏว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉะ จังหวัดระยอง ไม่มีครูจบ

สาขาดนตรี มีครูที่มีความสามารถทางดนตรีน้อย ครูได้รับการอบรม สัมมนา ดูงาน เกี่ยวกับดนตรี น้อยมาก มีการประชุมวางแผนการสอนวิชาดนตรี ในระดับกลุ่ม หรือระดับอำเภอ/น้อย มีการเชิญ วิทยากรที่มีความรู้ด้านดนตรี มาสอนในโรงเรียนน้อยมาก

การขาดแคลนครูที่จบสาขาดนตรีในโรงเรียน นับเป็นปัญหาสำคัญ ที่ทำให้สภาพการ เรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัด ยะลา อยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม จากการสนทนา สอบถามผู้บริหารโรงเรียนบางท่าน เกี่ยวกับเรื่องนี้ มีการพยายามแก้ปัญหาโดย สำรวจ เลือกรุ่น ครูที่พอมีความสามารถด้านดนตรีมาสอน ถึงแม้ตัวผู้ สอน ไม่ได้ศึกษาทางด้านดนตรีมาก็ตาม ซึ่งวิธีการนี้ ก็พอแก้ปัญหาได้บ้างระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีจำนวน น้อยมาก

1.4 ด้านสภาพแวดล้อม ชุมชน จากผลการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ไม่มีห้องสำหรับเรียน วิชาดนตรีเป็นเอกเทศ ไม่มีห้องเก็บอุปกรณ์ สื่อ และเครื่องดนตรีเป็นเอกเทศ ผู้ปกครองให้ความ สนใจในกิจกรรมดนตรี ที่โรงเรียนจัดน้อย โรงเรียนกับชุมชนมีการร่วมมือ หาทุนเพื่อซื้อเครื่อง ดนตรี หรือวัสดุอุปกรณ์ ในการสอนวิชาดนตรีน้อยมาก โรงเรียนเคยได้รับหนังสือร้องเรียน หรือ บัตรสนทน่ หรือเสียงวิพากษ์วิจารณ์ ในทางไม่ดี ซึ่งมีสาเหตุมาจากการสอนวิชาดนตรีและกิจกรรม ดนตรี แก่นักเรียนไทยมุสลิม โดยเฉลี่ยน้อยมาก จะมีบ้างเพียงบางโรงเรียนเท่านั้น

สำหรับคะแนนความคิดเห็น ที่วิเคราะห์ออกมาในระดับต่ำสุด ในด้านนี้ได้แก่ การจัด ห้องเรียน เพื่อเป็นห้องเรียนวิชาดนตรีโดยเฉพาะ เป็นเอกเทศ เรื่องนี้น่าจะมีสาเหตุมาจาก สภาพของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ ในพื้นที่กันดาร มีเหตุผลหลายประการที่ไม่อาจจัดทำได้ เช่น ห้องเรียนปกติก็มีจำนวนไม่พอ ไม่มีงบประมาณ ไม่มีอุปกรณ์ดนตรีที่จะสอน ที่จะเก็บ ไม่นั่นการสอนวิชาดนตรี มีความเห็นว่า วิชาดนตรีเป็นวิชารองๆ ไม่สำคัญ ไม่มีความจำเป็นถึงขนาดต้องมีห้องเรียนเป็นเอกเทศ โรงเรียนยัง มีปัญหาอื่นๆ ที่สำคัญต้องทำอีกมากมาย

2. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ น่าจะมาจากครูไทยมุสลิมได้รับการศึกษา ในสถาบันของ รัฐ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรี ไปในทางที่ดีขึ้น ถึงแม้กลุ่ม ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นครูไทยมุสลิม ในพื้นที่ส่วนหนึ่งของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้ ชื่อว่าเป็นผู้ที่เคร่งครัดในศาสนา มากก็ตาม เกี่ยวกับเรื่องนี้สอดคล้องกับคำกล่าว ของโมหัมมัด อับดุลกาเดร์ (ม.ป.ป.: 85) ว่า การไม่นิยมเรียนภาษาไทย และพูดภาษาไทยได้น้อยนั้น เป็นเรื่องเก่า

และมีสาเหตุจากลักษณะหลักสูตร เนื้อหา แบบเรียน วิธีสอน กิจกรรม และพิธีการทางศาสนาในโรงเรียนขัดต่อสภาพความเป็นอยู่ ความจำเป็น ความสะดวกในการออกเสียง และขัดต่อความเชื่อทางศาสนา เช่น พิธีไหว้ครู ถวายบังคม ฯลฯ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงข้อบกพร่อง ในการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมา การศึกษาสำหรับชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม ก็ก้าวหน้าเป็นลำดับ

2.1 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในภาพรวม แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าตัวแปรเรื่องเพศ มีผลต่อความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี โดยครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับดนตรี ดีกว่าครูไทยมุสลิมชาย ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับการศึกษา ของ โฉน กรองเห็น ที่ศึกษาเรื่อง ทศนคติต่อดนตรีไทย ของนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ในสถาบันผลิตครู จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ข้อสรุปของการศึกษาตอนหนึ่งว่า นักศึกษาไทยมุสลิมหญิงมีทศนคติต่อดนตรีไทยดีกว่านักศึกษาไทยมุสลิมชาย

การอภิปรายผลรายด้าน ด้านดนตรีกับการศึกษา ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง โดยภาพรวมในด้านนี้ทั้งด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง และความเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือความเห็นในการจัดให้มี การเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ โฉน กรองเห็น (อ้างถึงใน สุกรี เจริญสุข, 2536: 76) ที่ศึกษาเรื่อง ทศนคติต่อดนตรีไทย ของนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ในสถาบันการผลิตครู จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้สรุปความคิดเห็น หรือความเชื่อทางศาสนาอิสลามที่เกี่ยวกับดนตรี ของนักศึกษาไทยมุสลิม ซึ่งมีความเชื่อว่า “ดนตรีไม่ใช่สิ่งต้องห้าม สำหรับชาวไทยมุสลิม แต่จะปฏิเสธกิจกรรมทางดนตรี ที่จะนำไปสู่ความลุ่มหลง หรือนำไปสู่อบายมุข และห้าม หรือไม่สนับสนุนกิจกรรมทางดนตรี ที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับศาสนา และไม่ควรเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย” ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ถึงแม้หลักสูตร จะมีการศึกษาวิชาสามัญร่วมด้วยก็ตาม แต่ให้ความสำคัญต่อเนื้อหาและกิจกรรม ในเรื่องของศาสนามากกว่า และอย่างเคร่งครัด จะเห็นได้จากการแต่งกายของนักศึกษา ซึ่งยึดตามหลักการของศาสนา การแยกกันทำกิจกรรมเป็นส่วน ไม่ปะปนกัน ระหว่าง ชาย - หญิง

ด้านดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ในด้านนี้ทั้งด้าน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เห็นว่า อาชีพนักดนตรี เป็นอาชีพต้องห้ามสำหรับไทยมุสลิมในท้องถิ่น ซึ่งเรื่องนี้เนื่องจาก ชาวไทยมุสลิมในท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีความเคร่งครัด ในหลักศาสนาอิสลามมาก และมีความเชื่อว่า ดนตรีเป็นสิ่งที่ป็นต้นเหตุ หรือเป็นสื่อนำไปสู่อบายมุขต่างๆ อบายมุขเหล่านี้ทำให้หลงลืมพระเจ้า เช่นว่า ความสนุกสนานรื่นเริง เกินขอบเขต สุรา ยาเสพติด ผู้หญิง สถานที่บรรยากาสสิ่งแวดล้อมที่คบคอง ชวนให้เคลิบเคลิ้มหลงใหล การใช้เวลาอย่าง

มากมายในการหมกมุ่นอยู่กับ การช้อมดนตรี จนลืมปฏิบัติศาสนกิจ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เชื่อว่าเป็นบาป จึงไม่สนับสนุนให้ลูกหลานมุสลิมประกอบอาชีพเป็นนักดนตรี ดังข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามคนหนึ่ง ในการศึกษาครั้งนี้ว่า “ไม่มีบทบัญญัติในอัลกุรอาน ให้ส่งเสริมมุสลิมเล่นดนตรี และดนตรีไม่ได้นำประโยชน์อันใด ให้กับวิถีชีวิตโดยรวม ของสังคมมุสลิม แม้แต่ส่วนตัว” และโมหัมมัด อับดุลกาเดร์ (2530 : 191) ได้กล่าวเสริม ถึงความเคร่งครัดในหลักศาสนาว่า “ประชากรในแถบนี้ มีผู้ปฏิบัติศาสนกิจ อย่างเคร่งครัดมาก เป็นผลให้สภาพหมู่บ้านชาวมุสลิมส่วนใหญ่ มีจริยธรรม คุณธรรมทางศาสนา และคุณภาพชีวิตสูง ปลอดภัยจากอบายมุข เหล้า การพนัน โสเภณี ไม่ประพฤติดุค มีก่ง่ายทางเพศ”

ด้านความเชื่อ ความเข้าใจในเรื่องดนตรี ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้ คือหัวข้อที่ว่า ดนตรีมีประโยชน์ ในแง่การให้ความบันเทิงเท่านั้น ถึงแม้จะมีคะแนนต่ำสุดแต่จากการนำคะแนน ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ปรากฏว่าหัวข้อนี้ โดยภาพรวมแล้ว ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความไม่แน่ใจว่า ดนตรีมีประโยชน์ในแง่การให้ความบันเทิงอย่างเดียว หรือน่าจะมีประโยชน์ด้านอื่นๆ อีก

2.2 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน(อยู่ในระดับปานกลาง) สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้แสดงว่าตัวแปรเรื่องอายุไม่มีผลต่อความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี

การอภิปรายผลรายด้าน ด้านดนตรีกับการศึกษา ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมในด้านนี้ทั้งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในด้านนี้ คือ หัวข้อการจัดให้มีการเรียนการสอน วิชาดนตรีในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม จะเห็นว่าความคิดเห็นในข้อนี้ มีความสอดคล้องกับความคิดเห็น ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิงด้วย

ด้านดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมในด้านนี้ทั้งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้ คือ หัวข้ออาชีพนักดนตรี เป็นอาชีพต้องห้ามสำหรับไทยมุสลิมในท้องถิ่น จะเห็นว่าความคิดเห็นข้อนี้ มีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิงเช่นกัน

ด้านความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมในด้านนี้ทั้งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้ คือ หัวข้อที่ว่า ดนตรีมีประโยชน์ ในแง่การ

ให้ความบันเทิงเท่านั้น ซึ่งหัวข้อนี้มีระดับค่าเฉลี่ย สอดคล้องกับตัวแปรเพศ ระหว่างครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิงด้วย

2.3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาในระดับ 4 ขึ้นไป ในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ตัวแปรเรื่องการศึกษาด้านศาสนามีผลต่อความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีโดยครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 มีความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไปมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำผลการศึกษาที่ออกมาอย่างนี้น่าจะมีสาเหตุจากการได้รับการศึกษาด้านศาสนาที่สูงกว่าได้รับการปลูกฝังหลักการของศาสนาอย่างแนบแน่นจึงมีความเคร่งครัดในศาสนามากกว่าความเชื่อหนึ่งที่ไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความเคร่งครัดในศาสนาเชื่อกันคือ ดนตรีคือสิ่งหนึ่งที่เป็นสื่อนำไปสู่อบายมุขทั้งปวงทำให้ผู้ที่ฝึกฝนดนตรีหลงลืมพระเจ้า

การอภิปรายผลรายด้าน ด้านดนตรีกับการศึกษา ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป ในด้านนี้ทั้งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในด้านนี้ คือ หัวข้อ การจัดให้มีการเรียนการสอน วิชาดนตรีในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม จะเห็นว่าความคิดเห็นในข้อนี้ มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กัน ทั้งสามตัวแปร คือ เพศ อายุ และการศึกษาด้านศาสนา

ด้านดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป โดยภาพรวมในด้านนี้ทั้งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในด้านนี้ คือ หัวข้อ อาชีพนักดนตรีเป็นอาชีพต้องห้าม สำหรับไทยมุสลิมในท้องถิ่น ความคิดเห็นในข้อนี้ มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกัน ทั้งสามตัวแปร คือ เพศ อายุ และการศึกษาด้านศาสนา

ด้านความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี ระดับความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป โดยภาพรวมในด้านนี้ทั้งด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในด้านนี้ คือหัวข้อ ดนตรีมีประโยชน์ในแง่การให้ความบันเทิงเท่านั้น ความคิดเห็นในข้อนี้ มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกัน ทั้งสามตัวแปร คือ เพศ อายุ และการศึกษาด้านศาสนา

3. ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็น

นักเรียนไทยมุสลิม ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาที่ออกมา ทำให้มองเห็นว่า ครูไทยมุสลิมมีความคิดเห็น ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรีที่ดีขึ้น ทั้งนี้อาจจะมาจาก การเห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญ มีความเข้าใจลักษณะการจัดกิจกรรมของวิชาดนตรีมากขึ้น เป็นไปได้ว่าเนื่องจากครูไทยมุสลิมส่วนใหญ่เหล่านี้ มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาดนตรีมาก่อน เมื่อครั้งศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ก่อนจะมาเป็นผู้สอนในปัจจุบัน

3.1 ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลของการศึกษาพบว่า ครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ดีกว่า ครูไทยมุสลิมชาย จากความแตกต่างกันนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โฉน กรองเห็น ที่ศึกษาเรื่อง ทักษะติดต่อดนตรีไทย ของนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ในสถาบันผลิตครู จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสรุปผลการศึกษาดอนหนึ่งว่า นักศึกษาไทยมุสลิมหญิง มีทักษะติดต่อดนตรีไทย ดีกว่า นักศึกษาไทยมุสลิมชาย

ส่วนความคิดเห็นรายด้าน ในด้านทักษะการฟัง ของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สอนการฟังโดยให้นักเรียนไทยมุสลิมฟังเครื่องดนตรีสากล เป็นวง เช่น วงป๊อปปูล่า วงแจ๊ส วงซิมโฟนีออเคสตรา

ด้านทักษะการร้องเพลง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสอนร้องโดยให้นักเรียนไทยมุสลิม ร้องเพลงไทยเดิม

ด้านทักษะการเล่นดนตรี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การให้นักเรียนไทยเล่นดนตรีสากล

ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเคลื่อนไหวประกอบเพลงโดยอาศัยรูปแบบที่มีการจับคู่ ชาย - หญิง

ด้านทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การให้นักเรียนไทยมุสลิมแสดงละคร หรือแสดงอื่นๆ ประกอบเพลง

ด้านทักษะการอ่าน - เขียน ทางดนตรี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การปฏิบัติเครื่องดนตรีตามโน้ตที่อ่าน

อย่างไรก็ดี แม้หัวข้อที่นำเสนอข้างต้น เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้านก็ตาม แต่เมื่อเทียบกับเกณฑ์การแบ่งกลุ่มเพื่อจัดระดับ ทุกหัวข้อยังอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลงเพียงด้านเดียว ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ

3.2 ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายด้าน ที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ด้านทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ซึ่งมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวโดยอาศัยรูปแบบที่มีการจับคู่ ชาย - หญิง เป็นหัวข้อที่มีคะแนนต่ำที่สุด มีเหตุผลจากความเชื่อทางศาสนาว่าการทำกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างชาย - หญิง หากไม่ใช่สามี - ภรรยา แม้จะเป็นการแสดงก็ไม่อนุโลมเป็นการปฏิบัติที่ขัดต่อประเพณี และหลักการของอิสลาม

ส่วนความคิดเห็นรายด้านทั้ง 6 ด้านจากการวิเคราะห์ปรากฏผลเช่นเดียวกันกับ ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง

3.3 ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ในภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลของการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 อยู่ในระดับดีกว่าครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป ผลของการศึกษาที่ออกมาเช่นนี้ น่าจะมีเหตุผลมาจาก ความเคร่งครัดในหลักศาสนาของกลุ่มครูที่มีการศึกษาด้านศาสนาสูงกว่า ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาซึ่งอาจจะเป็นความเชื่อเฉพาะบุคคลว่า กิจกรรมดนตรีทั้งหลาย เป็นต้นตอแห่งอบายมุข ที่จะชักนำเข้าสู่ตน ครอบคลุมนคร และสังคมของมุสลิม เป็นบาป ควรหลีกเลี่ยง ซึ่งเรื่องนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาตอนหนึ่งของ ไฉน กรองเห็น ว่า “มุสลิมจะปฏิเสธกิจกรรมทางดนตรี ที่จะนำไปสู่ความลุ่มหลง หรือนำไปสู่อบายมุข และห้ามหรือไม่สนับสนุน กิจกรรมทางดนตรีที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับศาสนา” ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความคิดเห็นในเรื่อง การสอนทักษะทางดนตรี ของกลุ่มนี้ อยู่ในระดับต่ำกว่า ส่วนความคิดเห็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน การวิเคราะห์หาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปรากฏผลเช่นเดียวกันกับ ตัวแปร เพศ และอายุ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักไว้ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ตามตัวแปร

2.1 เพศ

2.2 อายุ

2.3 การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

3. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็น ต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ของครูไทยมุสลิม ตามตัวแปร

3.1 เพศ

3.2 อายุ

3.3 การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

4. เพื่อรวบรวม ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา และแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับวิชาดนตรี ที่นำมาสอนนักเรียนไทยมุสลิมในท้องถิ่น

วิธีการดำเนินวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูไทยมุสลิมทุกคน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ตามข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 108 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ และการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหา และ กิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา และแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับวิชาดนตรี ที่นำมาสอนนักเรียนไทยมุสลิม เป็นแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมคืนจากประชากร โดยแจกผ่านผู้บริหาร โรงเรียน แบบสอบถามบางส่วน ผู้วิจัยจัดส่ง และเก็บด้วยตนเอง แบบสอบถามที่แจกไป มีจำนวนทั้งสิ้น 108 ฉบับ ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทุกฉบับมีความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม ตอน 2 ตอน 3 ตอน 4 นำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - coefficient) ผลการวิเคราะห์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8838, .9627, และ .9640 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for The Social Science) โดยใช้ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ในแบบสอบถาม ตอน 3 และตอน 4 ด้วยค่าสถิติ t - test ตามตัวแปรรายชื่อต่อไปนี้

2.1 เพศ ชาย - หญิง

2.2 อายุไม่ถึง 40 ปี และอายุ 40 ปีขึ้นไป

2.3 การศึกษาด้านศาสนาไม่ถึง ระดับ 4 และการศึกษาด้านศาสนา ระดับ 4 ขึ้นไป

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษา ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา มีจำนวนทั้งสิ้น 108 คน (ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542) เป็นชาย 51 คน (47.22%) เป็นหญิง 57 คน (52.78%) ในจำนวนนี้มีอายุไม่ถึง 40 ปี 67 คน (62.04%) อายุ 40 ปีขึ้นไป 41 คน (37.96%) มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามไม่ถึงระดับ 4. จำนวน 58 คน (53.70%) และมีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป 50 คน (46.30%)

2. สภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.75$) ความคิดเห็นด้านที่มีคะแนนมาก ไปหาค่า เรียงลำดับลงไป คือ ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมและชุมชน ($\bar{X} = 1.92$) ด้านหลักสูตร เนื้อหา และกิจกรรม ($\bar{X} = 1.79$) ด้านสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 1.65$) และด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ ด้านบุคลากร การนิเทศ และการอบรม ($\bar{X} = 1.58$)

3. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$)

ส่วนการเปรียบเทียบว่า ตัวแปรเพศ จะมีผลต่อความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ระหว่างครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกัน โดยครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับดนตรี ดีกว่าครูไทยมุสลิมชาย

การเปรียบเทียบตัวแปรด้านอายุ ว่ามีผลต่อความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ระหว่างครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบตัวแปรด้านการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ว่ามีผลต่อความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ระหว่างครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกัน โดย ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ ดีกว่าครูไทยมุสลิม ที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป

4. ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอน ทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เห็นนักเรียนไทยมุสลิม ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$)

ส่วนการเปรียบเทียบว่าตัวแปร เพศ มีผลต่อ ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกัน คือครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ ดีกว่า ครูไทยมุสลิมชาย

การเปรียบเทียบตัวแปรด้านอายุ ว่ามีผลต่อ ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ระหว่าง ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบตัวแปร ด้านการศึกษาทางศาสนาอิสลาม ว่ามีผลต่อ ความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ระหว่าง ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกัน โดยครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ ดีกว่า ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป

สรุปการทดสอบสมมุติฐาน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน จากการศึกษา ปรากฏดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา อยู่ในระดับต่ำ

ผล เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อที่ 2 ครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี อยู่ในระดับต่ำ

ผล ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการวิเคราะห์ ปรากฏว่าครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี อยู่ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานข้อที่ 3 ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ไม่แตกต่างกัน

ผล ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกัน โดยครูไทยมุสลิมหญิง มีความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ดีกว่า ครูไทยมุสลิมชาย

สมมุติฐานข้อที่ 4 ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ไม่แตกต่างกัน

ผล เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อที่ 5 ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี แตกต่างกัน

ผล เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 มีระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ดีกว่า ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป

สมมุติฐานข้อที่ 6 ครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม อยู่ในระดับต่ำ

ผล ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า ครูไทยมุสลิมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม อยู่ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานข้อที่ 7 ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ไม่แตกต่างกัน

ผล ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการวิเคราะห์ ครูไทยมุสลิมชาย และครูไทยมุสลิมหญิง มีระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกัน โดยครูไทยมุสลิมหญิงมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ ดีกว่าครูไทยมุสลิมชาย

สมมติฐานข้อที่ 8 ครูไทยมุสลิมที่มีอายุไม่ถึง 40 ปี และครูไทยมุสลิมที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีระดับความคิด เห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ไม่แตกต่างกัน

ผล เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 9 ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 และครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม แตกต่างกัน

ผล เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ไม่ถึงระดับ 4 มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ ดีกว่า ครูไทยมุสลิมที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ระดับ 4 ขึ้นไป

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากข้อค้นพบของการศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม ที่มีต่อสภาพการจัดการสอน วิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ในครั้งนี้ ทำให้มองเห็นสภาพปัญหา และความต้องการของครูไทยมุสลิม ในการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี สำหรับนักเรียนไทยมุสลิม และสภาพของท้องถิ่น อันเป็นแนวทางเสนอแนะเพื่อปรับปรุง การจัดการสอนวิชาดนตรี ในพื้นที่ที่มีไทยมุสลิมอาศัยอยู่เป็นส่วนใหญ่ดังนี้

1. ควรมีการปรับหลักสูตร เนื้อหา และกิจกรรมดนตรี ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ความนิยม ของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่
2. ควรจัดทำ แผนการสอน คู่มือครูวิชา ดนตรี - นาฏศิลป์ เป็นรูปเล่มชัดเจน สำหรับครูเพื่อใช้เป็นแนวทางการสอน แก่นักเรียนไทยมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะ
3. จัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ทางดนตรี และเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมประเพณี สภาพความเป็นอยู่ ความเชื่อ ความนิยม ของท้องถิ่น แก่โรงเรียนที่ขาดบุคลากรด้านนี้ เพื่อบุคลากรเหล่านี้จะได้นำความรู้ที่มี ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่กระทบต่อความรู้สึกของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่
4. หลีกเลี่ยงเนื้อหา และกิจกรรมดนตรี ที่ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี หลักศาสนา ความเชื่อ ความนิยม ของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ที่นำมาสอนนักเรียนไทยมุสลิม จากผู้นำศาสนาอิสลามในท้องถิ่นด้วย
2. ควรมีการศึกษาถึงความต้องการ ด้านเนื้อหา และกิจกรรมคณาจารย์ ที่จะนำมาใช้สอนนักเรียนไทยมุสลิม ของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ควรมีการศึกษา เพื่อจัดทำแผนการสอน วิชาคณาจารย์ ให้มีความสอดคล้อง กับขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อทางศาสนา ความนิยมของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้ครูที่สอนวิชาคณาจารย์ ได้ยึดเป็นแนวทางการสอน มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2526). แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2528). แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2532). แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2532). แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2533). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2535). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมศิลปากร. (2505). ประวัติศาสตร์สี่จังหวัดภาคใต้. ยะลา: โรงพิมพ์คุรุสัมนาการ เขตการศึกษา 2.
- โกวิท ชันศิริ. (2520). ดนตรีและการเคลื่อนไหว (กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สารมวลชน.
- ไฉน กรองเห็น. (2527). ทัศนคติต่อดนตรีไทยของนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ในสถาบันผลิตครู จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2527). ระบบราชการกับการมีส่วนร่วมของชุมชน. ใน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา. ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ บรรณาธิการ. ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชิดชนก เชิงเขาว์. (2532). การวิจัยเบื้องต้นทางการศึกษา. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2532). การรับรู้เรื่องระดับเสียงของเด็กปฐมวัย. รายงานวิจัย. ศูนย์วิจัย
การเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2534). แนวทางการพัฒนาหลักสูตร และการสอนดนตรีระดับปฐมวัยศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2538). พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชัย ปรัชญานุสรณ์. (2529). สู่โลกดนตรี. กรุงเทพมหานคร: หนังสือจัดการพิมพ์.
- มนีเราะฮ์ บินดุ อับดุลอะซะฟูร์. (2532). อิสลามธรรมนุญแห่งชีวิต. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญผล.
- โมหัมมัด อับดุลกาเดร์. (2520). ความเข้าใจเรื่องศาสนาอิสลาม และชาวไทยมุสลิมเบื้องต้นใน 4
จังหวัดภาคใต้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต.
- _____. (ม.ป.ป.). รายงานผล 15 ปี ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดยะลา.
(ม.ป.ท.).
- _____. (2530). การพัฒนาการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกโรงเรียน ในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้. ใน การจัดการศึกษาและแนวทางพัฒนาภาคใต้. (หน้า 191).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต.
- ยูซุฟ กือรฏอวี. (2539). หะลาละและหะรอมในอิสลาม. (บรรจง บินกาซัน, ผู้แปล).
กรุงเทพมหานคร: หจก.เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2524). หลักการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทวีกิจ.
- ลิขิต ชีรเวดิน. (2521). ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพร่พิทยา
วิทยาลัยครูยะลา. (ม.ป.ป.) ห้าสิบปีวิทยาลัยครูยะลา. (ม.ป.ท.)
- วิโรจน์ ศรีไสย. (บรรณาธิการ). (2540). ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยในจังหวัดยะลา.
(ม.ป.ท.).
- สถิตย์ แสงศรี. (2513). ปัญหาและอุปสรรคในการปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมพร วุฒิกัยการ. (ม.ป.ป.). การยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมในประเทศที่กำลังพัฒนา.

กองสนเทศและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ. (อค์สำเนา).

สมโภชน์ รอดบุญ. (2518). สังคีตนิยมเบื้องต้นว่าด้วยเพลงคลาสสิก. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สุกรี เจริญสุข. (2532). จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

_____. (2536). สถานภาพการวิจัยสาขาศิลปะการแสดงในประเทศไทย. โครงการจัดตั้ง
วิทยาลัยดุริยางค์ศิลป์ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุภา วัชรสุขุม. (2540). รองเงิงนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้. กรุงเทพมหานคร: อินเตอร์พรีนซ์.

อรรณณ บรรจงศิลป์. (2535). สาระดนตรีแนวคิดสู่แนวปฏิบัติ. ใน ณรุทธิ์ สุทธจิตต์
(บรรณาธิการ). ดนตรีในระดับประถม (70 - 72). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุษณีย์ จันทรวัดกันย์. (2534). การศึกษาการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียนอนุบาล ใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำเภอบันนังสตา. (2540). ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบันนังสตา. ม.ป.ท.: เอกสารอค์สำเนา.

Best, J.W. (1977). Reserch in Education. (3 rd ed.). Engle Wood Chiffs. New Jersey :
Prentice Hall. Inc.

Kolasa, B. J. (1969). Introduction to Behavior Scinece for Business. New York:
John Willy and Sons.

Feldman, M.P. (1971). Psychology in the Industrial Environment. London: Butterworth and
Co, Publishers Ltd.

Clifford, T. & Richard, A. (1971). Introduction to Phychology. Tokyo: International
Student Mcgraw - Hill Kogakussha, Ltd.

Kolesnik, L. (1970). Education Psychology, (2 nd ed). NewYork: Magraw - Hill Company.

Opinion - Webster's New Twentieth Century Dictionary, (1968). (2 nd ed). Cleve Land and
New York: World Publishing Co.

Wierama, W. (1991). Research Methords in Education: An Introduction. (5 th ed.).
Needham Heights: Simon & Schuster.

Reeder, W. (1973). "Belief, Disbelief and Social Action." Department of Rural Sociology Bulletin. I Thaca, N.Y. Cornell University.

ภาคผนวก ก.
คำอธิบายรายวิชาดนตรี ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

ดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

กิจกรรมเน้นจังหวะ (คำอธิบาย)

สังเกตการทำจังหวะโดยใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายและอุปกรณ์ต่างๆ รูปแบบการเคลื่อนไหวตามจังหวะหยุด จังหวะเบา - ดัง เร็ว - ช้า สั้น - ยาว พยางค์ - ประโยค การแสดงพื้นบ้าน และการร่วมวงเล่นเครื่องเคาะจังหวะประกอบเพลง มีความสวยงามพร้อมเพรียง และไม่พร้อมเพรียง

อภิปรายผลของการเคลื่อนไหว ที่มีความสวยงามพร้อมเพรียง และไม่พร้อมเพรียง ฝึกเคลื่อนไหวโดยการเลียนแบบพฤติกรรม บอกความรู้สึกที่เกิดจากการเคลื่อนไหวที่สวยงาม พร้อมเพรียงและไม่พร้อมเพรียง และเลือกกิจกรรมที่แสดงได้อย่างสวยงาม พร้อมเพรียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวที่สวยงาม พร้อมเพรียง มีความสอดคล้อง และผสมกลมกลืน ตระหนักในความจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้เกิดความมั่นใจ เกิดความชื่นชมในความพร้อมเพรียงสวยงาม สามารถนำกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายไปใช้ในโอกาสต่างๆ ได้

กิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง (คำอธิบาย)

รวบรวมความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับเพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เพลงพระราชนิพนธ์ และการทำท่าทางประกอบเพลง อภิปรายลักษณะ ความสำคัญ ความแตกต่าง ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและอารมณ์ของเพลง ฝึกร้องและฟังเพลงแบบต่าง ๆ ฝึกทำท่าทางประกอบเพลงตามความสนใจ โดยใช้จังหวะและทำนองอย่างง่าย ๆ อภิปรายผลการปฏิบัติที่ทำให้เกิดความพร้อมเพรียง ความไพเราะ บอกความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการร้อง การฟัง และการทำท่าทางประกอบเพลง นำกิจกรรมการฟังและการร้องเพลงไปแสดงในโอกาสต่างๆ ได้

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของเพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เพลงพระราชนิพนธ์ ความหมายของอารมณ์เพลง สามารถแสดงความรู้สึกหลังจากการรับรู้ ความไพเราะของเพลง เกิดความรู้สึกและชื่นชมเพลงไทย สามารถนำกิจกรรมการฟังและการร้องเพลงไปใช้เพื่อความเพลิดเพลินได้

ดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

กิจกรรมการเน้นจังหวะ (คำอธิบาย)

สังเกตการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายและการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ทำจังหวะ สังเกตการเดิน รำ ร้องเพลงให้เข้ากับจังหวะ การอ่านบทกลอน และการทำท่าทางประกอบให้เข้ากับจังหวะ การแสดงการละเล่นพื้นเมืองของแต่ละท้องถิ่น

อภิปรายผลของการปฏิบัติที่เกิดขึ้นด้วยความพร้อมเพรียง สวยงาม ไพเราะ สอดคล้อง ผสมกลมกลืน และความไม่พร้อมเพรียง ไม่สวยงาม ไม่ไพเราะ ไม่สอดคล้อง และไม่ผสมกลมกลืน

ฝึกปฏิบัติโดยการเลียนแบบพฤติกรรมตามรูปแบบที่กำหนดให้ และฝึกเปลี่ยนรูปแบบ บอกความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหวตามรูปแบบ และเปลี่ยนรูปแบบ เลือกกิจกรรมที่แสดงได้ดีไปใช้แสดงให้เกิดความเพลิดเพลินได้

กิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง (คำอธิบาย)

สังเกตจังหวะท่วงทำนองเพลงไทยสากล เพลงพระราชนิพนธ์ เพลงไทยเดิม เพลงนานาชาติ เพลงที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีล้วน ๆ และเพลงอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ ให้เลืกร้องเพลงตามโน้ตสากล วิธีการร้องประสานเสียงอย่างง่าย ๆ

อภิปรายซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของเพลง ประวัติและเรื่องราว อารมณ์เพลง ความสำคัญของเพลงพระราชนิพนธ์ ฝึกปฏิบัติโดยการเลียนแบบพฤติกรรมตามรูปแบบและเปลี่ยนรูปแบบ บอกความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติด้วยความพร้อมเพรียง ความไพเราะ ความสอดคล้องผสมกลมกลืนของจังหวะและการประสานเสียง

ฝึกแต่งนิทานและเพลง หรือบทละครง่าย ๆ โดยอาศัยรูปแบบที่กำหนดให้และเปลี่ยนรูปแบบ บอกความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการแต่งนิทาน บทละคร และเลื่อกบทเพลง บทละครไปใช้ประกอบการแสดงได้

เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของเพลงไทยเดิม เพลงพระราชนิพนธ์ เข้าใจในอารมณ์เพลง สามารถถ่ายทอดความรู้สึกออกมาเป็นนิทาน เรื่องราว บทเพลง บทละคร เกิดความชื่นชมในการร้องเพลง ฟังเพลง แต่งนิทานประกอบเพลง นำกิจกรรมการฟังและการร้องเพลงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยความเพลิดเพลิน

ภาคผนวก ข.
เนื้อหาวิชาดนตรี ในแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

**เนื้อหาวิชาดนตรีในแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6**

เนื้อหาวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. กิจกรรมเน้นจังหวะ

- 1.1 จังหวะเพลงฟ้อนเงี้ยว (เน้นการใช้เท้ากระโดด และการเหวี่ยงแขนไปตามจังหวะ)
- การทำจังหวะฟ้อนเงี้ยวด้วยวิธีต่างๆ อย่างอิสระ และตามที่กำหนดให้
 - การเคลื่อนไหวตามจังหวะฟ้อนเงี้ยวอย่างอิสระ และตามที่กำหนดให้
- 1.2 จังหวะเพลงรำโคม
- การทำจังหวะรำโคมด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างอิสระ และตามที่กำหนดให้
 - การเคลื่อนไหวในจังหวะรำโคมด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างอิสระและตามที่กำหนดให้
 - การขับร้องเพลงรำโคม
 - การขับร้อง ทำจังหวะ และเคลื่อนไหวได้ในขณะเดียวกัน
- 1.3 จังหวะเพลงกราวเงาะ
- การทำจังหวะเพลงกราวเงาะอย่างอิสระ และตามที่กำหนดให้
 - การเคลื่อนไหวตามจังหวะกราวเงาะโดยอิสระ และตามที่กำหนดให้
 - การทำท่าทางประกอบเนื้อเพลงกราวเงาะโดยอิสระและตามที่กำหนดให้
 - การขับร้องเพลงกราวเงาะ
 - การขับร้อง ทำจังหวะ และเคลื่อนไหวได้ในขณะเดียวกัน

2. กิจกรรมเน้นการร้องเพลง

เพลงที่กำหนดให้เรียน

- 2.1 เพลงไทย (เพลงปี่นวลตึงนอก เพลงหนีเสือ เพลงลาวเจริญศรี)
- การฝึกร้องเพลงไทย ตามจังหวะหนึ่งสองชั้น
 - การทำจังหวะขณะอ่านเนื้อเพลง และขับร้องเพลงไทยตามที่กำหนดให้
 - การทำจังหวะตามอัตราจังหวะ และลีลาของเพลงตามความคิดของตน และตามที่กำหนดให้
 - การขับร้องและทำจังหวะในขณะเดียวกัน
- 2.2 เพลงไทยสากล (เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี)
- การขับร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี

- การทำจังหวะประกอบในขณะที่ขับร้องหรืออ่านเนื้อเพลงตามที่กำหนดให้

เพลงเลือก

2.3 เพลงไทย (เพลงคำสัญญา เพลงระบำผึ้ง เพลงเร่กระพือปีก เพลงมอญทำอิฐ)

- การทำจังหวะประกอบเพลงที่ร้อง
- ร้องเพลงไทย เนื้อเต็มทำนอง

2.4 เพลงไทยสากล (เพลงช่วยกันทำ เพลงเล่นกีฬา เพลงออมไว้ไม่ขัดสน เพลงหนูยังเป็นเด็ก เพลงเคารพธงชาติ เพลงดอกกุหลาบจำปา เพลงร่มโพธิ์ร่มไทร เพลงจับปูดำ)

- วิธีการร้องเพลงไทยสากล
- การทำจังหวะประกอบบทเพลง และคิดทำทางประกอบเพลงไทยสากล
- การขับร้อง การทำจังหวะ การแสดงท่าทางประกอบที่มีลีลาสัมพันธ์กัน

2.5 เพลงปลุกใจ (เพลงอยุธยาเมืองเก่า เพลงเกิดเป็นไทย - ตายเพื่อไทย เพลงไทยรวมกำลัง เพลงศึกบางระจัน เพลงเยาวชนไทย)

- วิธีร้องเพลงปลุกใจ
- การขับร้อง ทำจังหวะ และการเคลื่อนไหวให้สัมพันธ์กันทั้งเดี่ยวและเป็นกลุ่ม

2.6 โน้ตสากลเบื้องต้น (ระดับเส้นโน้ตสากล อัตราตัวโน้ตสากล ทักษะการฟังและร้องเพลงในจังหวะ 4/4)

- ระดับเสียงตัวโน้ต โด มี ซอล ลา
- การใช้สัญลักษณ์มือประกอบระดับเสียง

3. กิจกรรมเน้นการฟัง

3.1 การฟังเพลงไทย (เพลงไทยที่มีทำนองเร็ว เช่น เพลงเขมรเร็ว เพลงที่เดี่ยวด้วยเครื่องดนตรีไทยหรือเครื่องดนตรีพื้นเมือง เช่น เพลงเชิดนอก)

- ลักษณะของการฟังเพลงที่ดี
- ลีลาในการขับร้องและบรรเลงเพลงไทยจังหวะเร็ว
- ลักษณะของเครื่องดนตรีไทย (ระนาดเอก) หรือเครื่องดนตรีพื้นเมืองประเภทเครื่องดี

3.2 ฟังเพลงประกอบการแสดง (เพลงระบำภาคกาฬสินธุ์ เพลงฟ้อนม่านมณฑล)

- ประเภทการแสดงของเพลงที่ฟัง
- อารมณ์ความรู้สึกของเพลงที่ฟัง

- ที่มาและประวัติของเพลงที่ฟัง

3.3 การฟังเพลงนานาชาติ (เพลงของมาเลเซีย หรือเพลงสำหรับเด็กของประเทศใกล้เคียง)

- เพลงบุงกาคา

- เพลง Katak lompat (กาทัก ลัมปัท)

- ลักษณะเด่นของเพลงที่ฟัง

- ขณะฟัง ทำจังหวะหรือท่าทางประกอบการฟังโดยเสรีและทำรูปแบบตามครู

3.4 การฟังเพลงพื้นเมือง (เพลงลำตัด และเพลงพื้นเมืองของท้องถิ่น)

- เปรียบเทียบลีลาการขับร้อง และจังหวะของดนตรีจากเพลงที่ได้ฟัง ระหว่างเพลงพื้นเมืองกับเพลงลำตัด

3.5 ฟังเพลงดนตรีประกอบกิริยาอาการ ความรู้สึก (หน้าพาทย์ เพลงเชิด เพลงเสมอ)

- ฟังเพลงดนตรีประกอบกิริยาอาการและความรู้สึกของตัวละคร (หน้าพาทย์)

- เพลงเชิด ใช้ประกอบกิริยาไปมาในระยะทางไกล

- เพลงเสมอ ใช้ประกอบกิริยาไปมาในระยะทางใกล้

3.6 ฟังเพลงไทยสากลและเครื่องดนตรีสากล (เพลงจำใจจาก เพลงถึงอยู่ไกลจะไป

หา เพลงพุทธศาสน์คู่ไทย เพลงตื่นเถิดชาวไทย เพลงพระคุณที่สาม เพลงทำดี

ได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เพลงคำน่านม

- ฟังเพลงไทยที่มีความหมาย และไพเราะ

- ฟังเพลงแล้ว แยกเสียงดนตรีในเพลงนั้นว่ามีเสียงดนตรีชนิดใดบ้าง

- ความรู้สึกของเพลงที่ฟังแต่ละเพลง

- ฟังเพลงแล้วทำจังหวะโดยอิสระ และทำตามครู

เนื้อหาวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. กิจกรรมเน้นจังหวะ

1.1 เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลงลาว

- การเคลื่อนไหวร่างกายส่วนบน (ลำตัว ไหล่) ด้วยอาการโย้ตัว กล่อมไหล่ เพื่อเน้นจังหวะ และท่าทางแบบลาว เช่น ทำนองเพลงลาวกระแซะ

1.2 เคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลงฟ้อนเงี้ยว

- จังหวะและทำนองเพลงฟ้อนเงี้ยว หรือเพลงอื่นๆ ของท้องถิ่น
- การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะอย่างอิสระ และตามที่กำหนด

1.3 จังหวะสากล

- ชื่อ ลักษณะ และอัตราจังหวะของโน้ตสากลสี่ตัว คือ โน้ตตัวกลม โน้ตตัวขาว โน้ตตัวดำ โน้ตตัวเข็มนิ้ว 1 ชั้น
- ชื่อ และลักษณะของจังหวะ 4/4, 2/4

2. กิจกรรมเน้นการร้องเพลง

2.1 การร้องเพลงไทยที่กำหนดให้

- เพลงที่เหมาะสมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ใช้จังหวะฉิ่ง 2 ชั้น) ให้เลือกร้อง 2 เพลง จากเพลงต่อไปนี้ เพลงลาวเสียงเทียน เพลงมอญรำดาบ เพลงแขกบรเทศ เพลงลาวสามเตี๊ยะ

2.2 การร้องเพลงไทย เลือก

- เลือกร้องเพลงต่อไปนี้ อย่างน้อย 2 เพลงคือ เพลงพม่ากลองยาว เพลงจู้ฮุกกู เพลงแสงดาว เพลงไทยเป็นถิ่นของไทย เพลงลาวแพนน้อย

2.3 การร้องเพลงปลุกใจ

- เพลงรักชาติยิ่งชีพ หรือเพลงอื่นๆ ที่ครูสามารถร้องได้

2.4 การร้องเพลงไทยสากล

- เพลงวิหคเหิรลม เพลงหน้าที่เด็ก หรือเพลงอื่นๆ ที่ครูเห็นว่าเหมาะสม

2.5 การร้องเพลงพื้นเมือง

- เพลงเรือ หรือเพลงพื้นเมืองอื่นๆ ที่มีในท้องถิ่นของตน

2.6 โน้ตสากล

- สัญลักษณ์ตัวโน้ต เส้น และช่องว่างระหว่างเส้น
- ตำแหน่งของตัวโน้ตที่คาบเส้น และช่องว่างระหว่างเส้น

- ระดับเสียงของตัวโน้ต และลักษณะสัญลักษณ์

3. กิจกรรมเน้นการฟัง

3.1 การฟังเพลงไทยสำเนียงลาว และเครื่องดนตรีไทย

- ฟังเพลงไทยสำเนียงลาว เช่น เพลงลาวเสียงเทียน ลาวดวงเดือน ลาวเจริญศรี หรือเพลงอื่น ๆ
- การฟังเพลงเดี่ยวเครื่องดนตรี เช่น จะเข้ เดี่ยวเพลงลาวแพน หรือเครื่องดนตรีพื้นเมืองประเภทเครื่องดีด 1 ชิ้น

3.2 การฟังเพลงประกอบการแสดง

- ฟังเพลงรำแม่บทเล็ก หรือเพลงประกอบการแสดงอื่นๆ

3.3 ฟังเพลงนานาชาติ (เพลงเด็กนานาชาติ) เช่น

- เพลงของชาติฟิลิปปินส์
- เพลงเด็กของชาติที่ใกล้เคียง
- เพลงของชาติอื่นๆ ที่ครูสามารถหาได้

3.4 การฟังเพลงพื้นเมืองไทย

- ฟังเพลงเรือ หรือเพลงของท้องถิ่น

3.5 การฟังดนตรีประกอบกิริยาอาการ (หน้าพาทย์)

- เพลงดนตรี (ประกอบกิริยาอาการ เพลงหน้าพาทย์)
- เพลงฉิ่ง (ประกอบการค้นหา หรือเที่ยวเดิน)

3.6 การฟังเพลงไทยสากล และเครื่องดนตรี

- เพลงหน้าดิน เพลงเกิดมาฟังกัน เพลงแม่พิมพ์ของชาติ
- เพลงไทยสากลอื่นๆ ที่ครูเห็นว่าเหมาะสม

เนื้อหาวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. กิจกรรมเน้นจังหวะ

1.1 เคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ

- การตีไม้หรือทำจังหวะประกอบคำกลอน หรือคำประพันธ์อื่นๆ
- การลอยหน้า ก้าวเท้า ยกไหล่ เอียงศีรษะตามจังหวะ
- การเคลื่อนไหวเป็นคู่ เป็นกลุ่ม หรือโดยลำพังตามจังหวะการอ่านคำประพันธ์

1.2 จังหวะและลีลาของการฟ้อนเล็บ

- การทำจังหวะ ทำนองฟ้อนเล็บ
- การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ

1.3 เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะสากล

- การอ่านโน้ตจังหวะ
- การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามค่าของโน้ตจังหวะประเภท 4 จังหวะ
- การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย และการก้าวเดินให้เข้ากับจังหวะทางสากล ประเภท 4 จังหวะ เช่น บิกิน ออฟบิท และจังหวะมาร์ช เป็นต้น

2. กิจกรรมเน้นการร้องเพลง

2.1 การร้องเพลงไทยที่กำหนดให้

- เพลงเต่ากินผักบุ้ง
- เพลงสร้อยเพลง
- เพลงลาวดวงเดือน
- เพลงนางนาค

การฝึกร้องเพลงไทย

- การทำจังหวะ และการขับร้องเพลงไทยตามที่กำหนดให้
- การตีฉิ่ง และกรับตามจังหวะเพลงสองชั้น
- การขับร้องโดยเน้นการใช้เสียงให้เหมาะสมกับลีลาของเพลง

2.2 การเลื่กร้องเพลงไทย

- เพลงลาวเดินดง
- เพลงมอญกละ
- เพลงเขมรอกโคร่ง
- เพลงจีนต้องเขียง

2.3 เพลงไทยสากลที่ดัดแปลงมาจากเพลงไทยเดิม

- การขับร้องเพลงไทยสากล ซึ่งดัดแปลงทำนองมาจากเพลงไทยเดิมที่มีคตินิยมและมีความไพเราะ อย่างน้อย 1 เพลง เช่น เพลงเกิดมาพึ่งกัน เพลงเขมรไพรโยคแปลง เพลงลาวเจริญศรี ฯลฯ เป็นต้น

2.4 โน้ตสากลเบื้องต้น

- โน้ตสากลในประเภทอัตราบรรดา 4 จังหวะ
- โน้ตสากลในประเภทอัตราบรรดา 2 และ 3 จังหวะ

- เพลงประเภทอัตรารรคมค่า 2 และ 3 จังหวะ เช่น เพลงพม่าเขว (เพลงช้าง)
เพลงกล่อม เพลงน้ำค้าง

ประสบการณ์เสริมทักษะโน้ตสากล

- โน้ตเพลงสากลประเภทอัตรารรคมค่า 2, 3 และ 4 จังหวะ
- กิจกรรมเน้นจังหวะเพิ่มเติม เช่น จังหวะวอลซ์ และตะลุง
- วรรคตอนทางดนตรี
- เพลงสากลประเภทอัตรารรคมค่า จังหวะต่างๆ
เพลงสำหรับฝึกขับร้อง

- เพลงเสียงดนตรี (Do re me)

- เพลงฝนหลวง

- เพลงคำแล้ว

เพลงสำหรับกิจกรรมจังหวะ (เลือกตามความเหมาะสม)

- เพลงอวยพรวันเกิด (จังหวะรุมบ้า)

- เพลงวิหคเหินลม (จังหวะรุมบ้า)

- เพลงพระราชนิพนธ์ อาทิตย์อัปแสง (จังหวะบีกิน)

- เพลงดาวดล (จังหวะบีกิน)

- เพลงพระราชนิพนธ์ สายฝน (จังหวะวอลซ์)

- เพลงพระราชนิพนธ์ ลมหนาว (จังหวะวอลซ์)

3. กิจกรรมเน้นการฟัง

3.1 ฟังเพลงไทยและรู้จักเครื่องดนตรี

- ลีลาและอารมณ์ของเพลงไทย เช่น เพลงทะเลบัว พัดชา
- ลักษณะและเสียงดนตรีไทย (ปี) หรือเครื่องดนตรีพื้นเมืองประเภทเครื่องเป่า

3.2 ฟังเพลงประกอบการแสดง

- การฟังเพลงประกอบการแสดง เช่น เพลงระบำไกรลาสสำเร็จ และรำดาวดึงส์
หรือเพลงอื่นๆ
- การคลอเสียง และทำจังหวะประกอบการฟัง

3.3 การฟังเพลงนานาชาติ

- เพลง Janger ของอิน โดนีเซีย
- เพลง Arirang ของเกาหลี หรือเพลงอื่นๆ ที่ครูสามารถนำมาสอนได้

3.4 ฟังเสภา และเพลงพื้นเมือง

- ฟังเสภา และเพลงที่รู้จักกันดีของท้องถิ่น

3.5 ฟังเพลงประกอบกิริยา อากา การ ความรู้สึก เพลงดนตรีประกอบกิริยาอาการ และความรู้สึกของตัวละคร (หน้าพาทย์)

- เพลงหน้าพาทย์ที่เคยฟังมาแล้ว
- เพลงกราวรำ ใช้แสดงประกอบกิริยาที่มีความสุข สนุกสนาน หรือการเยาะเย้ยคู่ต่อสู้

3.6 ฟังเพลงไทยสากลและเครื่องดนตรี

- เลือกฟังเพลงไทยสากลที่มีความไพเราะ มีความหมาย และมีลีลาที่น่าสนใจ เช่น เพลงพระราชนิพนธ์สายฝน เพลงวันขึ้นปีใหม่ เพลงหน้าที่เด็ก เป็นต้น

เนื้อหาวิชาดนตรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. กิจกรรมเน้นจังหวะ

1.1 การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะเพลงไทย การเคลื่อนไหวมือ และเท้าประกอบจังหวะ และทำนองเพลงต่อไปนี้

- จังหวะเพลงลาวจ้อย
- จังหวะเพลงฟ้อนเงี้ยว
- จังหวะโชน (เลือกฝึกเพียง 1 เพลงเท่านั้น)

1.2 การทำจังหวะพร้อมกันด้วยเครื่องเคาะจังหวะ

- การทำจังหวะพร้อมกัน ด้วยเครื่องเคาะจังหวะ

1.3 การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะสากล

- เพลงสากลที่มีจังหวะบีกัน ตะลุง วอลซ์ รุมบ้า เป็นต้น
- การเคลื่อนไหวหรือก้าวเท้าตามจังหวะบีกัน ตะลุง วอลซ์ รุมบ้า หรือจังหวะอื่น ๆ (เลือกสอนเพียง 1 เพลงเท่านั้น)

2. กิจกรรมเน้นการร้องเพลง

2.1 การร้องเพลงไทยสากล

- เพลงลอยกระทง
- เพลงตาอินกะตานา
- เพลงฟังดนตรีเถิดชื่นใจ

- เพลงบัวขาว
- เพลงพระราชนิพนธ์ “สายฝน”
(เลือกสอนให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดในแผนการสอน)

2.2 การร้องเพลงปลุกใจ

- เพลงสยามานุสติ
- เพลงพระราชนิพนธ์ “เรารู้”
- เพลงถามคนไทย
- เพลงรักกันไว้เถิด
- เพลงต้นตระกูลไทย
(เลือกสอนให้เหมาะสมกับคาบเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการสอน)

2.3 การร้องเพลงไทย

- เพลงลาวจ้อย
- เพลงสร้อยสนตัด
- เพลงไทยไพเราะ (ทำนองลาวพุงดำ)
- เพลงลาวกระทบไม้
- เพลงสิงโตเล่นหาง
- เพลงเขมรไทรโยค
(หรือเพลงไทยอื่นๆ ที่เป็นทำนองไทยเดิมซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียน)

2.4 โน้ตสากลเบื้องต้น

- โน้ตสากลในประเภทอัตรารรคมดา 2, 3 และ 4 จังหวะ
 - เพลงประเภทอัตรารรคมดา 2, 3 และ 4 จังหวะ เช่น เพลงพม่าเขว (2 จังหวะ)
เพลงกล่อม (3 จังหวะ) เพลงตื่นแต่เช้า (4 จังหวะ)
- ประสบการณ์เสริมทักษะโน้ตสากล

- โน้ตเพลงสากลประเภทอัตรารรคมดา 2, 3 และ 4 จังหวะ
- กิจกรรมเน้นจังหวะเพิ่มเติม เช่น จังหวะวอลซ์ และตะลุง
- วรรคตอนทางดนตรี
- เพลงสากลประเภทอัตรารรคมดา จังหวะต่าง ๆ

เพลงสำหรับฝึกขับร้อง

- เพลงเสียงดนตรี
- เพลงฝนหลวง

- เพลงคำแล้ว

เพลงสำหรับกิจกรรมจังหวะ (เลือกตามความเหมาะสม)

- เพลงอวยพรวันเกิด (จังหวะรุมบ้า)

- เพลงวิหคเหินลม (จังหวะรุมบ้า)

- เพลงพระราชนิพนธ์ อาทิตย์อัปแสง (จังหวะบีกิน)

- เพลงดาวดล (จังหวะบีกิน)

- เพลงพระราชนิพนธ์สายฝน (จังหวะวอลซ์)

- เพลงพระราชนิพนธ์ลมหนาว (จังหวะวอลซ์)

3. กิจกรรมเน้นการฟัง

3.1 การฟังเพลงไทย

- เพลงไทยที่รู้จักแพร่หลาย เช่น เพลงเขมรไทรโยค เพลงลาวดวงเดือน เพลงลาวครวญ เพลงลาวเจริญศรี ฯลฯ

- ลักษณะและเสียงของเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบเพลง

3.2 การฟังเพลงประกอบการแสดง

- ฟังเพลงประกอบการแสดง เช่น เพลงลาวซึ้ง เพลงเชิญขวัญ หรือเพลงอื่นๆ ที่เหมาะสม

- การคลอเสียง และทำจังหวะประกอบการฟัง

3.3 การฟังเพลงนานาชาติ

- เพลงอารีริงของประเทศเกาหลี

- เพลงกาดักกลอมปัด ของประเทศมาเลเซีย

- เพลงแจงเกอร์ของประเทศอินโดนีเซีย

(หรือเพลงของชาติอื่นๆ ที่ครูสามารถหาได้ เช่น เพลงจินจากวิฑู ทิวี่ที่กำลังอยู่ในความสนใจของนักเรียน โดยเลือกนำมาสอนเพียง 1 เพลง)

3.4 การฟังเพลงพื้นเมือง

- เพลงพื้นเมืองในท้องถิ่นของตนเอง หรือท้องถิ่นอื่นตามความเหมาะสม

3.5 การฟังเพลงประกอบกิริยา อาการความรู้สึก

- เพลงโอด

3.6 การฟังเพลงไทยสากล เลือกฟังเพลงไทยสากลที่มีคติธรรม เช่น

- เพลงไครหนอ

- เพลงตาอินกะตানা
- เพลงฟังดนตรีเถิดชื่นใจ
- เพลงโลกนี้คือละคร

(หรือ เพลงอื่นๆ ที่มีคติธรรม ที่ครู - นักเรียนได้ยินได้ฟัง และขับร้องได้)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นของครูไทยมุสลิม

ที่มีต่อสภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมี 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

(ตอนที่ 2 ท่านอาจหาข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามจากครูสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนของท่าน ในข้อที่ท่านไม่ทราบ)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมต่อเนื้อหาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นไทยมุสลิม ตามเนื้อหาและกิจกรรมในกลุ่มมือแผนการสอนวิชาดนตรี หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะปลายเปิด

2. โปรดอ่านคำแนะนำก่อนตอบแบบสอบถามในแต่ละตอน

3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ทุกตอน เพื่อสามารถนำคำตอบของท่านเป็นข้อมูลในการวิจัยได้

ข้อมูลจากแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น
ขอความกรุณาตอบตามสภาพความเป็นจริง ตามความเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความจริงของท่าน

เพศ () ชาย

() หญิง

อายุ () ไม่ถึง 40 ปี

() 40 ปีขึ้นไป

การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม () ไม่ถึงระดับอิมติฮายะฮ์ปีที่ 4

() ระดับอิมติฮายะฮ์ปีที่ 4 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาอำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดให้ค่าน้ำหนักของรายการต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามสภาพความเป็นจริง

ข้อ	รายการ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	มีปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มี
1	<u>ด้านหลักสูตร, เนื้อหา กิจกรรม</u> โรงเรียนของท่านมีการเรียนการสอนวิชาดนตรีครบถ้วนตามเนื้อหา และจุดประสงค์ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) อย่างสมบูรณ์					
2	วิชาดนตรีที่สอนในโรงเรียนของท่านยึดเนื้อหาและกิจกรรมตามแผนการสอนคู่มือครูของกรมวิชาการ					
3	การเรียนการสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนของท่านมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยใช้ดนตรีพื้นเมืองในท้องถิ่นมาสอนด้วย					
4	โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมด้านดนตรี โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกด้านดนตรีในโอกาสต่างๆ					
5	โรงเรียนของท่านเคยส่งนักเรียนเข้าแข่งขันกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี เช่น ประกวดร้องเพลง แข่งขันทายปัญหาเกี่ยวกับดนตรี หรือกิจกรรมดนตรีอื่นๆ ในระดับกลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด					
6	โรงเรียนของท่านมีวงดนตรีไทย หรือวงกลองยาว เคยออกมาร่วมกิจกรรมในโอกาสต่างๆ					

ข้อ	รายการ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	มีปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มี
7	โรงเรียนของท่านมีวงดนตรีสากล เคยออกแสดงในโอกาสต่างๆ					
8	โรงเรียนของท่าน มีวงดุริยางค์ และจัดขบวนพาเหรด ออกร่วมกิจกรรมในโอกาสต่างๆ					
9	โรงเรียนของท่านมีการประชุมพิจารณาใช้เงินงบประมาณ ในการจัดซื้อเครื่องดนตรี หรือสื่ออุปกรณ์ในการสอนวิชาดนตรี					
10	โรงเรียนของท่านเคยนำนักเรียนไปชมการแสดงดนตรีนอกสถานที่ในโอกาสต่างๆ					
11	โรงเรียนของท่านมีการจัดชุมนุมดนตรี ในโรงเรียน มีนักเรียนเข้าร่วมชุมนุมมาก					
12	มีข้อสอบกลางของกลุ่มฯ หรือของอำเภอในการวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรีในโรงเรียนของท่าน					
	<u>ด้านสื่อ, วัสดุ อุปกรณ์</u>					
13	โรงเรียนของท่านมีเครื่องดนตรีไทย					
14	โรงเรียนของท่านมีเครื่องดนตรีสากล					
15	เครื่องดนตรีที่มีในปัจจุบันอยู่ในสภาพใช้งานได้					
16	เครื่องดนตรีที่มีในปัจจุบัน มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
17	โรงเรียนของท่านมีสื่อและอุปกรณ์การสอนวิชาดนตรี					
18	นักเรียนในโรงเรียนของท่านมีหนังสือประกอบการเรียนวิชาดนตรี					

ข้อ	รายการ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	มีปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มี
	<u>ด้านบุคลากร, การนิเทศ, อบรม</u>					
19	มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนของท่าน					
20	โรงเรียนของท่านเคยร่วมประชุม วางแผน การสอนวิชาดนตรีในระดับกลุ่มโรงเรียน หรืออำเภอ					
21	โรงเรียนของท่าน เคยส่งครูเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับวิชาดนตรี					
22	นักเรียนไทยมุสลิมในโรงเรียนของท่านมีความสนใจในวิชาดนตรี					
23	มีครูจบสาขาดนตรีในโรงเรียนของท่าน					
24	โรงเรียนของท่านมีครูที่มีความรู้ ความสามารถด้านดนตรี					
	<u>ด้านอาคารสถานที่, ชุมชน</u>					
25	โรงเรียนของท่านมีห้องเรียนดนตรีเป็นเอกเทศ					
26	โรงเรียนของท่านมี ห้องเก็บเครื่องดนตรีเป็นเอกเทศ					
27	ในการจัดกิจกรรมการแสดงบนเวทีของนักเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสต่างๆ มีผู้ปกครองให้ความสนใจสนใจมาชม					
28	ในพื้นที่เขตบริการของโรงเรียนท่านมี คณะดนตรีพื้นเมือง หรือผู้มีความรู้ด้านดนตรีอาศัยอยู่					

ข้อ	รายการ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	มีปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มี
29	โรงเรียนของท่านเคยจัดงานร่วมกับชุมชน ในการหาทุนเพื่อซื้อเครื่องดนตรี หรือวัสดุอุปกรณ์ในการสอนวิชาดนตรี					
30	โรงเรียนของท่านเคยได้รับหนังสือร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในทางไม่ดี ซึ่งมีสาเหตุมาจากการสอนวิชาดนตรี หรือการจัดกิจกรรมดนตรีแก่นักเรียนไทยมุสลิม					
คำแนะนำในการตอบข้อ 30						
- ไม่เคยได้รับหนังสือร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือไม่เคยมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในทางไม่ดี						
ให้ตอบในช่อง มากที่สุด						
- ได้รับหนังสือร้องเรียน หรือบัตรสนเท่ห์ หรือมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ ในทางไม่ดี 1 - 2 ครั้ง						
ให้ตอบในช่อง มาก						
- ได้รับหนังสือร้องเรียน หรือบัตรสนเท่ห์ หรือมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในทางไม่ดี 3 - 4 ครั้ง						
ให้ตอบในช่อง มีปานกลาง						
- ได้รับหนังสือร้องเรียน หรือบัตรสนเท่ห์ หรือมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในทางไม่ดี 5 - 6 ครั้ง						
ให้ตอบในช่อง น้อย						
- ได้รับหนังสือร้องเรียน หรือบัตรสนเท่ห์ หรือมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในทางไม่ดี 7 ครั้งขึ้นไป						
ให้ตอบในช่อง น้อยที่สุดหรือไม่มี						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ของครูไทยมุสลิม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	<u>ดนตรีกับการศึกษา</u>					
1	การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้					
2	การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม					
3	การนำดนตรีพื้นเมืองที่มีในท้องถิ่น มา ปรับปรุง ดัดแปลง ใช้สอนในโรงเรียน					
4	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรที่นักวิชาการ ทางดนตรีกล่าวว่า วิชาดนตรีช่วยพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ ความมีอารมณ์ สุนทรีย์ละเอียดอ่อน ความมีระเบียบ การมี ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้า แสดงออก ไม่มีวิชาใดมาทดแทนได้					
5	การจัดสันทนากการต่างๆ ในกิจกรรมลูก เสือ หรือการประชุม อบรม สัมมนาโดย ใช้ดนตรีประกอบ เช่น รำวง หรือออก ทำทางเพื่อความรื่นเริง สนุกสนาน					
6	นักเรียนไทยมุสลิมในพื้นที่ มีความรู้ เรื่องดนตรีน้อยกว่านักเรียนในภูมิภาค อื่นๆ					

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
7	ท่านยินดีสนับสนุน ส่งเสริม ถ้าถูก หลาต้องการเรียนสาขาคณิตรี					
	<u>ดนตรีกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น</u>					
8	วัฒนธรรมของไทยมุสลิมในท้องถิ่นไม่ ได้ห้ามเรื่องดนตรีอย่างสิ้นเชิง ตามที่เข้า ใจกัน					
9	ปัจจุบันจะเห็นว่าดนตรีและศิลปะการ แสดงพื้นบ้านของไทยมุสลิมที่สืบทอด กันมายาวนานในพื้นที่นี้ เช่น ซิละ คีเกฮูม มะโย่ง ร่องเง้ง วายังขาว วายังกู และ ฯลฯ กำลังจะสูญหายไป ควรมีการ อนุรักษ์ให้มีสืบไป					
10	นักเรียนไทยมุสลิมในท้องถิ่นขาด โอกาสในการแสดงออกถึง ความ สามารถด้านดนตรี เพราะผู้ปกครองไม่ นิยมส่งเสริม					
11*	อาชีพนักดนตรี เป็นอาชีพต้องห้าม สำหรับไทยมุสลิมในท้องถิ่น					
12*	การเล่นดนตรีเป็นเรื่องของผู้ชาย ไม่ เหมาะสำหรับไทยมุสลิมที่เป็นผู้หญิง					
13*	การเล่นดนตรีในบ้านเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ ควรกระทำสำหรับวัฒนธรรมของไทย มุสลิมในท้องถิ่นนี้					

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	<u>ความเชื่อ ความเข้าใจเรื่องดนตรี</u>					
14	ศิลปะทางดนตรีเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึง ความเจริญของเผ่าชน					
15	ชนทุกชาติ ทุกภาษาย่อมมีดนตรีเป็นของ ตัวเอง					
16	ดนตรีมีประโยชน์ มีความจำเป็นต่อ สภาพสังคมและวัฒนธรรมของไทย มุสลิมในท้องถิ่นเช่นเดียวกับสังคมใน ภูมิภาคอื่นๆ					
17*	เด็กที่ ชอบเล่นดนตรี มักเป็นเด็กเกร ชอบมีว่สุขุมเสพยาเสพติด การเรียนไม่ดี					
18*	ดนตรีเป็นสิ่งมอมเมา เป็นสื่อนำไปสู่ อบายมุขต่างๆ					
19*	ดนตรีเป็นเรื่องของความเพ้อฝัน ไม่มี แก่นสาร ไม่ควรให้ความสนใจ					
20*	ดนตรี มี ประโยชน์ในแง่การให้ความ บันเทิงเท่านั้น					

หมายเลขข้อที่มี * เป็นข้อความเชิงลบ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของครูไทยมุสลิมต่อนี้อาและกิจกรรมการสอนทักษะทางดนตรี ในชั้นเรียนที่เป็นนักเรียนไทยมุสลิม ตามเนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือแผนการสอน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยวิชาดนตรี หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสม ตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	เนื้อหา/กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ทักษะการฟัง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในการสอนการฟังแก่นักเรียนไทยมุสลิมโดยเนื้อหาและกิจกรรมต่อไปนี้					
	ให้ฟังการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยเป็นวง เช่น วงปี่พาทย์ วงมโหรี วงเครื่องสาย					
	ให้ฟังการบรรเลงเครื่องดนตรีสากลเป็นวง เช่น วงบิกแบนด์ วงแจ๊ส วงซิมโฟนี ออเคสตร้า					
	ฟังบทกลอนต่างๆ การขับเสภา โคลงสี่สุภาพ กลอนแปด					
	ฟังเพลงนานาชาติ เช่น เพลงอารีริงของเกาหลี เพลงบรวงสรวงของอินโดนีเซีย					
2	ฟังเพลงพื้นเมือง หรือเพลงภาษาชาวบ้านในท้องถิ่น					
3	ทักษะการร้องเพลง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในการสอนทักษะการร้องเพลงแก่นักเรียนไทยมุสลิมดังนี้					
	พูด ท่องคำคล้องจอง หรือท่องบทกลอน					
	ร้องเพลงไทยเดิม					

ข้อ	เนื้อหา/กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8	ร้องเพลงพื้นเมืองหรือเพลงภาษาชาวบ้านในท้องถิ่น					
9	ร้องเพลงไทยสากล เช่น เพลงพระราชนิพนธ์ หรือเพลงไทยสากลอื่นๆ					
10	ร้องเพลงประสานเสียง					
	ทักษะการเล่นดนตรี ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีแก่นักเรียนไทยมุสลิม โดยกิจกรรมต่อไปนี้					
11	เล่นดนตรีไทย					
12	เล่นดนตรีสากล					
13	เลือกเล่นดนตรีที่ตัวเองชอบ					
14	เล่นดนตรีพื้นเมืองที่มีในท้องถิ่น					
15	เล่นเฉพาะเครื่องเคาะ หรือเครื่องกำกับจังหวะ เช่น กลอง ฉิ่ง ฉาบ กรับ ฆ้อง โหม่ง					
	ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในการสอนทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงแก่นักเรียนไทยมุสลิม โดยกิจกรรมต่อไปนี้					
16	อาศัยรูปแบบอย่างนาฏศิลป์ไทย					

ข้อ	เนื้อหา/กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17	อาศัยรูปแบบก้าวเดินตามจังหวะสากล เช่น จังหวะวอลซ์ จังหวะบิกิน เป็นต้น					
18	อาศัยรูปแบบตามจังหวะพื้นเมือง เช่น ร็องเง็ง					
19	อาศัยรูปแบบที่นักเรียนและครูกิดขึ้นมาอย่างอิสระ					
20	อาศัยรูปแบบที่มีการจับคู่ ชาย - หญิง แต่ไม่ถูกเนื้อต้องตัวกัน <u>ทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรี</u> ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ในการสอนทักษะการสร้างสรรค์ทางดนตรีแก่นักเรียนไทยมุสลิม โดยกิจกรรมต่อไปนี้					
21	ให้นักเรียนแสดงละคร หรือการแสดงต่างๆ ประกอบเพลง					
22	ให้นักเรียนคิดท่าทางในการเคลื่อนไหวร่างกายให้ลงจังหวะกับเพลงที่ฟังอย่างอิสระ					
23	ให้แต่งคำร้องของเพลง โดยใช้คำคล้องจองง่ายๆ เป็นภาษาไทย					
24	ให้แต่งทำนองเพลงสั้นๆ ตามความนึกคิด					
25	การสร้างสรรค์ด้านการแต่งเพลง โดยแต่งคำร้องเป็นภาษาฮาวี					

ข้อ	เนื้อหา/กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ทักษะการอ่าน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ในการสอนทักษะการอ่านทางดนตรีแก่นักเรียนไทยมุสลิม โดยกิจกรรมต่อไปนี้					
26	ปฏิบัติเครื่องดนตรีตามโน้ตที่อ่าน					
27	สอนสัญลักษณ์มือเพื่ออ่านแทนตัวโน้ต					
28	เคาะไม้ หรือตบมือให้ลงตามกระสวนจังหวะที่อ่าน					
29	ครูและนักเรียนคิดสัญลักษณ์อื่นๆ แทนตัวโน้ต					
30	สอนทฤษฎีโน้ตสากลแก่นักเรียน					

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

5.1 ปัญหาความไม่เหมาะสมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาดนตรีที่นำมาสอนนักเรียนไทยมุสลิมที่
ท่านประสบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 ปัญหาความไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับดนตรีแก่นักเรียนไทยมุสลิม
ที่ท่านประสบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

นายอุดมพันธ์ มณีรัตน์

วัน เดือน ปีเกิด

8 มีนาคม 2499

สถานที่เกิด

จังหวัดปัตตานี ประเทศไทย

ประวัติการศึกษา

สถาบันราชภัฏยะลา, พ.ศ.2521 - 2523

ครุศาสตรบัณฑิต(สุขศึกษา)

มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ.2539 - 2543

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

พ.ศ.2523 - ปัจจุบัน

โรงเรียนบันนังสตาอินทรมิตรภาพที่200

ที่ระลึก ส.ร.อ.

ตำแหน่ง: อาจารย์ 2 ระดับ 7